

ผลการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5Es
เรื่อง กฎหมายน่ารู้ ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเสาไห้ “วิมลวิทยานุกูล” จังหวัดสระบุรี

นางน้ำผึ้ง อุ่มน้อย

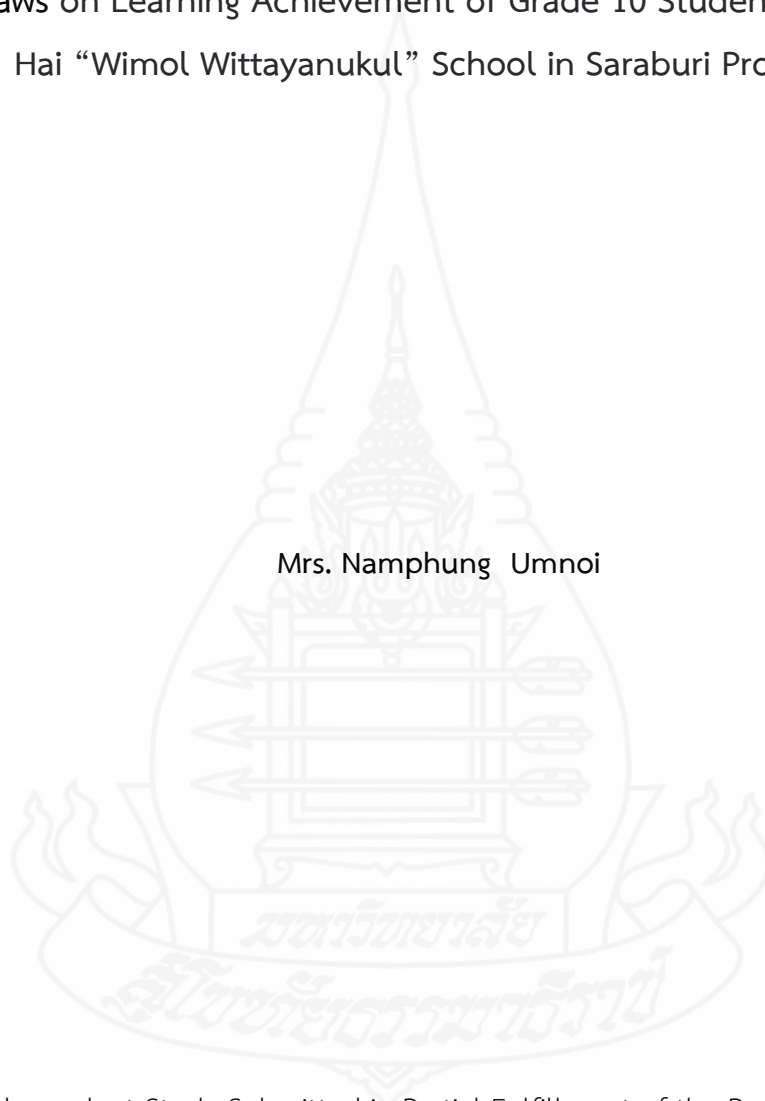

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2564

The Effects of 5Es of Inquiry-Based-Learning in the Topic of
Laws on Learning Achievement of Grade 10 Students at Sao
Hai “Wimol Wittayanukul” School in Saraburi Province

Mrs. Namphung Umnoi

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Education in Curriculum and Instruction

School of Educational Studies

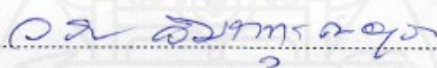
Sukhothai Thammathirath Open University

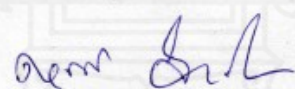
2022

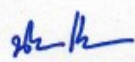
หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ	ผลการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5Es เรื่อง กฎหมายน่ารู้ ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเส้าไห่ “วิมลวิทยานุกูล” จังหวัดสระบุรี
ชื่อและนามสกุล	นางน้ำผึ้ง อุ่มน้อย
แขนงวิชา	หลักสูตรและการสอน
สาขาวิชา	ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วลัย อิศรางกูร ณ อยุธยา

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 23 สิงหาคม 2565

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วลัย อิศรางกูร ณ อยุธยา)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ตรุณี จำปาทอง)

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.นรินาถ แสนสา)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ชื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ผลการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5Es
เรื่อง กฎหมายน่ารู้ ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเส้าไห้ “วิมลวิทยานุกูล” จังหวัดสระบุรี
ผู้ศึกษา นางน้ำผึ้ง อุ่มน้อย **รหัสนักศึกษา** 2622101760 **ปริญญา** ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
(หลักสูตรและการสอน) **อาจารย์ที่ปรึกษา** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วลัย อิศรางกูร ณ อยุธยา
ปีการศึกษา 2564

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่อง กฎหมายน่ารู้ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยวิธีการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5Es โรงเรียนเส้าไห้ “วิมลวิทยานุกูล” จังหวัดสระบุรี

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเส้าไห้ “วิมลวิทยานุกูล” ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 40 คน ได้มาโดยสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย (1) แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5Es จำนวน 6 แผน 12 คาบ และ (2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนแบบคู่ขนาน มีค่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง .20 - .80 มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .20 - .75 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .88 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยปรากฏว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนจากวิธีการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5Es หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ การเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5Es กฎหมายน่ารู้
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มัธยมศึกษา

Independent Study title: The Effects of 5Es of Inquiry–Based-Learning in the Topic of Laws on Learning Achievement of Grade 10 Students at Sao Hai “Wimol Wittayanukul” School in Saraburi Province

Author: Mrs. Namphung Umnoi; **ID:** 2622101760;

Degree: Master of Education (Curriculum and Instruction);

Independent Study advisor: Dr. Walai Isarankura Na Ayudhaya, Assistant Professor;

Academic year: 2021

Abstract

The purpose of this study was to compare learning achievements in the topic of Laws on Learning Achievement of Grade 10 Students at Saohai “Wimol Wittayanukul” School in Saraburi Province before and after learning under 5Es of Inquiry – Based- Learning.

The research sample consisted of 40 Grade 10 students who studied in the first semester of the 2022 academic year at Saohai “Wimol Wittayanukul” School in Saraburi Province, obtained by cluster sampling. The research instruments were (1) six lesson plans for 12 periods and (2) two parallel forms of learning achievement tests, with difficulty indices between .20 - .80, and discrimination indices between .20 - .75, and reliability coefficients of .88 Statistics employed for data analysis were the mean, standard deviation, and t-test.

The research findings showed that the post-learning achievement in the topic of Laws of the students who learned under the learning management of 5Es of Inquiry – Based- Learning was higher than their pre-learning counterpart achievement at the .05 level of statistical significance.

Keywords: 5Es of Inquiry –Based- Learning, Laws, Learning achievement, Secondary education

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาอย่างสูงของอาจารย์ที่ปรึกษา การศึกษาค้นคว้าอิสระ คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ดร.วลัย อิศรางกูร ณ อยุธยา ผู้วิจัยขอกราบ ขอบพระคุณเป็นอย่างสูงที่ท่านได้กรุณาให้คำปรึกษา ให้คำแนะนำและตรวจแก้ไขข้อบกพร่องของงานวิจัย อย่างดียิ่งตลอดมา ตลอดจนให้ความเมตตา ให้กำลังใจ และให้ข้อคิดที่ผู้วิจัยสามารถนำไปใช้ประโยชน์ ในการดำเนินชีวิตและการทำงานในอนาคตได้อย่างดียิ่ง

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดร.ณิ จำปาทอง กรรมการสอบการศึกษา ค้นคว้าอิสระเป็นอย่างสูงที่กรุณาให้คำแนะนำและแก้ไขข้อบกพร่องของการศึกษาค้นคว้าอิสระ ฉบับนี้ให้ สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ นางสาวณภัทรชญา กลิ่นน้ำหอม นางสาวสุภัชชา เสือจ้อย นายวิศวมาศ ปาลสาร ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่กรุณาสละเวลาตรวจแก้ไข ให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะ ในการแก้ไขปรับปรุงเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ผู้อำนวยการ อาจารย์ และนักเรียน โรงเรียนเส้าไห่ “วิมลวิทยานุกูล” ที่ได้ให้ความร่วมมือในการทดลองใช้เครื่องมือวิจัยและเก็บข้อมูลวิจัย

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา คือ คุณพ่อสำรวย คุณแม่ละม้าย ปานทอง ที่ได้อบรมสั่งสอนให้เป็นคนดี มีความอดทนต่อปัญหาต่าง ๆ รวมทั้งครูอาจารย์ทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาท วิชาความรู้และอบรมสั่งสอนให้เป็นคนดี ผู้วิจัยขอขอบคุณครอบครัว สามี และลูก ๆ ที่ได้ให้ความรัก ความเข้าใจ ให้กำลังใจและให้การสนับสนุนผู้วิจัยตลอดมา

น้ำผึ้ง อุ่มน้อย

สิงหาคม 2565

สารบัญ

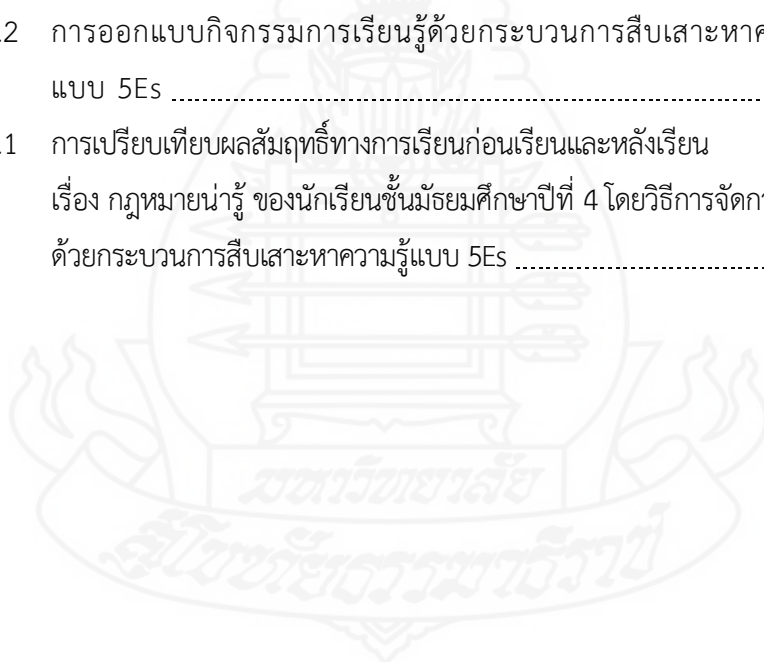
	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฌ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	4
กรอบแนวคิดการวิจัย	4
สมมติฐานการวิจัย	4
ขอบเขตการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	7
หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	7
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5Es	19
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	23
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	29
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	32
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	32
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	32
การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	33
การเก็บรวบรวมข้อมูล	38
การวิเคราะห์ข้อมูล	38
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	39

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	41
การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่อง กฎหมายน่ารู้ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยวิธีการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะ หาความรู้แบบ 5Es	41
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	42
สรุปการวิจัย	42
อภิปรายผล	44
ข้อเสนอแนะ	45
บรรณานุกรม	46
ภาคผนวก	50
ก ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ	51
ข หนังสือเชิญผู้ทรงคุณวุฒิ	53
ค ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้แบบ 5Es แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง กฎหมายแพ่งเกี่ยวกับตนเอง	57
ง แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง กฎหมายน่ารู้ ฉบับก่อนเรียน และฉบับหลังเรียน	70
จ หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือ และเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ	84
ฉ ผลการวิเคราะห์	87
ประวัติผู้ศึกษา	115

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1	โครงสร้างหลักสูตรรายวิชาของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเส้าไห่ “วิมลวิทยานุกูล” 12
ตารางที่ 2.2	มาตรฐาน ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง ของสาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 12
ตารางที่ 2.3	โครงสร้างรายวิชาสังคมศึกษา 1 รหัส ส31101 สาระหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเส้าไห่ “วิมลวิทยานุกูล” จังหวัดสระบุรี 17
ตารางที่ 2.4	โครงสร้างแผนการจัดการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง กฎหมายน่ารู้ 18
ตารางที่ 2.5	บทบาทของครูและนักเรียนในการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบ 5Es 21
ตารางที่ 3.1	โครงสร้างเนื้อหาของแผนการจัดการเรียนรู้ 33
ตารางที่ 3.2	การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้ แบบ 5Es 35
ตารางที่ 4.1	การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่อง กฎหมายน่ารู้ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยวิธีการจัดการเรียนรู้ ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5Es 41

ญ

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย 4

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในสังคมยุคใหม่ โลกไร้พรมแดน หรือสังคมดิจิทัลแห่งศตวรรษที่ 21 นี้ พัฒนาการของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ซึ่งมีการประยุกต์ใช้กับทุกแง่มุมของการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพต่าง ๆ ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว รุนแรง และกว้างขวาง ซึ่งกระทบต่อความต้องการกำลังคนยุคใหม่อย่างมากในสังคมเช่นนี้ คุณลักษณะจำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพของคนไทยรุ่นใหม่ย่อมเปลี่ยนไป คุณลักษณะหรือสมรรถนะ (ทัศนคติ ความรู้ ทักษะ และค่านิยมอื่นๆ) ควรประกอบด้วย 1) ทักษะการใช้เทคโนโลยี 2) ทักษะด้านภาษาและวัฒนธรรม 3) ทักษะในการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ 4) ทักษะในการบริหารจัดการ และ 5) ความสามารถในการประยุกต์ ปรับตัวและการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง (ปรัชญาเวสารัชช, 2563, น. 54-55) การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาเยาวชนของชาติเข้าสู่สังคมดิจิทัล ต้องเป็นการศึกษาเพื่อพัฒนาคนให้มีประสิทธิภาพและศักยภาพมีความพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในทุกสถานการณ์ สามารถดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดจุดมุ่งหมายและมาตรฐาน การเรียนรู้ เป็นเป้าหมายและเป็นกรอบทิศทางในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีคุณภาพชีวิต ที่ดีและมีขีดความสามารถในการแข่งขันในเวทีระดับโลก พร้อมกันนี้ได้ปรับกระบวนการพัฒนาหลักสูตรให้มีความสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ในการพัฒนาเยาวชนของชาติเข้าสู่โลกยุคศตวรรษที่ 21 โดยมุ่งส่งเสริมผู้เรียนมีคุณธรรม รักความเป็นไทยให้มีทักษะการคิดวิเคราะห์ สร้างสรรค์ มีทักษะด้านเทคโนโลยี สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมโลกได้อย่างสันติ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, น. 2)

การจัดการเรียนการสอนจึงควรพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ สามารถปรับตัวให้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมยุคใหม่ ซึ่งกลุ่มสาระหนึ่งที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นพลเมืองที่ดีมีคุณภาพสามารถดำรงอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข คือ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เป็นวิชาหนึ่งที่มีเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนกำหนดไว้ 5 ประการ คือ 1) มีความรู้เกี่ยวกับความเป็นไปของโลกอย่างกว้างขวางและลึกซึ้งยิ่งขึ้น 2) เป็นพลเมืองที่ดีมีคุณธรรม จริยธรรม ปฏิบัติตามหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ มีค่านิยมอันพึงประสงค์ สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นและอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข รวมทั้งมีศักยภาพเพื่อการศึกษาต่อในชั้นสูงตามความประสงค์ได้ 3) มีความรู้เรื่องภูมิปัญญาไทย ความภูมิใจ ในความเป็นไทย ประวัติศาสตร์ของชนชาติไทย ยึดมั่นในวิถีชีวิต และการปกครองระบอบ

ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข 4) มีนิสัยที่ดีในการบริโภค เลือกและตัดสินใจบริโภค ได้อย่างเหมาะสม มีจิตสำนึกและมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ประเพณีวัฒนธรรมไทยและสิ่งแวดล้อม มีความรักท้องถิ่นและประเทศชาติ มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามให้กับสังคม 5) มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของตนเอง ชี้นำตนเองได้และสามารถแสวงหาความรู้จากแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ ในสังคมได้ตลอดชีวิต (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, น. 136)

จากการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้ขั้นพื้นฐาน (O-net) ปีการศึกษา 2563 ของ โรงเรียนเสนาให้ “วิมลวิทยานุกูล” จังหวัดสระบุรี พบว่า ผลการทดสอบระดับชาตินี้ขั้นพื้นฐาน (O-net) วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม มีคะแนนระดับโรงเรียนร้อยละ 37.05 ระดับจังหวัด ร้อยละ 35.33 ระดับสังกัดร้อยละ 36.32 และระดับประเทศร้อยละ 35.93 ตามลำดับ ผลการทดสอบระดับชาตินี้ขั้นพื้นฐานของนักเรียนสูงกว่าระดับประเทศ ร้อยละ 1.12 และค่าสถิติแยกตามมาตรฐานการเรียนรู้ เมื่อพิจารณาพบว่าสาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม มีคะแนนระดับโรงเรียนร้อยละ 37.81 ระดับจังหวัดร้อยละ 36.02 ระดับสังกัดร้อยละ 37.16 และระดับประเทศร้อยละ 36.62 ตามลำดับ ถือว่าผลการทดสอบสูงกว่าระดับประเทศ เพียงร้อยละ 1.19 เท่านั้น

จากสภาพปัญหาดังกล่าว วิธีการหนึ่งที่จะช่วยแก้ปัญหาได้คือ ครูต้องปรับปรุงวิธีการจัดการเรียนรู้ ให้มีความหลากหลาย เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ซึ่งมีหลายรูปแบบโดยเฉพาะการจัดการศึกษาในปัจจุบัน จะต้องจัดตามแนวความคิดทางการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ กล่าวคือ การศึกษาที่ดีจะต้องให้วิธีการเรียนรู้ วิธีแสวงหาความรู้ด้วยตนเองแก่ผู้เรียนมากกว่าเน้นอธิบายเนื้อหาโดยตรง ถ้าการศึกษาเน้นการให้วิธีการเรียนรู้ด้วยตนเองแล้วเชื่อว่าผู้เรียนก็จะใช้วิธีการต่าง ๆ อย่างไม่รู้จักเพิ่มพูนความรู้ต่าง ๆ ให้มากขึ้นตลอดไปกลายเป็นผู้เรียนที่รักการเรียนรู้และการเรียนรู้ตลอดชีวิต (โกวิท ประวาลพุกษ์, 2542, น. 14) การจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นตัวตั้ง โดยคำนึงถึงความเหมาะสมกับผู้เรียนและเกิดประโยชน์สูงสุดที่ผู้เรียนควรจะได้รับและมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีบทบาทสำคัญในการเรียนรู้ ได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้อย่างตื่นตัวและได้ใช้กระบวนการเรียนรู้ต่าง ๆ อันจะนำผู้เรียนไปสู่การเกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง (ทิตินา เขมมณี, 2560, น. 120) แนวทางการจัดการเรียนรู้ที่ใช้แก้ปัญหาให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นและการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพมีหลายแนวทาง ซึ่งสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ได้กล่าวถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สามารถพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของนักเรียนได้เป็นอย่างดี คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้ เป็นการบูรณาการที่เชื่อมโยงระหว่างเนื้อหาสาระวิทยาศาสตร์กับการพัฒนากระบวนการคิด การสำรวจตรวจสอบ เพื่อการค้นพบและการแก้ปัญหา เป็นการปลูกฝังคุณลักษณะของวิทยาศาสตร์ให้เกิดขึ้นในตัวเด็กที่สำคัญที่สุดคือการพัฒนาและปลูกฝังให้เด็กคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น อีกทั้งยังเป็นการช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะการศึกษาค้นคว้า เช่น การสังเกต การตรวจสอบ การสืบค้นข้อมูล การอภิปราย การอธิบาย

การรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ การเปรียบเทียบ เป็นต้น (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2549, น. 37-38) การจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5Es เป็นการจัดการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีการเรียนรู้แบบสรุสร้างความรู้ (Constructivism) ที่เชื่อว่าการเรียนรู้เกิดขึ้นในตัวของผู้เรียนเองโดยครูเป็นผู้กระตุ้น ผู้อำนวยการความสะดวก ชักถามและจัดสถานการณ์ให้เหมาะสมกับความรู้เดิมของผู้เรียน เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนคิดและเชื่อมโยงความรู้เองจนเกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย เก็บไว้ในหน่วยความจำระยะยาว โดยวิธีการสืบเสาะหาความรู้ได้ยึดตามแนวทางของนักการศึกษากลุ่ม BSCS (Biological Science Curriculum Studies) ได้เสนอขั้นตอนในการเรียนการสอนเป็น 5 ขั้นตอน คือ ขั้นสร้าง ความสนใจ (Engagement) ขั้นสำรวจและค้นหา (Exploration) ขั้นอธิบายและลงข้อสรุป (Explanation) ขั้นขยายความรู้ (Elaboration) และขั้นประเมิน (Evaluation) (อ้างถึงใน จตุพร สมดี, 2553, น. 16)

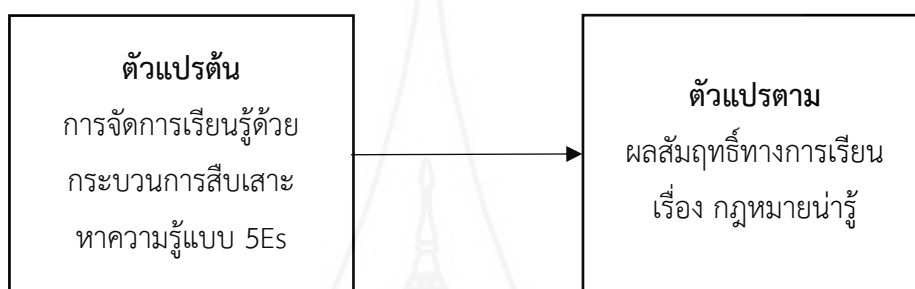
ขณะเดียวกันวิชาสังคมศึกษา สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม เรื่อง กฎหมายน่ารู้ เป็นเนื้อหาที่มีความสำคัญ วัตถุประสงค์ของสาระนี้ต้องการส่งเสริม พัฒนาทักษะ ค่านิยมและคุณลักษณะ ซึ่งสะท้อนด้วยการปฏิบัติ การวางแผนการจัดการเรียนรู้จำเป็นต้องเน้นการพัฒนาที่ต่อเนื่องของกระบวนการคิด กระบวนการสืบค้นรวมทั้งกระบวนการแก้ปัญหา เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่พึงประสงค์ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ตั้งคำถามด้วยตนเอง เพื่อการสืบค้น มีส่วนร่วมในกิจกรรมที่หลากหลายในการสืบค้นข้อมูล ฝึกการวิเคราะห์โดยใช้ข้อมูลจริง ในสภาพจริง ผู้เรียนทำงานเป็นกลุ่มร่วมกันกับเพื่อน นำเสนองานหรือผลงานด้วยวิธีการที่หลากหลาย ซึ่งสอดคล้องกับกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5Es ที่เป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่ช่วยพัฒนาทักษะกระบวนการ เพราะฝึกให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ เชื่อมโยงกับ สิ่งรอบตัวของผู้เรียน และนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันเป็นการสะท้อนให้เห็นถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นั่นเอง

จากความสำคัญดังกล่าวข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยสนใจการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในสาระหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม วิชาสังคมศึกษา เรื่อง กฎหมายน่ารู้ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยการนำการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5Es มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น ด้วยวิธีฝึกให้ผู้เรียนรู้จักศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง พบแนวทางในการแก้ปัญหาที่ถูกต้องได้แสดงออกทางความคิดอย่างสร้างสรรค์ ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้จากกระบวนการกลุ่ม ร่วมกันอภิปราย ช่วยให้เกิดการเรียนรู้และสามารถนำประสบการณ์จากการเรียนรู้นี้มาเป็นแนวทางในการเลือกและตัดสินใจโดยผ่านกระบวนการวิเคราะห์

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่อง กฎหมายน่ารู้ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยวิธีการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5Es

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

4. สมมติฐานการวิจัย

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง กฎหมายน่ารู้ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5Es หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

5. ขอบเขตการวิจัย

5.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

5.1.1 ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนเสนาให้ “วิมลวิทยานุกูล” จำนวน 10 ห้อง มีนักเรียนจำนวน 383 คน ซึ่งจัดห้องเรียนแบบละความสามารถ

5.1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนเสนาให้ “วิมลวิทยานุกูล” จำนวน 1 ห้องเรียน นักเรียน 40 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม

5.2 ตัวแปร

5.2.1 ตัวแปรต้น คือ การจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5Es

5.2.2 ตัวแปรตาม คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง กฎหมายน่ารู้

5.3 เนื้อหาสาระที่ใช้ในการวิจัย คือ เนื้อหาวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เรื่อง กฎหมายน่ารู้ ซึ่งประกอบไปด้วย 1) กฎหมายแพ่งเกี่ยวกับตนเอง 2) กฎหมายแพ่งเกี่ยวกับครอบครัวและมรดก 3) กฎหมายแพ่งเกี่ยวกับนิติกรรมสัญญา 4) กฎหมายอาญา 5) กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชุมชนและประเทศชาติ 6) กฎหมายระหว่างประเทศ

5.4 ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 12 คาบ

6. นิยามศัพท์เฉพาะ

6.1 การจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5Es หมายถึง การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยมีการทำงานเป็นกลุ่ม ซึ่งผู้เรียนจะเป็นผู้ค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง โดยมีทั้งหมด 5 ขั้นตอน คือ

6.1.1 ขั้นสร้างความสนใจ (Engagement) เป็นขั้นตอนสำคัญที่จะกำหนดประเด็นที่จะศึกษา โดยการเชื่อมโยงความรู้เดิมไปสู่ความรู้ใหม่ เพื่อให้นักเรียนได้ค้นคว้าหาคำตอบด้วยตนเอง

6.1.2 ขั้นสำรวจและค้นหา (Exploration) เป็นการดำเนินการค้นหาคำตอบของคำถามหรือประเด็นที่ต้องการศึกษา มีการทำงานเป็นกลุ่มเพื่อสืบค้นเก็บรวบรวมข้อมูล ความรู้จากเอกสารและแหล่งข้อมูลต่าง ๆ

6.1.3 ขั้นอธิบายและลงข้อสรุป (Explanation) นำข้อมูลจากการศึกษาค้นคว้ามาวิเคราะห์ อธิบาย อภิปราย ชักถาม และนำเสนอผลหรือข้อสรุป

6.1.4 ขั้นขยายความรู้ (Elaboration) เป็นการนำความรู้ความเข้าใจที่ได้จากการศึกษามาประยุกต์ใช้ ในชีวิตประจำวัน

6.1.5 ขั้นประเมิน (Evaluation) เป็นขั้นตรวจสอบ ความรู้ ความเข้าใจ ทักษะและกระบวนการที่เรียนมาทั้งหมด

6.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสามารถในการเรียนรู้ของนักเรียนด้านความรู้จำ ความเข้าใจ การประยุกต์ใช้และการวิเคราะห์ วิชาสังคมศึกษา เรื่อง กฎหมายน่ารู้ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยพิจารณาจากคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

7.1 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ได้รับการพัฒนาความรู้และทักษะการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5Es เรื่อง กฎหมายน่ารู้ ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาสูงขึ้น

7.2 เป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมและกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ไปปรับใช้ในการจัดการเรียนรู้

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัย เรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5Es เรื่อง กฎหมายน่ารู้ ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเสนาไห้ “วิมล-วิทยานุกูล” จังหวัดสระบุรี ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นกรอบและแนวทางในการดำเนินการวิจัย โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
 - 1.1 สารสำคัญของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551
 - 1.2 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551
 - 1.3 หลักสูตรสังคมศึกษา ในหลักสูตรสถานศึกษา
2. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5Es
 - 2.1 ความหมายของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5Es
 - 2.2 ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5Es
 - 2.3 บทบาทของครูและนักเรียนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ 5Es
3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

1.1 สารสำคัญของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เกิดจากการพัฒนาหลักสูตรเพื่อแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการใช้หลักสูตรที่ผ่านมา โดยยึดหลักการและแนวคิดสำคัญคือ มีมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียน มีรายละเอียดดังนี้

1.1.1 วิสัยทัศน์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกายความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและ

เป็นพลโลกยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขมีความรู้ และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษาคือ การประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดย มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ

1.1.2 หลักการ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหลักการที่สำคัญ ดังนี้

1. เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติมีจุดหมายและมาตรฐาน การเรียนรู้เป็นเป้าหมายสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีความรู้ทักษะ เจตคติและคุณธรรมบนพื้นฐาน ของความเป็นไทยควบคู่กับความเป็นสากล
2. เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อปวงชน ที่ประชาชนทุกคนมีโอกาสได้รับการศึกษา อย่างเสมอภาคและมีคุณภาพ
3. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่สนองการกระจายอำนาจให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัด การศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น
4. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระการเรียนรู้เวลาและ การจัดการเรียนรู้
5. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
6. เป็นหลักสูตรการศึกษาสำหรับการศึกษาในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย สามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้และประสบการณ์

1.1.3 จุดหมาย

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดีมีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ จึงกำหนดเป็นจุดหมายเพื่อให้เกิดกับผู้เรียน เมื่อ จบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

1. มีความรู้ความสามารถในการสื่อสารการคิดการแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยีและมีทักษะชีวิต
2. มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดีมีสุขนิสัยและรักการออกกำลังกาย
3. มีความรักชาติมีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิต และการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
4. มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนา สิ่งแวดล้อม มีจิตสำนึกที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคมและอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

1.1.4 สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ดังนี้

1. ความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถในการรับและส่งสารมีวัฒนธรรมในการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิดความรู้ความเข้าใจความรู้สึกและทัศนะของตนเองเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและ ประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคมรวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสาร ที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม
2. ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณและการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้ หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม
3. ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสม บนพื้นฐานของหลักเหตุผลคุณธรรมและข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม แสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาและมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อม
4. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่องการทำงานและการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคลการจัดการปัญหาและ ความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อมและการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น
5. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเป็นความสามารถในการเลือกและใช้เทคโนโลยีด้านต่าง ๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาตนเองและสังคม ในด้านการเรียนรู้การสื่อสารการทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ถูกต้อง เหมาะสมและมีคุณธรรม

1.2 สารระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นหลักสูตรแม่บทที่พัฒนาผู้เรียนเป็นองค์รวมให้มีความรู้ ความคิด ความสามารถ คุณธรรม สุนทรียภาพที่จำเป็นต่อการดำเนินชีวิตและก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม โดยกำหนดให้ผู้เรียนเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ได้แก่ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยี และภาษาต่างประเทศ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาเป็น 1 ใน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ตาม

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 เนื่องจาก การเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจการดำรงชีวิตของมนุษย์ ทั้งในฐานะปัจเจกบุคคลและการอยู่ร่วมกันในสังคม การปรับตัวตามสภาพแวดล้อม การจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด เข้าใจถึงการพัฒนา เปลี่ยนแปลงตาม ยุคสมัย กาลเวลา ตามเหตุปัจจัยต่าง ๆ เกิดความเข้าใจในตนเองและผู้อื่น มีความอดทน อดกลั้น ยอมรับในความแตกต่างและมีคุณธรรม สามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต เป็นพลเมืองดีของประเทศชาติและสังคมโลก (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, น. 1) ซึ่งในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ได้กำหนดสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ เพื่อเป็นเกณฑ์มาตรฐานในการจัดการเรียนรู้ ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, น.2-3)

สาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐาน ส 1.1 รู้และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่นและปฏิบัติตามหลักธรรมเพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

มาตรฐาน ส 1.2 เข้าใจ ตระหนักและปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดี และธำรงรักษาพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ

สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐาน ส 2.1 เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และธำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทย และสังคมโลกอย่างสันติสุข

มาตรฐาน ส 2.2 เข้าใจระบบการเมืองการปกครองในสังคมปัจจุบัน ยึดมั่น ศรัทธา และธำรงรักษาไว้ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์

มาตรฐาน ส 3.1 เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ

มาตรฐาน ส 3.2 เข้าใจระบบและสถาบันทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ และความจำเป็นของการร่วมมือกันทางเศรษฐกิจในสังคมโลก

สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส 4.1 เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ

มาตรฐาน ส 4.2 เข้าใจพัฒนาการของมนุษยชาติ จากอดีตจนถึงปัจจุบันในด้านความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง ตระหนักถึงความสำคัญ และสามารถวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้น

มาตรฐาน ส 4.3 เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจและธำรงความเป็นไทย

สาระที่ 5 ภูมิศาสตร์

มาตรฐาน ส 5.1 เข้าใจลักษณะของโลกทางกายภาพ และความสัมพันธ์ของสรรพสิ่ง ซึ่งมีผลต่อกันและกันในระบบของธรรมชาติ ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ ในการค้นหาวิเคราะห์ สรุป และใช้ข้อมูลภูมิสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรฐาน ส 5.2 เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรค์วัฒนธรรม มีจิตสำนึกและมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

1.3 หลักสูตรสังคมศึกษา ในสถานศึกษา

โรงเรียนเส้าไห้ “วิมลวิทยานุกูล” เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระบุรี สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ สภาพชุมชนรอบบริเวณโรงเรียนมีลักษณะเป็นชุมชนเกษตรกรรมกึ่งเมืองกึ่งชนบท ด้านหน้าโรงเรียนทิศเหนือเป็นตลาด ร้านค้า ร้านสะดวกซื้อ ด้านทิศตะวันออกเป็นอาคารพาณิชย์ ประกอบด้วย อาชีพค้าขาย ด้านทิศใต้เป็นพื้นที่นา และด้านทิศตะวันตกมีร้านค้าขายและเป็นพื้นที่นา อาชีพหลักของ ชุมชนคือเกษตรกร โรงงานอุตสาหกรรม รับจ้างทั่วไปประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ มีประเพณี ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นที่สำคัญคือ วัฒนธรรมไทยวนจากสภาพแวดล้อมดังกล่าว จึงนำมาซึ่งการจัดทำ หลักสูตรสังคมศึกษาของโรงเรียนเส้าไห้ “วิมลวิทยานุกูล” จังหวัดสระบุรี ดังนี้ (หลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนเส้าไห้ “วิมลวิทยานุกูล”, 2564, น. 4)

1.1.3 วิสัยทัศน์

โรงเรียนเส้าไห้ “วิมลวิทยานุกูล” เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ เชิดชูศาสตร์ พระราชา พัฒนาคุณภาพผู้เรียนและองค์กรตามมาตรฐานสากล

1.1.2 พันธกิจ

1. พัฒนาการจัดการเรียนการสอนตามระบบมาตรฐานสากล
2. พัฒนานักเรียนให้พร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน และมีศักยภาพเป็นพลโลก
3. พัฒนานักเรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรม มีค่านิยมที่พึงประสงค์ รักความสะอาด รักความเป็นไทย ดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
4. พัฒนาการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
5. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

โครงสร้างหลักสูตรรายวิชาของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเสนาให้ “วิมลวิทยานุกูล” ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2551 ดังนี้

ตารางที่ 2.1 โครงสร้างหลักสูตรรายวิชาของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเสนาให้ “วิมลวิทยานุกูล”

ภาคเรียนที่ 1	เวลาเรียน (หน่วยกิต/ชั่วโมง)	ภาคเรียนที่ 2	เวลาเรียน (หน่วยกิต/ชั่วโมง)
รายวิชาพื้นฐาน		รายวิชาพื้นฐาน	
ส31101 สังคมศึกษา 1	1.0 (40)	ส31102 สังคมศึกษา 2	1.0 (40)
ส31103 ประวัติศาสตร์ 1	0.5 (20)	ส31104 ประวัติศาสตร์ 2	0.5 (20)

ที่มา: หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนเสนาให้ “วิมลวิทยานุกูล” (2564, น. 45)

จากหลักสูตร ส31101 สังคมศึกษา 1 ของชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง
วัฒนธรรมและ การดำเนินชีวิตในสังคมของโรงเรียนเสนาให้ “วิมลวิทยานุกูล” มีมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด
และสาระการเรียนรู้แกนกลาง ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 2.2 มาตรฐาน ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง ของสาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและ
การดำเนินชีวิตในสังคม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

มาตรฐาน	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ส2.1 เข้าใจและปฏิบัติตนตาม หน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงามและดำรง รักษาประเพณีและวัฒนธรรม ไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันใน สังคมไทยและสังคมโลกอย่าง สันติสุข	1. วิเคราะห์และปฏิบัติตน ตามกฎหมายที่เกี่ยวกับ ตนเอง ครอบครัว ชุมชน ประเทศชาติและสังคมโลก	1.1 กฎหมายแพ่งเกี่ยวกับตนเองและ ครอบครัว 1.2 กฎหมายแพ่งเกี่ยวกับนิติกรรมสัญญา เช่น ซื้อขาย ขายฝาก เช่าทรัพย์ เช่าซื้อ กู้ยืมเงิน จำน่า จำนอง 1.3 กฎหมายอาญา เช่น ความผิดเกี่ยวกับ ทรัพย์ ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย

ตารางที่ 2.2 (ต่อ)

มาตรฐาน	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
		1.4 กฎหมายอื่นที่สำคัญ เช่น รัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบัน กฎหมายการรับราชการทหาร กฎหมาย ภาษาอากร กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค 1.5 ข้อตกลงระหว่างประเทศ เช่น ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน กฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศ
	2. วิเคราะห์ความสำคัญของ โครงสร้างทางสังคม การ ขัดเกลาทางสังคม และ การเปลี่ยนแปลงทาง สังคม	2.1 โครงสร้างทางสังคม การจัดระเบียบทาง สังคม สถาบันทางสังคม 2.2 การขัดเกลาทางสังคม 2.3 การเปลี่ยนแปลงทางสังคม
	3. ปฏิบัติตนและมีส่วน สนับสนุนให้ผู้อื่น ประพฤติปฏิบัติเพื่อเป็น พลเมืองดีของ ประเทศชาติและสังคม โลก	3.1 คุณลักษณะพลเมืองดีของประเทศชาติ และสังคมโลก เช่น เคารพกฎหมาย และกติกาสังคม เคารพสิทธิเสรีภาพ ของตนเอง และบุคคลอื่น มีเหตุผล รับฟัง ความคิดเห็นของผู้อื่น มีความรับผิดชอบ ต่อตนเอง สังคม ชุมชน ประเทศชาติและ สังคมโลก เข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง การปกครอง มีส่วนร่วมในการป้องกัน แก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ สังคม การเมืองการ ปกครอง สิ่งแวดล้อม มีคุณธรรมจริยธรรม เป็นหลักในการดำเนินชีวิต
	4. ประเมินสถานการณ์สิทธิ มนุษยชนในประเทศ ไทยและเสนอแนวทาง พัฒนา	4.1 ความหมาย แนวคิดและหลักการของ สิทธิมนุษยชน 4.2 บทบาทขององค์กรระหว่างประเทศใน เวทีโลกที่มีผลต่อประเทศไทย 4.3 สาระสำคัญของปฏิญญาสากล ว่าด้วยสิทธิมนุษยชน

ตารางที่ 2.2 (ต่อ)

มาตรฐาน	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
		4.4 บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบันเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน
		4.5 ปัญหาสิทธิมนุษยชนในประเทศและแนวทางแก้ปัญหาและพัฒนา
	5. วิเคราะห์ความจำเป็นที่จะต้องมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงและอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยและเลือกรับวัฒนธรรมสากล	5.1 ความหมายและความสำคัญของวัฒนธรรม 5.2 ลักษณะและความสำคัญของวัฒนธรรมไทยที่สำคัญ 5.3 การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงและอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย 5.4 ความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรมไทยกับวัฒนธรรมสากล 5.5 แนวทางการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยที่ดีงาม 5.6 วิธีการเลือกรับวัฒนธรรมสากล
ส 2.2 เข้าใจระบบการเมืองการปกครองในสังคมปัจจุบัน ยึดมั่นศรัทธาและธำรงรักษาไว้ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข	1. วิเคราะห์ปัญหาการเมืองที่สำคัญในประเทศจากแหล่งข้อมูลต่างๆ พร้อมทั้งเสนอแนะทางแก้ไข	1.1 ปัญหาการเมืองสำคัญที่เกิดขึ้นภายในประเทศ 1.2 สถานการณ์การเมืองการปกครองของสังคมไทย 1.3 อิทธิพลของระบบการเมืองการปกครองที่มีผลต่อการดำเนินชีวิต
	2. เสนอแนะทางทางการเมืองการปกครองที่นำไปสู่ความเข้าใจและการประสานประโยชน์ร่วมกันระหว่างประเทศ	2.1 การประสานประโยชน์ร่วมกันระหว่างประเทศ เช่น การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับประเทศต่าง ๆ 2.2 การแลกเปลี่ยนเพื่อช่วยเหลือและส่งเสริมด้านวัฒนธรรม การศึกษา เศรษฐกิจ สังคม

ตารางที่ 2.2 (ต่อ)

มาตรฐาน	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	3. วิเคราะห์ความสำคัญและความจำเป็นที่ต้องดำรงรักษาไว้ซึ่งการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข	การปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขรูปแบบของรัฐ ฐานะและพระราชูปแบบของรัฐ ฐานะและพระราชอำนาจของพระมหากษัตริย์
	4. เสนอแนวทางและมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการใช้อำนาจอรัฐ	การตรวจสอบการใช้อำนาจอรัฐตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบัน ที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เช่น การตรวจสอบโดยองค์กรอิสระ การตรวจสอบโดยประชาชน

จากตารางแสดงมาตรฐาน ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางข้างต้น นำมาจัดทำเป็นคำอธิบายรายวิชาและโครงสร้างรายวิชาสังคมศึกษา 1 รหัส ส31101 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเสนาให้ “วิมลวิทยานุกูล” จังหวัดสระบุรี ดังนี้

คำอธิบายรายวิชา

รายวิชา สังคมศึกษา 1 รหัส ส31101

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

เวลา 40 ชั่วโมง

จำนวน 1.0 หน่วยกิต

ศึกษา วิเคราะห์ กฎหมายแพ่งเกี่ยวกับตนเองและครอบครัว กฎหมายแพ่งเกี่ยวกับนิติกรรม สัญญา กฎหมายอาญาในเรื่องความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย กฎหมายอื่นที่สำคัญ ข้อตกลงระหว่างประเทศ ความสำคัญของโครงสร้างทางสังคม การขัดเกลาทางสังคมและการเปลี่ยนแปลงทางสังคม การแก้ปัญหาและแนวทางการพัฒนาทางสังคม การปฏิบัติตนและสนับสนุนให้ผู้อื่นประพฤติปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีของประเทศชาติและสังคมโลก วัฒนธรรมไทยที่สำคัญ การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงและอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย และเลือกรับวัฒนธรรมสากล สถานการณ์สิทธิมนุษยชนในประเทศไทยและแนวทางการพัฒนา บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบันเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน ปัญหาการเมืองที่สำคัญในประเทศไทย การเมือง การปกครอง การประสานประโยชน์ร่วมกันระหว่างประเทศ การแลกเปลี่ยนเพื่อช่วยเหลือและส่งเสริมด้านวัฒนธรรม การศึกษา เศรษฐกิจ สังคม ความสำคัญและความจำเป็นที่ต้องธำรงรักษาไว้ซึ่งการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ การใช้อำนาจรัฐ

โดยใช้กระบวนการคิด กระบวนการสืบค้นข้อมูล กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการทางสังคม กระบวนการเผชิญสถานการณ์ กระบวนการแก้ปัญหา กระบวนการกลุ่ม

เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ สามารถนำไปประยุกต์ปฏิบัติในการดำเนินชีวิต มีคุณธรรม จริยธรรม มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ รักความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ สามารถดำเนินชีวิตอย่างสันติสุขในสังคมไทยและสังคมโลก

ตัวชี้วัด

ส 2.1 ม. 4-6/1 ม. 4-6/2 ม. 4-6/3 ม. 4-6/4 ม.4-6/5

ส 2.2 ม. 4-6/1 ม. 4-6/2 ม. 4-6/3 ม. 4-6/4

รวมทั้งหมด 9 ตัวชี้วัด

ตารางที่ 2.3 โครงสร้างรายวิชาสังคมศึกษา 1 รหัส ส31101 สารหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเส้าไห่ “วิมลวิทยานุกูล” จังหวัดสระบุรี

หน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (คาบ)
หน่วยที่ 1 กฎหมายน่ารู้	ส 2.1 ม. 4-6/1	การปฏิบัติตนตามกฎหมายที่เกี่ยวกับตนเอง ครอบครัว กฎหมายแพ่งเกี่ยวกับนิติกรรมสัญญา กฎหมายอาญากฎหมายที่สำคัญของประเทศและ ข้อตกลงระหว่างประเทศ จะส่งผลดีต่อสังคม ระดับประเทศและสังคมโลก	12
หน่วยที่ 2 สังคมมนุษย์	ส 2.1 ม. 4-6/2	โครงสร้างทางสังคมมีสถาบันทางสังคมที่ทำหน้าที่ ในการขัดเกลาทางสังคมแก้ไขปัญหาและพัฒนา สังคม	5
หน่วยที่ 3 พลเมืองดี	ส 2.1 ม. 4-6/3	การปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีของประเทศชาติและ สังคมโลก ย่อมส่งผลต่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ	6
หน่วยที่ 4 สิทธิมนุษยชน	ส 2.1 ม. 4-6/4	สิทธิมนุษยชนในประเทศไทย การร่วมมือกันแก้ไข ปัญหาสิทธิมนุษยชนเป็นไปตามปฏิญญาสากลว่า ด้วยสิทธิมนุษยชน	3
หน่วยที่ 5 วัฒนธรรมไทย	ส 2.1 ม. 4-6/5	วัฒนธรรมไทยมีความสำคัญและคุณค่าต่อชาวไทย ต้องรู้จักการปรับปรุง เปลี่ยนแปลงอนุรักษ์ วัฒนธรรมไทยและเลือกรับวัฒนธรรม สากลอย่าง เหมาะสม	7
หน่วยที่ 6 การเมืองการ ปกครอง	ส 2.2 ม. 4-6/1 ม. 4-6/2 ม. 4-6/3 ม. 4-6/4	การร่วมมือกันแก้ปัญหการเมืองการปกครองและ ประสานประโยชน์ร่วมกันระหว่างประเทศเป็นส่วน สำคัญในการธำรงรักษาไว้ซึ่งการปกครองตาม ระบอบประชาธิปไตย การตรวจสอบการใช้อำนาจ รัฐ สามารถตรวจสอบได้	7
รวมตลอดภาคเรียน			40

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเนื้อหาในหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง กฎหมายน่ารู้ โดยนำเนื้อหาในหน่วยมาจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5Es จำนวน 6 แผน ใช้เวลาสอน 12 คาบ ดังนี้

ตารางที่ 2.4 โครงสร้างแผนการจัดการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง กฎหมายน่ารู้

ชื่อหน่วย	แผนการจัดการเรียนรู้	จำนวนคาบ
หน่วยที่ 1 กฎหมายน่ารู้	1. กฎหมายแพ่งเกี่ยวกับตนเอง	2
	- บัตรประจำตัวประชาชน	1
	- ความสามารถของผู้เยาว์	1
	2. กฎหมายแพ่งเกี่ยวกับครอบครัวและมรดก)	2
	- การหมั้นและการสมรส	1
	- มรดก	1
	3. กฎหมายแพ่งเกี่ยวกับนิติกรรมสัญญา	2
	- สัญญาซื้อขาย สัญญาเช่าฝาก	1
	สัญญาเช่าทรัพย์สิน สัญญาเช่าซื้อ	
	- สัญญากู้ยืม สัญญาจำนำ สัญญาจำนอง	1
	4. กฎหมายอาญา	2
	- หลักเกณฑ์การพิจารณาความผิดทางอาญา	1
	- หลักเกณฑ์การพิจารณาโทษทางอาญา	1
	5. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชุมชนและประเทศชาติ	3
- กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค	1	
- กฎหมายภาษีอากร	1	
- กฎหมายเกี่ยวกับการรับราชการทหาร	1	
6. กฎหมายระหว่างประเทศ	1	
- ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน		
	รวม	12

2. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5Es

2.1 ความหมายของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5Es

หน่วยงานทางการศึกษา นักวิชาการและนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5Es สรุปได้ดังนี้

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (2544, น. 219) ได้ให้ความหมายของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ 5Es ว่าเป็นการเรียนรู้ที่เน้นให้นักเรียนสืบเสาะ สืบค้น สืบตรวจสอบ และค้นคว้าหาความรู้ด้วยวิธีการต่าง ๆ โดยส่งเสริมให้นักเรียนคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น มีผลทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และเกิดความเข้าใจ จนนักเรียนสามารถสร้างองค์ความรู้และเก็บความรู้ที่ตนเอง

พิมพ์พันธ์ เตชะคุปต์ (2544, น. 56) ได้ให้ความหมายของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ 5Es ว่าเป็นวิธีการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ ฝึกให้นักเรียนรู้จักค้นคว้าหาความรู้ หรือ หาแนวทางแก้ปัญหาโดยเน้นให้นักเรียนได้ปฏิบัติจริง ซึ่งนักเรียนจะเป็นผู้ค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง ครูเป็นเพียงผู้อำนวยความสะดวก

ภพ เลหาไพบูลย์ (2552, น. 123) ได้ให้ความหมายว่า การสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ หมายถึง การเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการแสวงหาความรู้เพื่อให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ตรง มุ่งให้นักเรียนได้ค้นคว้าหาความรู้และสืบค้นด้วยตนเอง ได้ปฏิบัติจริงและให้นักเรียนได้ค้นพบความจริงทางวิทยาศาสตร์ด้วยตนเอง

ทศนา แคมมณี (2560, น. 41-44) ได้ให้นิยามของการจัดการเรียนการสอน โดยเน้นกระบวนการสืบสอบว่า หมายถึง การดำเนินการเรียนการสอน โดยผู้สอนกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดคำถาม เกิดความคิดและลงมือแสวงหาความรู้ เพื่อนำมาประมวลหาคำตอบหรือข้อสรุปด้วยตนเอง โดยที่ผู้สอนช่วยอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ในด้านต่างๆ ให้แก่ผู้เรียน เช่น ในด้านการสืบค้นหาแหล่งความรู้ การศึกษาข้อมูล การวิเคราะห์ การสรุปข้อมูล การอภิปรายโต้แย้งทางวิชาการและการทำงานร่วมกับผู้อื่น

จากความหมายของการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5Es ข้างต้นสรุปได้ว่า เป็นกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนจะเป็นผู้ค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง ครูผู้สอนทำหน้าที่ในการช่วยอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ในด้าน การสืบค้นหาแหล่งความรู้ การศึกษาข้อมูล การอภิปราย การสรุปข้อมูล

2.2 ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5Es

หน่วยงานทางการศึกษา นักวิชาการและนักการศึกษาหลายท่านได้สรุปขั้นตอนของการจัดด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5Es ดังนี้

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (2544, น. 79-80) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ 5Es ไว้ 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. การสร้างความสนใจ (Engagement) เป็นการนำเข้าสู่บทเรียน โดยครูเป็นผู้จัดกิจกรรมหรือสร้างสถานการณ์ที่กระตุ้น ช่วยให้นักเรียนเกิดความสงสัยใคร่รู้ อยากรู้ อยากเห็น แล้วเกิดปัญหาหรือประเด็นที่จะศึกษา ซึ่งครูสามารถจัดกิจกรรมได้หลากหลายรูปแบบ เช่น สาธิต ทดลอง เล่านิทาน เกม ฯลฯ

2. ขั้นสำรวจและค้นหา (Exploration) เป็นการจัดกิจกรรมที่ให้นักเรียนมีประสบการณ์ร่วมกันเป็นกลุ่มในการสร้างองค์ความรู้ใหม่และลงมือปฏิบัติในการสำรวจตรวจสอบปัญหาหรือประเด็นที่นักเรียนสนใจใคร่รู้ ครูมีหน้าที่ส่งเสริม กระตุ้น ให้คำปรึกษา ชี้แนะช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกแก่นักเรียน

3. ขั้นอธิบายและลงข้อสรุป (Explanation) เป็นการจัดกิจกรรมที่ให้นักเรียนได้สร้างองค์ความรู้ใหม่ร่วมกันทั้งชั้นเรียน โดยนำเสนอองค์ความรู้ที่ได้จากการสำรวจ ตรวจสอบ พร้อมทั้งวิเคราะห์ อธิบาย และเปิดโอกาสให้มีการอภิปรายซักถามแลกเปลี่ยนเรียนรู้หรือโต้แย้ง แล้วลงข้อสรุปอย่างสมเหตุสมผล

4. ขั้นขยายความรู้ (Elaboration) เป็นการจัดกิจกรรมที่ให้นักเรียนได้เพิ่มเติมหรือเติมเต็มองค์ความรู้ใหม่ให้กว้างขวางสมบูรณ์ กระจำงและลึกซึ้งยิ่งขึ้น โดยการอธิบาย ยกตัวอย่าง อภิปรายซักถาม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และเชื่อมโยงความรู้เดิมสู่องค์ความรู้ใหม่อย่างเป็นระบบ ละเอียดสมบูรณ์ และสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

5. ขั้นประเมินผล (Evaluation) เป็นการจัดกิจกรรมที่ให้นักเรียนได้ประเมินองค์ความรู้ใหม่ของตนเองและของเพื่อนร่วมชั้นเรียนโดยการวิเคราะห์ วิเคราะห์ อภิปรายซักถามแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ซึ่งกันและกันในเชิงเปรียบเทียบ ประเมินจุดเด่นหรือจุดด้อย ปรับปรุงหรือทบทวนใหม่และให้ครูได้ประเมินนักเรียน เพื่อปรับปรุงพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน

วัชรรา เล่าเรียนดี (2556, น. 106) กล่าวถึงขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะ 5Es ดังนี้

1. ขั้นสร้างความสนใจให้ผู้เรียน (Engage) โดยการตั้งคำถามให้คิดจุดประกาย ความคิด ด้วยภาพ ด้วยข่าว หรือเหตุการณ์สำคัญ

2. ขั้นให้สำรวจและค้นหา (Explore) ให้นักเรียนร่วมกันค้นหาปัญหา ประเด็นสำคัญ

3. ขั้นอธิบาย (Explain) ส่งเสริมให้ผู้เรียนอธิบายแนวคิด ความคิด การอ้างอิงเหตุผล

ต่างๆ

4. ขั้นขยายความรู้ (Elaborate) จัดโอกาสให้นำไปใช้ในสถานการณ์อื่น ๆ

5. ขั้นประเมิน (Evaluate) ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมประเมินผลการเรียนของตนเองและเพื่อน

นวลจิตต์ เขวกีรติพงศ์ และประจวบจิตร คำจัตุรัส (2555, น. 15-17) กล่าวถึง ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะ 5Es ไว้ดังนี้

1. การสร้างความสนใจ (Engage) เป็นการจัดกิจกรรมหรือสถานการณ์ที่ให้นักเรียนเกิดความสงสัยแล้วเกิดปัญหาหรือประเด็นที่จะศึกษา

2. การสำรวจและค้นหา (Explore) เป็นการจัดกิจกรรมที่ให้นักเรียนมีประสบการณ์ร่วมกันเป็นกลุ่มในการสร้างองค์ความรู้ใหม่ โดยการวางแผนกำหนดการสำรวจตรวจสอบและลงมือปฏิบัติ

3. การอธิบายและลงข้อสรุป (Explain) เป็นการจัดกิจกรรมที่ให้นักเรียนได้สร้างองค์ความรู้ใหม่ ร่วมกันทั้งชั้นเรียน และเปิดโอกาสให้มีการอภิปรายซักถามแลกเปลี่ยนเรียนรู้หรือโต้แย้งในองค์ความรู้ใหม่ แล้วลงข้อสรุปอย่างสมเหตุสมผล

4. การขยายความรู้ (Elaborate) เป็นการจัดกิจกรรมเพิ่มเติมองค์ความรู้ใหม่ โดยการอธิบาย ยกตัวอย่าง อภิปรายซักถามแลกเปลี่ยนเรียนรู้และเชื่อมโยงความรู้เดิม

5. การประเมินผล (Evaluate) เป็นการจัดกิจกรรมที่ให้นักเรียนได้ประเมินตนเองและเพื่อนร่วมชั้นเรียนโดยการวิเคราะห์ วิวิจารณ์ อภิปรายซักถามแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ซึ่งกันและกัน

จากการนำเสนอขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบ 5Es มีขั้นตอนที่สอดคล้องกัน ซึ่งขั้นตอนที่กล่าวข้างต้น สอดคล้องกับสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ทั้งสิ้น มี 5 ขั้นตอน คือ ขั้นสร้างความสนใจ (Engagement) ขั้นสำรวจและค้นหา (Exploration) ขั้นอธิบายและลงข้อสรุป (Explanation) ขั้นขยายความรู้ (Elaboration) ขั้นประเมิน (Evaluation)

2.3 บทบาทของครูและนักเรียนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ 5Es

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (2549) ได้สรุปบทบาทของครูและนักเรียนในการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบ 5Es ดังนี้

ตารางที่ 2.5 บทบาทของครูและนักเรียนในการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบ 5Es

ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้	บทบาทของครู	บทบาทของนักเรียน
1. ขั้นสร้างความสนใจ (Engagement)	1. สร้างความสนใจ 2. สร้างความอยากรู้อยากเห็น 3. ตั้งคำถามกระตุ้นให้นักเรียนคิด 4. ให้อาจารย์นักเรียนคิดก่อนตอบคำถาม 5. เปิดโอกาสให้นักเรียนทำความเข้าใจ ในปัญหาที่สำรวจ	1. ตั้งคำถาม 2. ตอบคำถาม 3. แสดงความคิดเห็น 4. กำหนดปัญหาหรือเรื่องที่สำรวจ 5. แสดงความสนใจ

ตารางที่ 2.5 (ต่อ)

ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้	บทบาทของครู	บทบาทของนักเรียน
2. ขั้นสำรวจและค้นหา (Exploration)	<ol style="list-style-type: none"> เปิดโอกาสให้นักเรียนวิเคราะห์ กระบวนการสำรวจ ตรวจสอบ ถามเพื่อนำไปสู่การสำรวจ ตรวจสอบ ส่งเสริมให้นักเรียนได้สำรวจตรวจสอบด้วยตนเอง สังเกตการทำงาน of นักเรียน ทำหน้าที่ในการให้คำปรึกษาและอำนวยความสะดวก 	<ol style="list-style-type: none"> คิดอย่างมีอิสระอยู่ในขอบเขตของกิจกรรม ตั้งสมมติฐาน พิจารณาสมมติฐานที่เป็นไปได้โดยการอภิปราย ระดมความคิดในการแก้ปัญหาการตรวจสอบ ตรวจสอบสมมติฐานอย่างเป็นระบบขั้นตอนถูกต้อง บันทึกผลการสังเกตหรือผลการสำรวจตรวจสอบอย่างเป็นระบบละเอียดรอบคอบ
3. ขั้นอธิบายและ ลงข้อสรุป (Explanation)	<ol style="list-style-type: none"> ส่งเสริมให้นักเรียนได้อธิบายผลการตรวจสอบและแนวคิดด้วยคำพูดของนักเรียนเอง ให้นักเรียนอธิบายโดยมีเหตุผลหลักฐานประกอบ ให้ความสนใจกับคำอธิบายของนักเรียน 	<ol style="list-style-type: none"> อธิบายการแก้ปัญหาหรือผลการสำรวจ ตรวจสอบ อธิบายผล การสำรวจ ตรวจสอบ สอดคล้องกับข้อมูล อธิบายโดยมีเหตุผลหรือหลักฐานประกอบ ฟังการอธิบายของผู้อื่นแล้วคิดวิเคราะห์ อธิบายซักถามเกี่ยวกับสิ่งที่เพื่อนอธิบาย
4. ขั้นขยายความรู้ (Elaboration)	<ol style="list-style-type: none"> ส่งเสริมให้นักเรียนขยายแนวคิดและทักษะจากการสำรวจ ตรวจสอบ ส่งเสริมให้นักเรียนเชื่อมโยงความรู้จากการสำรวจ ตรวจสอบกับความรู้อื่น ๆ 	<ol style="list-style-type: none"> ใช้ข้อมูลจากการสำรวจ ตรวจสอบ ไปอธิบายหรือทักษะจากการสำรวจตรวจสอบไปใช้ในสถานการณ์ใหม่ที่คล้ายกับสถานการณ์เดิม นำความรู้จากการสังเกต ตรวจสอบ ไปสร้างความรู้ใหม่

ตารางที่ 2.5 (ต่อ)

ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้	บทบาทของครู	บทบาทของนักเรียน
5. ขั้นประเมิน (Evaluation)	<ol style="list-style-type: none"> ถามคำถามเพื่อไปสู่การประเมิน ส่งเสริมให้นักเรียนประเมินกระบวนการและองค์ความรู้ด้วยตนเอง ให้นักเรียนวิเคราะห์สิ่งที่ควรปรับปรุงแก้ไขในการสำรวจ ตรวจสอบ 	<ol style="list-style-type: none"> นำความรู้เดิม ความรู้ใหม่ไปใช้ในชีวิตประจำวัน วิเคราะห์กระบวนการสร้างความรู้ด้วยตนเอง ถามคำถามที่เกี่ยวข้องกับกรสังเกต หลักฐานและคำอธิบายซึ่งนำไปสู่การสำรวจ ตรวจสอบใหม่ ประเมินความก้าวหน้าและความรู้ตนเอง

ดังนั้น การจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้ 5Es เป็นการเรียนการสอนที่ให้ความสำคัญกับผู้เรียนเป็นสำคัญ หากผู้เรียนได้รับรู้บทบาทของตนเอง การเรียนการสอนก็จะมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยมีครูทำหน้าที่สนับสนุนจัดการเรียนรู้ที่ฝึกให้ผู้เรียนรู้จักค้นคว้าหาความรู้โดยใช้กระบวนการทางความคิดหาเหตุผล เพื่อทำให้ค้นพบความรู้หรือแนวทางแก้ปัญหาที่ถูกต้องด้วยตนเอง จึงนับได้ว่า การจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้ 5Es นั้น เป็นการเรียนการสอนที่เน้นองค์ความรู้ทักษะ ความเชี่ยวชาญและสมรรถนะที่เกิดกับตัวผู้เรียน ซึ่งทำให้ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการดำเนินชีวิตท่ามกลางการกระแสเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบันได้

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นสมรรถภาพทางสมองในด้านต่าง ๆ ที่นักเรียนได้รับจากประสบการณ์ทั้งทางตรงและทางอ้อมจากครูโดยมีนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ ซึ่งผู้วิจัยได้รวบรวมไว้ดังต่อไปนี้

ซินินทร์ชัย อินทிரารณ และคณะ (2540, น. 5) ได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสำเร็จในด้านความรู้ ทักษะ สมรรถภาพด้านต่าง ๆ ของสมอง หรือมวลประสบการณ์ทั้งปวงของบุคคลที่ได้รับการเรียนการสอนหรือผลงาน ที่นักเรียนได้จากการประกอบกิจกรรม

พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2543, น. 29-32) ได้กล่าวถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คุณลักษณะ รวมถึงความรู้ ความสามารถของบุคคลอันเป็นผลมาจากการเรียนการสอนหรือมวลประสบการณ์ทั้งปวงที่บุคคลได้รับการเรียนการสอน ทำให้บุคคลเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในด้านต่างๆ ของสมรรถภาพสมอง

พิชิต ฤทธิ์จรูญ (2547, น. 45-49) ได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ว่า หมายถึง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหรือพฤติกรรมหรือผลการเรียนรู้ของผู้เรียน อันเนื่องมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูว่าผู้เรียน มีความสามารถหรือผลสัมฤทธิ์ในแต่ละรายวิชา มากน้อยเพียงใด ผลการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามจุดประสงค์ของการเรียนรู้หรือตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนของครูให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

Good (1973, pp. 6-7 อ้างถึงใน มณฑกานต์ ยืนนาน 2561, น. 32) ได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง การเข้าถึงความรู้ (Knowledge Attained) หรือการพัฒนาทักษะทางการเรียน ซึ่งโดยปกติพิจารณาจากคะแนนที่กำหนด หรือคะแนนที่ได้จากงาน ที่ครูมอบหมายให้หรือทั้งสองอย่าง

จากความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นผลที่เกิดมาจากความรู้ ความเข้าใจและทักษะที่ผู้เรียนได้จากการเรียนการสอนหรือประสบการณ์ต่าง ๆ ของบุคคลเกิดขึ้นมากน้อยเพียงใด และสามารถวัดได้โดยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ในการเรียนการสอน ครูผู้สอนจะต้องวัดผลการเรียนรู้ของนักเรียนว่าเป็นไปตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่ วิธีการวัดผลและเครื่องมือที่ใช้นั้นมีหลายชนิด ในการพัฒนาครั้งนี้ผู้วิจัย ได้วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2538, น. 171) ได้กล่าวว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นแบบทดสอบที่วัดความรู้ของนักเรียนที่ได้เรียนแล้ว ซึ่งมักจะเป็นคำถาม ให้นักเรียนตอบหรือให้นักเรียนปฏิบัติจริง

พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2540, น. 96) ได้กล่าวว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นแบบทดสอบที่ใช้วัดความรู้ ทักษะ และสมรรถภาพสมองด้านต่าง ๆ ที่ผู้เรียนได้รับจากประสบการณ์ทั้งปวง

พิชิต ฤทธิ์จรูญ (2545, น. 96) ได้กล่าวไว้ว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นแบบทดสอบที่ใช้วัดความรู้ ทักษะ และความสามารถทางวิชาการที่ผู้เรียนได้เรียนรู้มาแล้วว่าบรรลุผลสำเร็จตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้เพียงใด

บุญชม ศรีสะอาด (2560, น. 56) ได้กล่าวไว้ว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์เป็นแบบทดสอบที่ใช้วัดความรู้ ความสามารถของบุคคลในด้านวิชาการ ซึ่งเป็นผลจากการเรียนรู้ ในเนื้อหาสาระและตามจุดประสงค์ของวิชาหรือเนื้อหาที่สอบนั้น โดยทั่วไปจะวัดผลสัมฤทธิ์ในวิชาต่าง ๆ ที่เรียนในโรงเรียน วิทยาลัย มหาวิทยาลัย หรือสถาบันการศึกษาต่าง ๆ

กัญญา สินทร์ตันศิริกุล (2561, น. 9-6) ได้กล่าวไว้ว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการวัดความรู้และทักษะในเนื้อหาสาระที่ผู้เรียนได้เรียนรู้ไปแล้วหลังจากที่มีการเรียนการสอนว่าผู้เรียนมีความรู้และทักษะเพิ่มขึ้นมากน้อยเพียงใด

จากความหมายของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่าแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นแบบทดสอบที่ใช้วัดความรู้ และสมรรถภาพ สมองด้านต่าง ๆ ที่ผู้เรียนได้รับจากประสบการณ์ทั้งปวง

3.3 ประเภทของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

นักการศึกษาหลายท่านได้แบ่งประเภทของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนซึ่งผู้วิจัยได้รวบรวมไว้ดังต่อไปนี้

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2538) ได้แบ่งแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้เป็น 2 กลุ่มคือ

1. แบบทดสอบของครู หมายถึง ชุดของคำถามที่ครูเป็นผู้สร้างขึ้น ซึ่งเป็นข้อคำถามเกี่ยวกับความรู้ที่นักเรียนได้เรียนในห้องเรียนมีความรู้มากแค่ไหน บกพร่องตรงไหน จะได้สอนซ่อมเสริมหรือเป็นการวัดความพร้อมที่จะได้เรียนในบทเรียนใหม่ขึ้นอยู่กับความต้องการของครู

2. แบบทดสอบมาตรฐาน แบบทดสอบประเภทนี้สร้างขึ้นจากผู้เชี่ยวชาญในแต่ละสาขาวิชาหรือจากครูผู้สอนวิชานั้น แต่ผ่านการทดลองหลายครั้ง จนกระทั่งมีคุณภาพดี จึงสร้างเกณฑ์ปกติของแบบทดสอบนั้น สามารถใช้เป็นหลักเปรียบเทียบผลเพื่อประเมินค่าการเรียนในเรื่องใดๆ ก็ได้แบบทดสอบมาตรฐานที่มีคู่มือดำเนินการสอบ บอกริธีสอบ และยังมีมาตรฐานในด้านการแปลคะแนนด้วย

พิชิต ฤทธิ์จรรยา (2547, น. 96) ได้แบ่งแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนออกเป็น 2 ประเภทดังนี้

1. แบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นเอง หมายถึง แบบทดสอบที่มุ่งวัดผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนเฉพาะกลุ่มที่ครูสอน เป็นแบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นใช้กันโดยทั่วไปในสถานศึกษามีลักษณะเป็นแบบทดสอบข้อเขียน ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ชนิด คือ

1.1 แบบทดสอบอัตนัย เป็นแบบทดสอบที่กำหนดคำถามหรือปัญหาให้แล้ว ให้ผู้ตอบเขียนโดยแสวงหาความรู้ ความคิด เจตคติ ได้อย่างเต็มที่

1.2 แบบทดสอบปรนัย หรือแบบทดสอบให้ตอบสั้น ๆ เป็นแบบทดสอบที่กำหนดให้ผู้สอบเขียนตอบสั้น ๆ หรือมีคำตอบให้เลือกตอบแบบจำกัดคำตอบ ผู้ตอบไม่มีโอกาสแสดงความรู้ ความคิด

ได้ อย่างกว้างขวางเหมือนแบบทดสอบอัตนัย แบบทดสอบชนิดนี้ออกเป็น 4 แบบ คือ แบบถูก – ผิด แบบเติมคำ แบบจับคู่ และแบบเลือกตอบ

2. แบบทดสอบมาตรฐาน หมายถึง แบบทดสอบที่มุ่งวัดผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนทั่ว ๆ ไป ซึ่งสร้างโดย ผู้เชี่ยวชาญ มีการวิเคราะห์ และปรับปรุงอย่างดีจนมีคุณภาพ มีมาตรฐานกล่าวคือ มีมาตรฐานในการดำเนินการสอบ วิธีการให้คะแนนและแปลความหมายของคะแนน

อุซาวตี จันทรสนธิ (2561, น. 8-13) ได้แบ่งแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ออกเป็น 2 ประเภทดังนี้

1. แบบทดสอบมาตรฐาน เป็นแบบทดสอบที่พัฒนาขึ้นโดยสำนักพิมพ์เพื่อการค้าหรือ โดยองค์กรมีข้อเด่นในเรื่องคุณภาพรายชื่อในด้านความยากและอำนาจจำแนก คุณภาพทั้งฉบับในด้านความตรงและความเที่ยง การออกแบบแบบทดสอบมาตรฐานมุ่งหมายให้ใช้แบบทดสอบกับกลุ่มขนาดใหญ่

2. แบบทดสอบที่นักวิจัยสร้างขึ้น การวิจัยของนักวิจัยต้องการศึกษาตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในเนื้อหาที่เฉพาะเจาะจง นักวิจัยจึงจำเป็นต้องพัฒนาแบบทดสอบขึ้นเองโดยต้องผ่านกระบวนการตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบก่อนนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย การวิจัยที่ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

จากการศึกษาแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สรุปได้ว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. แบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้น ประกอบไปด้วย แบบทดสอบอัตนัย หรือ แบบทดสอบความเรียง และแบบทดสอบปรนัย

2. แบบทดสอบมาตรฐาน

3.4 ขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

สำหรับขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้มีนักการศึกษากล่าวไว้ ดังนี้

พิชิต ฤทธิ์จรูญ (2545, น. 96) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ 8 ขั้นตอนดังนี้

1. วิเคราะห์หลักสูตรและสร้างตารางวิเคราะห์หลักสูตร
2. กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้
3. กำหนดชนิดข้อสอบและศึกษาวิธีสร้าง
4. เขียนข้อสอบ
5. ตรวจสอบข้อสอบ
6. การจัดพิมพ์แบบทดสอบฉบับทดลอง
7. การทดลองสอบและวิเคราะห์ข้อสอบ

8. การจัดทำแบบทดสอบฉบับจริง

บุญชม ศรีสะอาด (2560, น. 65-67) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ไว้ดังนี้

1. วิเคราะห์จุดประสงค์ เนื้อหาวิชาและทำตารางกำหนดลักษณะข้อสอบหรือที่เรียกว่า ตารางวิเคราะห์หลักสูตรตารางนี้ มี 2 มิติ คือ ด้านจุดประสงค์กับพฤติกรรมที่ต้องการวัด
2. กำหนดรูปแบบของข้อคำถามและศึกษาวิธีเขียนข้อสอบ ทำการพิจารณาและตัดสินใจว่าจะใช้ข้อคำถามรูปแบบใด ศึกษาวิธีการเขียนข้อสอบ หลักในการเขียนข้อคำถาม ศึกษา วิธีเขียนข้อสอบสมรรถภาพต่าง ๆ ศึกษาเทคโนโลยีในการเขียนข้อสอบเพื่อนำมาใช้เป็นหลักในการเขียนข้อสอบ
3. เขียนข้อสอบ ลงมือเขียนข้อสอบ ใช้ตารางกำหนดลักษณะของข้อสอบที่จัดทำไว้ในขั้นที่ 1 เป็นกรอบซึ่งจะทำให้สามารถออกข้อสอบวัดได้ครอบคลุมทุกหัวข้อเนื้อหา และทุกสมรรถภาพส่วนรูปแบบและเทคนิคในการเขียนข้อสอบยึดตามที่ได้ศึกษาในขั้นที่ 2
4. ตรวจสอบข้อสอบ นำข้อสอบที่ได้เขียนไว้ขั้นที่ 3 มาพิจารณาทบทวนอีกครั้งหนึ่ง โดยพิจารณาถึงความถูกต้องตามหลักวิชา พิจารณาว่าแต่ละข้อวัดในเนื้อหาและสมรรถภาพตามตารางกำหนดลักษณะข้อสอบหรือไม่ ภาษาที่ใช้เขียนมีความชัดเจนเข้าใจง่ายเหมาะสมดีแล้วหรือไม่ ตัวถูกตัวลวงเหมาะสมเข้าหลักเกณฑ์หรือไม่ หลังจากพิจารณาทบทวนเองแล้ว นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านวัดผลและด้านเนื้อหาสาระ พิจารณาข้อบกพร่อง แล้วนำเอาข้อวิจารณ์เหล่านั้นมาพิจารณาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมยิ่งขึ้น
5. พิมพ์แบบทดสอบฉบับทดลอง นำข้อสอบทั้งหมดมาพิมพ์เป็นแบบทดสอบ โดยจัดพิมพ์คำชี้แจงหรือคำอธิบายวิธีทำแบบทดสอบไว้ที่ปกของแบบทดสอบอย่างละเอียด และชัดเจน การจัดพิมพ์วางรูปแบบให้เหมาะสม
6. ทดลองใช้ วิเคราะห์คุณภาพและปรับปรุง นำแบบทดสอบไปทดลองกับกลุ่มที่คล้ายกันกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งได้เรียนในวิชาหรือเนื้อหาที่จะสอบแล้ว นำผลการสอบมาตรวจให้คะแนน ทำการวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก ค่าความยากของข้อสอบแต่ละข้อ โดยใช้วิธีวิเคราะห์ตามแบบอิงกลุ่ม คัดเลือกเอาข้อที่มีคุณภาพเข้าเกณฑ์ตามจำนวนที่ต้องการ ถ้าข้อที่เข้าเกณฑ์มีจำนวนมากกว่าที่ต้องการ ก็ตัดข้อที่มีเนื้อหามากกว่าที่ต้องการ ซึ่งเป็นข้อที่มีอำนาจจำแนกต่ำสุดออกตามลำดับ นำเอาผลการสอบที่คิดเฉพาะข้อสอบที่เข้าเกณฑ์เหล่านั้น มาคำนวณค่าความเชื่อมั่น
7. พิมพ์แบบทดสอบฉบับจริง นำข้อสอบที่มีอำนาจจำแนกและระดับความยากเข้าเกณฑ์ตามจำนวนที่ต้องการในขั้นตอนที่ 6 มาพิมพ์ เป็นแบบทดสอบฉบับที่จะใช้จริง ซึ่งจะต้องมีคำชี้แจงวิธีทำด้วย และในการพิมพ์นอกจากใช้รูปแบบที่เหมาะสมแล้ว ควรคำนึงถึงความประณีตความถูกต้อง ซึ่งจะต้องตรวจทานให้ดี

กัญญา สินทร์ตันศิริกุล (2561, น. 9-42) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ ดังนี้

1. ศึกษาหลักสูตร และคู่มือครู เพื่อพิจารณามาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด
2. ศึกษาหนังสือเรียน เอกสาร ตำราต่าง ๆ เพื่อพิจารณาเนื้อหาสาระ
3. สร้างตารางเฉพาะ หรือผังการสร้างแบบทดสอบ ซึ่งมีลักษณะเป็นตารางสองทางทางหนึ่งอยู่ในแนวตั้งประกอบด้วยจุดประสงค์การเรียนรู้หรือเนื้อหาสาระที่ต้องการวัดอีกทางหนึ่ง อยู่ในแนวนอนประกอบด้วยระดับผลการเรียนรู้ที่ต้องการวัด สำหรับระดับผลการเรียนรู้ที่ต้องการวัดโดยทั่วไป ถ้ายึดตามแนวความคิดของบลูมและคณะที่ปรับปรุงใหม่ในปี 1990 โดยแอนเดอร์สันและแครทไวล์ แบ่งออกเป็น ความจำ ความเข้าใจ การประยุกต์ การวิเคราะห์ การประเมิน และการสร้างสรรค์ จุดมุ่งหมายการสร้างผัง การสร้างแบบทดสอบเพื่อพิจารณาว่าจุดประสงค์การเรียนรู้หรือเนื้อหาสาระที่ต้องการวัดนั้น วัดพฤติกรรมระดับใด

4. กำหนดลักษณะของข้อสอบและจำนวนข้อคำถาม การกำหนดลักษณะของข้อสอบเป็นการพิจารณาว่า นักวิจัยต้องการออกข้อสอบลักษณะใดกล่าวคือ เป็นแบบเลือกตอบหรือแบบอัตนัย ส่วนการกำหนดจำนวนข้อคำถาม มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้มีจำนวนข้อคำถามสอดคล้องกับเวลาที่ใช้ในการสอบ และสอดคล้องกับเนื้อหาที่ต้องการวัด

5. สร้างข้อสอบให้สอดคล้องกับผังการสร้างแบบทดสอบ

6. ตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบโดยการพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหา โดยการให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณา ข้อคำถามกับผังการสร้างแบบทดสอบ

7. ปรับแก้ข้อคำถามในแบบทดสอบตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ จนกว่าข้อคำถามทุกข้อสอดคล้องกับผังการสร้างแบบทดสอบ

8. นำแบบทดสอบไปทดลองใช้กับนักเรียนที่มีลักษณะเหมือนกับกลุ่มตัวอย่างที่นักวิจัยต้องการเก็บรวบรวมข้อมูล

9. ตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบเป็นรายข้อ โดยการพิจารณาความยากและอำนาจจำแนก

10. ตรวจสอบความเที่ยงของแบบทดสอบทั้งฉบับ

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า ขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจะแบ่งออกเป็น 6 ขั้นตอน คือ

1. การวางแผนสร้างข้อสอบ
2. การเขียนข้อสอบ
3. การตรวจทานข้อสอบ
4. การจัดพิมพ์แบบทดสอบฉบับทดลอง

5. การทดลองสอบและวิเคราะห์ข้อสอบ

6. การจัดทำแบบทดสอบฉบับจริง

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สรุปได้ว่าแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่นิยมใช้ประกอบด้วย แบบทดสอบความเรียง แบบทดสอบถูก-ผิด แบบทดสอบเติมคำ แบบทดสอบจับคู่ และแบบทดสอบเลือกตอบ ซึ่งแบบทดสอบแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก เป็นแบบทดสอบที่ผู้วิจัยจะนำมาเป็นแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.1 งานวิจัยในประเทศ

ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยในประเทศที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับสังคมศึกษาน้อยส่วนใหญ่จะเกี่ยวข้องกับวิทยาศาสตร์ รวบรวมได้ดังรายละเอียดต่อไปนี้

จตุพร สมดี (2553, น. 78) ที่พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนนารินกุล จังหวัดอุบลราชธานี ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้วงจรการเรียนรู้ 5E ร่วมกับแนวคิดของเดรสเซล มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ละมัย วงศ์ลาศ (2553, น. 60) ได้ศึกษาผลการจัดการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่อง การทำปุ๋ยหมักชีวภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่สอนโดยวัฏจักรการสืบเสาะหาความรู้ (5Es) ผลการวิจัยพบว่า (1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า นักเรียนที่ผ่านเกณฑ์มีจำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 95.55 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมดซึ่งมีคะแนนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ของคะแนนเต็ม นักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์มีจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 4.45 (2) ความคิดเห็นของนักเรียน พบว่า โดยภาพรวมนักเรียนเห็นด้วยมากที่สุด เฉลี่ย (\bar{X}) 4.70 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนมีความคิดเห็นในระดับมากที่สุดเฉลี่ย (\bar{X}) 4.74 ด้านสาระการเรียนรู้ นักเรียนมีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด เฉลี่ย (\bar{X}) 4.72 ด้านวิทยากรท้องถิ่น นักเรียนมีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด เฉลี่ย (\bar{X}) 4.70 ด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น นักเรียนมีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด เฉลี่ย (\bar{X}) 4.63 ตามลำดับ

ดารานี อุดชา (2555, น. 70) ได้ศึกษาความสามารถในการคิดวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หน่วยการเรียนรู้เรื่อง อยู่อย่างพอเพียง รายวิชา เศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้การสอนแบบโครงงานร่วมกับรูปแบบวัฏจักรการสืบเสาะหาความรู้ (5Es) ผลการวิจัยพบว่า (1) นักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้โครงงานร่วมกับรูปแบบวัฏจักรการสืบเสาะหาความรู้ (5Es) มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ หลังเรียนแตกต่างจากก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน (2) นักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้

โครงการร่วมกับรูปแบบวัฏจักรการสืบเสาะหาความรู้ (5Es) มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนแตกต่างจากก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 โดยมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

วรารวรรณ แสงอยู่ (2556, น. 70) ที่พบว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ที่เรียนด้วยวงจรการเรียนรู้ 5E ร่วมกับเทคนิคการใช้คำถามตามแนวคิดของออสบอร์นมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์หลังเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยการจัดการเรียนการสอนโดยวิธีการสอนแบบทั่วไป

ชลธิกาญจน์ จินาจันทร์ (2556, น. 47) ที่พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวัฏจักรการเรียนรู้แบบ 5Es เรื่อง การจำแนกสาร มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

พรพรรณ กิจธนภัทร (2559, น. 72) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง พัฒนาการอาณาจักรสุโขทัยและความสามารถในการคิดอย่างมีเหตุผล ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ 5Es ผลการวิจัยพบว่า (1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง พัฒนาการอาณาจักรสุโขทัย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ 5Es หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติอยู่ที่ระดับ .05 (2) ความสามารถในการคิดอย่างมีเหตุผลของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ 5Es หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติอยู่ที่ระดับ .05 (3) ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบ 5Es โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

เสาวภา มาป้อง (2559, น. 60) ที่พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ เรื่องโลกและการเปลี่ยนแปลง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5E ร่วมกับผังมโนทัศน์ สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05

ณัฐรดา เกียวกุล (2561, น. 52) ได้ศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ 5Es ผนวกการสร้างแผนผังมโนทัศน์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ เรื่อง โลกและการเปลี่ยนแปลง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนกีฬา จังหวัดสุพรรณบุรี ผลการวิจัยพบว่า หลังการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ประกอบการเขียนแผนผังมโนทัศน์และการจัดการเรียนรู้ตามคู่มือครูของ สสวท. แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ประกอบการเขียนแผนผังมโนทัศน์ มีผลการเรียนรู้สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามคู่มือครูของ สสวท.

4.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยในต่างประเทศที่เกี่ยวข้อง รวบรวมได้ดังรายละเอียดต่อไปนี้

Meichtry (1991, 211A อ้างถึงใน ธนพล กลิ่นเมือง, 2550, น. 65) ศึกษาผลการใช้วัฏจักรการเรียนรู้ BSCS สอนวิชาวิทยาศาสตร์แก่นักเรียนเกรด 6 เกรด 7 และเกรด 8 ในโรงเรียนเขตชนบท

เมืองซินนาติ โดยกลุ่มควบคุมเรียนตามวิธีปกติ เมื่อให้ทำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนด้านความเข้าใจ การพัฒนาความคิดและธรรมชาติของวิทยาศาสตร์พบว่า กลุ่มทดลองมีความเข้าใจในธรรมชาติวิทยาศาสตร์เพิ่มขึ้นสูงกว่ากลุ่มควบคุม

Abdi Ali (2014, pp. 37-41 อ้างถึงใน เจนจิรา คำดี, 2561, น. 59) ได้ศึกษาผลของวิธีการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 40 คน ที่สอนด้วยการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้กับการสอนแบบปกติ โดยวัดด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ก่อนเรียนและหลังเรียนจำนวน 30 ข้อ พบว่า กลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนด้วยวิธีการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์หลังเรียนสูงกว่ากลุ่มทดลองที่สอนแบบปกติ

Ray & Beardsley (2008, pp. 13-22 อ้างถึงใน มณฑกานต์ ยืนนาน, 2561, น. 49) ได้ศึกษาผลการสอน เรื่องการ สังเคราะห์ด้วยแสงตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้ 5 ขั้น (Engage, Explore, Explain, Extent และ Evaluate) ผลการวิจัยพบว่าการให้นักเรียนได้ทดลองและปฏิบัติการในธรรมชาติ สามารถสร้างความตั้งใจใน การเรียนรู้สร้างความกระตือรือร้นในการมีส่วนร่วม และสามารถสร้างความเข้าใจในการเรียน เรื่องการ สังเคราะห์ด้วยแสงที่ลึกซึ้งและรู้ถึงคุณค่าของผลลัพธ์ที่พืชได้จากการสังเคราะห์ด้วยแสงเพิ่มขึ้น

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ พบว่าการใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5Es จะทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของนักเรียนสูงขึ้นได้และการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5Es นั้น เป็นการสร้างความกระตือรือร้นในการมีส่วนร่วมและสามารถสร้างความเข้าใจในการเรียน ซึ่งจะทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยหัวข้อ ผลการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5Es เรื่อง กฎหมายน่ารู้ ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเสนาให้ “วิมลวิทยานุกูล” จังหวัดสระบุรี ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการดำเนินการวิจัยตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนเสนาให้ “วิมลวิทยานุกูล” จำนวน 10 ห้อง มีนักเรียนจำนวน 383 คน ซึ่งจัดห้องเรียนแบบคละความสามารถ

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนเสนาให้ “วิมลวิทยานุกูล” จำนวน 1 ห้องเรียน นักเรียน 40 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5Es เรื่อง กฎหมายน่ารู้ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเสนาให้ “วิมลวิทยานุกูล” จำนวน 6 แผน ใช้เวลาสอน 12 คาบ

2.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้แบบทดสอบแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ เรื่อง กฎหมายน่ารู้ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเสนาให้ “วิมลวิทยานุกูล”

3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5Es เรื่อง กฎหมายน่ารู้ จำนวน 12 แผน ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังนี้

3.1.1 ขั้นเตรียมการ

- 1) ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551
- 2) ศึกษามาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด ของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
- 3) ศึกษาเนื้อหา เรื่อง กฎหมายน่ารู้ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งประกอบไปด้วย (1) กฎหมายแพ่งเกี่ยวกับตนเอง (2) กฎหมายแพ่งเกี่ยวกับครอบครัวและมรดก (3) กฎหมายแพ่งเกี่ยวกับนิติกรรมสัญญา (4) กฎหมายอาญา (5) กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชุมชนและประเทศชาติ (6) กฎหมายระหว่างประเทศ
- 4) ศึกษาทฤษฎี หลักการและแนวคิดการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5Es จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.1.2 ขั้นตอนการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้

- 1) กำหนดกรอบความคิดในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5Es ในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 6 แผน ใช้เวลา 12 คาบ โดยแยกเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ ดังแสดงในตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 โครงสร้างเนื้อหาของแผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้	เรื่อง	ระยะเวลา (คาบ)
1	กฎหมายแพ่งเกี่ยวกับตนเอง	2
	- บัตรประจำตัวประชาชน	1
	- ความสามารถของผู้เยาว์	1

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

แผนการจัดการเรียนรู้	เรื่อง	ระยะเวลา (คาบ)
2	กฎหมายแพ่งเกี่ยวกับครอบครัวและมรดก	2
	- การหมั้นและการสมรส	1
	- มรดก	1
3	กฎหมายแพ่งเกี่ยวกับนิติกรรมสัญญา	2
	- สัญญาซื้อขาย สัญญาขายฝาก สัญญาเช่า ทรัพย์สิน สัญญา เช่าซื้อ	1
	- สัญญากู้ยืม สัญญาจำนำ สัญญาจำนอง	1
4	กฎหมายอาญา	2
	- หลักเกณฑ์การพิจารณาความผิดทางอาญา	1
	- หลักเกณฑ์การพิจารณาโทษทางอาญา	1
5	กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชุมชนและประเทศชาติ	3
	- กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค	1
	- กฎหมายภาษีอากร	1
	- กฎหมายเกี่ยวกับการรับราชการทหาร	1
6	กฎหมายระหว่างประเทศ	
	- ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน	1
รวม		12

ในแต่ละคาบมีการจัดกิจกรรมเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหา
ความรู้แบบ 5Es ครบทั้ง 5 ขั้นตอน โดยแต่ละขั้นตอนมีกิจกรรมหลักดังแสดงในตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2 การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5Es

แผนการจัดการเรียนรู้	ขั้นตอน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	กิจกรรมหลัก
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1-6	1. ขั้นสร้างความสนใจ (Engagement)	ดูวิดีโอ คำนวณภาพ ตั้งคำถาม
	2. ขั้นสำรวจและค้นหา (Exploration)	ค้นหาคำตอบ สืบค้น ทำงาน เป็นกลุ่ม เก็บรวบรวมข้อมูล
	3. ขั้นอธิบายและลงข้อสรุป (Explanation)	นำข้อมูลมาวิเคราะห์ อธิบาย ซักถาม แลกเปลี่ยน ความคิดเห็น ร่วมอภิปราย คิดวิเคราะห์ นำเสนอผลหรือ ข้อสรุป
	4. ขั้นขยายความรู้ (Elaboration)	นำความรู้ ความเข้าใจที่ได้ ศึกษามาประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวัน
	5. ขั้นประเมิน (Evaluation)	ถามคำถามเพื่อตรวจสอบ ความรู้ ความเข้าใจ

2) เขียนแผนการจัดการเรียนรู้โดยมีองค์ประกอบของแผนการจัดการ
เรียนรู้ ดังนี้

- (1) หัวเรื่อง
- (2) รายวิชา
- (3) ระดับชั้น
- (4) หน่วยการเรียนรู้
- (5) เวลา
- (6) มาตรฐานการเรียนรู้ / ตัวชี้วัด
- (7) สาระสำคัญ
- (8) จุดประสงค์การเรียนรู้
- (9) เนื้อหาสาระ
- (10) จัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้ แบบ

(11) การวัดและประเมินผล

(12) สื่อการเรียนรู้ / แหล่งการเรียนรู้

3.1.3 การหาคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้

ผู้วิจัยได้ดำเนินการหาคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ ตามลำดับชั้น
ดังนี้

1) นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา
การศึกษาค้นคว้าอิสระ และปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

2) นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3
คน (รายละเอียดในภาคผนวก ก) พิจารณาตรวจสอบความสอดคล้องเชิงเนื้อหา ตัวชี้วัด สาร
การเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ และการวัดผลประเมินผลกับจุดประสงค์การ
เรียนรู้ นำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยกำหนดค่าดัชนีความสอดคล้อง 0.67-1.00
จากการพิจารณาตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญพบว่า แต่ละแผนการจัดการเรียนรู้มีค่าความ
สอดคล้อง เท่ากับ 1.00

3) นำแผนการจัดการเรียนรู้ไปปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของ
ผู้เชี่ยวชาญและนำไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเสนาให้ “วิมลวิทยา-
นุกูล” จำนวน 40 คน ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อศึกษาข้อบกพร่องก่อนนำไปใช้จริงกับกลุ่ม
ตัวอย่าง

4) ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องที่พบ ได้แก่ การจัดการด้านเวลาให้
เหมาะสม และการสืบค้นข้อมูล เป็นต้น จากการใช้แผนการจัดการเรียนรู้กับกลุ่มนักเรียนที่
ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง

5) นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องแล้วทุกประเด็น
ไปใช้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

3.2 การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง กฎหมายน่ารู้
มีขั้นตอนดังนี้

3.2.1 ขั้นเตรียมการ

1) ศึกษาวิธีการสร้างแบบทดสอบและการเขียนข้อสอบ จากเอกสาร
ที่เกี่ยวกับการวัดและประเมินผล

2) วิเคราะห์ มาตรฐานการเรียนรู้ / ตัวชี้วัด / จุดประสงค์การเรียนรู้และ
เนื้อหาสาระในแผนการจัดการเรียนรู้

3.2.2 ขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

1) สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน ชนิดปรนัยแบบ 4 ตัวเลือก ซึ่งเป็นแบบทดสอบแบบคู่ขนานทั้ง 2 ฉบับ จำนวนฉบับละ 35 ข้อ โดยสร้างให้มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด จุดประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหาสาระ จำนวน 70 ข้อ โดยแบ่งพฤติกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของ Anderson and Kratwohl (กัญจนา ลินทรัตนศิริกุล และโกศล มีคุณ, 2559, น. 13-9) ที่ได้ปรับปรุงแนวคิดเกี่ยวกับการประเมินด้านความรู้ ความคิดของบลูม (รายละเอียดในภาคผนวก ฉ)

2) นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สร้างขึ้นทั้ง 2 ฉบับ เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระและปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

3) นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน (รายละเอียดในภาคผนวก ก) ตรวจสอบความถูกต้อง ความสอดคล้องกับ ตัวชี้วัด จุดประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหาสาระและนำไปทดสอบหาความเที่ยงตรงของแบบทดสอบโดยใช้สูตร IOC (กัญจนา ลินทรัตนศิริกุล, 2561, น. 9-53) โดยมีเกณฑ์การประเมินดังนี้

ให้คะแนน+1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามวัดตรงกับจุดประสงค์การเรียนรู้

ให้คะแนน 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามวัดตรงกับจุดประสงค์การเรียนรู้

ให้คะแนน -1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามวัดไม่ตรงกับจุดประสงค์การเรียนรู้

4) นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญและคัดเลือกแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ จำนวน 70 ข้อ ซึ่งแต่ละข้อมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.67-1.00 ไปใช้ทดสอบกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนเส้าไห้ “วิมลวิทยานุกูล” จังหวัดสระบุรี จำนวน 40 คน ที่เรียนเรื่อง กฎหมายน่ารู้ มาแล้วเพื่อหาคุณภาพแบบทดสอบ

5) ตรวจสอบให้คะแนนแบบทดสอบที่นักเรียนทำให้โดยตอบถูกให้ 1 คะแนน และข้อสอบที่ตอบผิด ไม่ตอบ ตอบมากกว่า 1 คำตอบ ให้ 0 คะแนน

6) นำผลการตรวจให้คะแนนของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทั้ง 2 ฉบับมาวิเคราะห์รายข้อโดยใช้เทคนิค 27% (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, น. 95) โดยค่าความยาก (p) ตั้งแต่ 0.20 - 0.80 ส่วนค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.20 - 0.75 ได้ฉบับละ 30 ข้อ

7) นำแบบทดสอบซึ่งประกอบด้วยข้อสอบตามข้อ 6) ไปทดสอบกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนเส้าไห่ “วิมลวิทยานุกูล” จังหวัดสระบุรี จำนวน 100 คน ที่ผ่านการเรียนเรื่อง กฎหมายน่ารู้ มาแล้ว เพื่อหาความเชื่อมั่นของข้อสอบโดยใช้สูตร KR-20 ของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder-Richardson) ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.88

8) นำแบบทดสอบที่มีประสิทธิภาพไปใช้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างจริงต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

4.1 ก่อนดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง กฎหมายน่ารู้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการปฐมนิเทศนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อเตรียมความพร้อมในการเรียน

4.2 ทำการทดสอบก่อนเรียน (Pretest) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง กฎหมายน่ารู้

4.3 ดำเนินการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5Es เป็นระยะเวลา 12 คาบ เริ่มตั้งแต่ 23 พฤษภาคม พ.ศ. 2565 ถึง 29 มิถุนายน พ.ศ. 2565

4.4 เมื่อสิ้นสุดตามกำหนดแล้ว จึงทดสอบหลังเรียน (Posttest) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง กฎหมายน่ารู้ ซึ่งเป็นแบบทดสอบคู่ขนานกับแบบทดสอบก่อนเรียน

4.5 นำผลคะแนนจากการตรวจแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง กฎหมายน่ารู้ มาวิเคราะห์โดยใช้วิธีการทางสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐานต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการทดลอง โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (SPSS/PC) โดยเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เรียนโดยการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5Es เรื่อง กฎหมายน่ารู้ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเส้าไห่ “วิมลวิทยานุกูล” จากความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยในการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนก่อนการเรียนโดยการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ

สืบเสาะหาความรู้แบบ 5Es และหลังการเรียนโดยการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5Es โดยวิธีการคำนวณค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้วยการใช้สถิติทดสอบ (t-test)

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการใช้สถิติเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ดังนี้

6.1 สถิติพื้นฐาน ได้แก่

6.1.1 คะแนนเฉลี่ย (Mean) (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2562, น. 37)

สูตร	\bar{X}	=	$\frac{\sum X}{N}$
เมื่อ	\bar{X}	=	ค่าเฉลี่ย
	$\sum X$	=	ผลรวมทั้งหมดของข้อมูล
	N	=	จำนวนข้อมูลทั้งหมด

6.1.2 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, น. 126)

สูตร	S.D.	=	$\sqrt{\frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$
เมื่อ	S.D.	=	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$\sum X$	=	ผลรวมของคะแนนดิบของนักเรียน
	$\sum X^2$	=	ผลรวมของคะแนนดิบของนักเรียนแต่ละคน ยกกำลังสองทีละตัว
	N	=	จำนวนนักเรียน

6.2 สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือในการทำวิจัย

6.2.1 ทาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างแบบทดสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ตามวิธีการของโรวินลลีและแฮมเบิลตัน (Rovinelli and Hambleton) (กัญญา ลินทร์ตันศิริกุล, 2561, น. 9-53) เป็นรายชื่อโดยคำนวณจาก

$$\text{สูตร IOC} = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC = ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับ
จุดประสงค์การเรียนรู้

$\sum R$ = ผลรวมของความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ

N = จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

6.2.2 ทาค่าระดับความยากง่าย (p) และหาค่าอำนาจจำแนก (r) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้เทคนิค 27% (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, น. 95)

6.2.3 ค่าความเที่ยง (Reliability) ของแบบทดสอบโดยวิธี KR 20 ของคูเดอร์-ริชาร์ดสัน (Kuder - Richardson) (กัญญา ลินทรัตนศิริกุล, 2561, น. 9-74)

$$\text{สูตร } r_{KR} = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum pq}{S_t^2} \right\}$$

เมื่อ n = จำนวนข้อ

p = สัดส่วนของผู้ตอบในแต่ละข้อคำถามถูก

q = สัดส่วนของผู้ตอบในแต่ละข้อคำถามผิดซึ่งมี

ค่าเท่ากับ $= 1 - p$

S_t^2 = ความแปรปรวนของคะแนนทั้งฉบับ

6.2.4 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ t-test โดยวิเคราะห์จากโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาผลการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5Es เรื่อง กฎหมายน่ารู้ ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเสนาให้ “วิมลวิทยานุกูล” จังหวัดสระบุรี ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการทดลองตามขั้นตอนที่เสนอไว้ในบทที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตรวจสอบสมมติฐาน ใช้การรายงานค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอด้วยตาราง และการบรรยายดังต่อไปนี้

การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่อง กฎหมายน่ารู้ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยวิธีการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5Es

ผู้วิจัยวิเคราะห์คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง กฎหมายน่ารู้ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน ปรากฏว่า นักเรียนสามารถทำแบบทดสอบก่อนเรียนได้คะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) 12.45 คะแนน โดยมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) 2.80 และเมื่อได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5Es แล้วทำการทดสอบหลังเรียน ปรากฏว่านักเรียนมีคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) 23.25 คะแนน โดยมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) 2.35 ผลการเปรียบเทียบ พบว่า คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนพบว่า คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ซึ่งมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า การจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5Es เรื่อง กฎหมายน่ารู้ มีประสิทธิภาพในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้น ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน ดังตาราง

ตารางที่ 4.1 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่อง กฎหมายน่ารู้ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยวิธีการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5Es

การทดสอบ	จำนวนนักเรียน	คะแนนเต็ม	\bar{X}	S.D.	t
ก่อนเรียน	40	30	12.45	2.80	31.41*
หลังเรียน	40	30	23.25	2.35	

*p < .05

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

จากการศึกษา “ผลการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5Es เรื่อง กฎหมายน่ารู้ ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเส้าไห่ “วิมลวิทยานุกูล” จังหวัดสระบุรี” ผู้วิจัยได้สรุปและอภิปรายผลพร้อมทั้งข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่อง กฎหมายน่ารู้ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยวิธีการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5Es

1.2 สมมติฐานการวิจัย

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง กฎหมายน่ารู้ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5Es หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

1.3 วิธีดำเนินการวิจัย

1.3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

1) ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนเส้าไห่ “วิมลวิทยานุกูล” จำนวน 10 ห้อง มีนักเรียนจำนวน 383 คน ซึ่งจัดห้องเรียนแบบคละความสามารถ

2) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนเส้าไห่ “วิมลวิทยานุกูล” จำนวน 1 ห้องเรียน นักเรียน 40 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม

1.3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ ได้แก่

1) เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5Es เรื่อง กฎหมายน่ารู้ จำนวน 6 แผน เวลา 12 คาบ

2) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก ซึ่งมีความยาก (p) ตั้งแต่ 0.20 - 0.80 ส่วนค่าอำนาจจำแนก (r)

ตั้งแต่ 0.20 - 0.75 จำนวน 60 ข้อ แบ่งเป็นแบบทดสอบก่อนเรียน 30 ข้อ และหลังเรียน 30 ข้อ มีค่าความเที่ยง 0.88

1.3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่จัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5Es เรื่อง กฎหมายน่ารู้ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565

- 1) ก่อนดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง กฎหมายน่ารู้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการปฐมนิเทศนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อเตรียมความพร้อมในการเรียน
- 2) ทำการทดสอบก่อนเรียน (Pretest) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง กฎหมายน่ารู้
- 3) ดำเนินการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5Es เป็นระยะเวลา 12 คาบ เริ่มตั้งแต่วันที่ 23 พฤษภาคม พ.ศ. 2565 ถึงวันที่ 29 มิถุนายน พ.ศ. 2565
- 4) เมื่อสิ้นสุดตามกำหนดแล้ว จึงทดสอบหลังเรียน (Posttest) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง กฎหมายน่ารู้ ซึ่งเป็นแบบทดสอบคู่ขนานกับแบบทดสอบก่อนเรียน

1.3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

1) วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการทดลอง โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (SPSS/PC) โดยเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เรียนโดยการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5Es เรื่อง กฎหมายน่ารู้ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเส้าไห้ “วิมลวิทยานุกูล” จากความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ย ในการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนการเรียนโดยการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5Es และหลังการเรียนโดยการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5Es

2) สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการทดสอบค่าที

1.4 ผลการวิจัย

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเส้าไห้ “วิมลวิทยานุกูล” จังหวัดสระบุรี ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5Es เรื่อง กฎหมายน่ารู้ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. อภิปรายผล

จากการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง กฎหมายน่ารู้ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5Es สูงกว่าก่อนได้รับการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย ที่ว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง กฎหมายน่ารู้ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5Es หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ จตุพร สมดี (2553, น. 78) ละมัย วงศ์ลาศ (2553, น. 60) ดารานี อุดชา (2555, น. 70) วรารวรรณ แสงอยู่ (2556, น.70) ชลธิกาญจน์ จินาจันทร์ (2556, น. 47) พรพรรณ กิจธนภัทร (2559, น. 72) ณัฐรดา เกียวกุล (2561, น. 52) ซึ่งงานวิจัยดังกล่าวข้างต้นล้วนแต่ใช้กระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5Es เป็นหลัก ปรากฏว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียนทั้งสิ้น

จากผลการวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า การจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5Es ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้นได้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5Es เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยตนเอง โดยนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างได้ทำกิจกรรมในขั้นตอนต่าง ๆ ของการจัดการเรียนรู้ตามขั้นทั้ง 5 ขั้นตอน อย่างถูกต้องครบถ้วน ได้แก่ ขั้นสร้างความสนใจ ช่วยทำให้นักเรียนเกิดการพัฒนาทักษะการกำหนดประเด็นที่จะศึกษา โดยการเชื่อมโยงความรู้เดิมไปสู่ความรู้ใหม่ เพื่อให้นักเรียนได้ค้นคว้าหาคำตอบด้วยตนเอง ขั้นสำรวจและค้นหา ช่วยทำให้นักเรียนเกิดการพัฒนาทักษะการค้นหาคำตอบของคำถามหรือประเด็นที่ต้องการศึกษา มีการทำงานเป็นกลุ่มเพื่อสืบค้น ขั้นอธิบายและสรุป ช่วยทำให้นักเรียนเกิดการพัฒนาทักษะการนำข้อมูลจากการศึกษาค้นคว้าวิเคราะห์ อธิบาย อภิปราย ซักถาม และนำเสนอผลหรือข้อสรุป ขั้นขยายความรู้ ช่วยทำให้นักเรียนเกิดการพัฒนาทักษะการนำความรู้ความเข้าใจที่ได้จากการศึกษามาประยุกต์ใช้ ในชีวิตประจำวัน และขึ้นประเมินผล ช่วยทำให้นักเรียนเกิดการพัฒนาทักษะการวิเคราะห์กระบวนการสร้างความรู้ด้วยตนเอง ประเมินความก้าวหน้าและความรู้ตนเอง ได้ตรวจสอบ ความรู้ ความเข้าใจ ทักษะและกระบวนการที่เรียนมา ดังที่ ทิศนา แคมมณี (2560, น. 41-44) และพิมพันธ์ เตชะคุปต์ (2544, น. 56) ที่ได้กล่าวว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ 5Es ว่าเป็นวิธีการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ ฝึกให้นักเรียนรู้จักค้นคว้าหาความรู้ โดยผู้สอนกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดคำถาม เกิดความคิดและลงมือแสวงหาความรู้ เพื่อนำมาประมวลหาคำตอบหรือข้อสรุปด้วยตนเอง โดยที่ผู้สอนช่วยอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ในด้านต่างๆ ให้แก่ผู้เรียน เช่น ในด้านการสืบค้นแหล่งความรู้ การศึกษาข้อมูล การวิเคราะห์ การสรุปข้อมูล การอภิปรายโต้แย้งทางวิชาการและการทำงานร่วมกับผู้อื่น ทั้งนี้ กิจกรรมทั้ง 5 ขั้นตอนนี้สอดคล้องกับระดับพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และเนื้อหาสาระเกี่ยวข้องกับกฎหมายน่ารู้ เน้นเรื่องของการเข้าใจ การประยุกต์ใช้ การวิเคราะห์เป็นหลักสำคัญ

นอกจากการจัดกิจกรรมลักษณะนี้ส่งเสริมให้นักเรียนได้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแล้ว ผู้วิจัยมีข้อสังเกตว่า การจัดกิจกรรมกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้ 5Es ตลอดเวลาทั้ง 6 สัปดาห์ที่ผ่านมา นักเรียนมีความรับผิดชอบร่วมกันในกลุ่ม มีปฏิสัมพันธ์ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ร่วมทำกิจกรรม ได้แก่ การตั้งคำถาม แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ร่วมอภิปราย คิดวิเคราะห์ รวมทั้งนำความรู้มาประยุกต์ใช้ เป็นต้น ซึ่งเป็นการพัฒนาพฤติกรรมการเรียนรู้ ของนักเรียนที่มีประสิทธิภาพพร้อมกันไปด้วย และบทบาทของครูในการนำกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5Es ควรเตรียมความพร้อมก่อนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ดำเนินการวิเคราะห์เนื้อหาและกำหนดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละคาบ เปลี่ยนบทบาทจากผู้สอนเป็นผู้อำนวยการอำนวยความสะดวก ด้วยการเตรียมสื่อ แหล่งข้อมูลและกำกับให้กิจกรรมการเรียนรู้ดำเนินไปให้ครบทั้ง 5 ขั้นตอน อีกทั้งให้กำลังใจและเสริมแรงเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนค้นคว้าหาคำตอบตามประเด็นที่ได้ตั้งไว้ โดยนำเรื่องใกล้ตัวนักเรียนและเหตุการณ์ปัจจุบันมาประยุกต์ให้นักเรียนนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

3. ข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ มีข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้และการวิจัยครั้งต่อไป ดังต่อไปนี้

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

3.1.1 การจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5Es เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนมีส่วนร่วมและสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองซึ่งประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนั้นครูผู้สอนจึงควรวางแผนการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับเวลาในการสอน

3.1.2 การจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5Es เป็นการจัดการเรียนรู้ที่มี 5 ขั้นตอน ซึ่งให้นักเรียนทำงานเป็นกลุ่ม ครูผู้สอนจึงควรมีบทบาทในการกระตุ้นให้นักเรียนทุกคนในแต่ละกลุ่มได้มีส่วนร่วมในกิจกรรม แสดงความคิดเห็นและอภิปรายแลกเปลี่ยนซึ่งกันและกัน

3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 ควรนำการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5Es ไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ในเนื้อหาสาระอื่น ๆ ของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

3.2.2 ควรศึกษาการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5Es กับตัวแปรอื่น ๆ ได้แก่ ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ความสามารถในการคิดแก้ปัญหา และความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ เป็นต้น

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัย

สกลนครราชภัฏ

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- กัญจนา ลินทรัตน์ศิริกุล และโกศล มีคุณ. (2559). การประเมินผลและการวิจัยการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา. ใน *ประมวลสาระชุดวิชาสารัตถะและวิทยวิธีทางสังคมศึกษา*. (หน่วยที่ 13). นนทบุรี: สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- กัญจนา ลินทรัตน์ศิริกุล. (2561). เครื่องมือวิจัยและการตรวจสอบคุณภาพ. ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการวิจัยหลักสูตรและการสอน*. (หน่วยที่ 9). นนทบุรี: สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- โกวิท ประมวลพฤษ. (2542). *รูปแบบการสอนคิด ค่านิยม จริยธรรมและทักษะ*: กรุงเทพฯ: ครูสภา.
- จตุพร สมดี. (2553). *ผลของการเรียนการสอนโดยใช้วงจรการเรียนรู้ 5E ร่วมกับแนวคิดของเดรสเซลที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยและความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- เจนจิรา คำดี. (2561). *ผลการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) ผนวกเทคนิค KWL Plus ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์และความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 กลุ่มโรงเรียนภาชีระพีพัฒนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- ชนินทร์ชัย อินทพิธาภรณ์, สุวิทย์ หิรัณยกานนท์ และสิริวรรณ เมธีวิวัฒน์. (2540). *พจนานุกรมการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ไอคิว.
- ชลธิกาญจน์ จินาจันทร์. (2556). *ผลของการจัดการเรียนรู้ด้วยวัฏจักรการเรียนรู้แบบ 5Es เรื่อง การจำแนกสารที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน*. (การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2562). *เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย*. กรุงเทพฯ: อมรการพิมพ์.
- ณัฐรดา เกียวกุล. (2561). *ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ 5Es ผนวกการสร้างแผนผังมโนทัศน์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง โลกและการเปลี่ยนแปลงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนกีฬา จังหวัดสุพรรณบุรี*. (การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.

- คารานี อุดชา. (2555). การศึกษาความสามารถในการคิดวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง อยู่อย่างพอเพียง รายวิชา เศรษฐกิจพอเพียง โดย
ใช้การสอนแบบโครงงานร่วมกับรูปแบบวัฏจักรการสืบเสาะหาความรู้ (5Es). (วิทยานิพนธ์-
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.
- ทิตนา แชมมณี. (2560). รูปแบบการเรียนการสอน:ทางเลือกที่หลากหลาย. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์-
มหาวิทยาลัย.
- ธนพล กลิ่นเมือง. (2550). ผลของการใช้รูปแบบการเรียนการสอน 5E ในหน่วยการเรียนรู้วิทยาศาสตร์โดย
บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีต่อความสามารถในการทำโครงงานและเจตคติต่อภูมิปัญญา
ท้องถิ่นของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้
ตีพิมพ์). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- นวลจิตต์ เขาวีรติพงษ์ และประจวบ คำจตุรัส. (2555). การนำความรู้ชีววิทยาและเคมีมาจัดการเรียนการสอน.
ใน *ประมวลสาระชุดวิชาชีวและเคมีสำหรับครู*. (หน่วยที่ 15). นนทบุรี: สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ปรัชญา เวสารัชช. (2563). *โลกาภิวัตน์-โลกในศตวรรษที่ 21*. ใน *ประมวลสาระชุดวิชาโลกาภิวัตน์ศึกษา*.
(หน่วยที่ 1). นนทบุรี: สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- พรพรรณ กิจธนาภัทร. (2559). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง พัฒนาการอาณาจักรสุโขทัยของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ 5Es. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษา
ศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยศิลปากร, นครปฐม.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540). การสร้างและพัฒนาแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์. กรุงเทพฯ: สำนักทดสอบทาง
การศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
_____. (2543). *วิธีการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์*. กรุงเทพฯ: สำนักทดสอบทาง
การศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- พิชิต ฤทธิ์จรรยา. (2545). *หลักการวัดและประเมินผลการศึกษา*. กรุงเทพฯ: เฮ้าส์ ออฟ เคอร์มีส์ท์.
_____. (2547). *การวิจัยเพื่อการพัฒนาการเรียนรู้ ปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียน*. กรุงเทพฯ: สถาบัน-
ราชภัฏพระนคร.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์. (2544). *การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ: แนวคิด วิธีและเทคนิคการสอน*.
กรุงเทพฯ: สถาบันคุณภาพวิชาการ.

- มณฑกานต์ ยืนนาน. (2561). ผลการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก เรื่อง การรักษาคุณภาพในร่างกายที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ชั้นบูรณาการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จังหวัดบุรีรัมย์. (วิทยานิพนธ์-ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2538). เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ละมัย วงศ์ลาศ. (2553). ผลการจัดการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่อง การทำปุ๋ยน้ำหมักชีวภาพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่สอนโดยวัฏจักรการสืบเสาะหาความรู้ (5Es). (การศึกษา ค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.
- วรารวรรณ แสงอยู่. (2556). ผลของการใช้วงจรการเรียนรู้ 5E ร่วมกับเทคนิคการใช้คำถามตามแนวคิดของ ออสบอร์นที่มีต่อทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ชั้นบูรณาการและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- วัชราน เล่าเรียนดี. (2556). รูปแบบและกลยุทธ์การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิด. นครปฐม: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์.
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2544). คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระวิทยาศาสตร์. กรุงเทพฯ: ครูสภาลาดพร้าว.
- _____. (2549). เอกสารประกอบการประชุมเชิงปฏิบัติการเผยแพร่ ขยายผลและอบรมรูปแบบการจัดการกระบวนการเรียนรู้แบบวัฏจักรการสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้นตอน เพื่อพัฒนากระบวนการคิดระดับสูง. กรุงเทพฯ: ม.ป.ท.
- สิริวรรณ ศรีพหล. (2559). การพัฒนาหลักสูตรและการออกแบบการจัดการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษา. ใน ประมวลสาระชุดวิชาสารัตถะและวิทยวิธีทางสังคมศึกษา. (หน่วยที่ 10). นนทบุรี: สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- เสาวภา มาป้อง. (2559). ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5E ร่วมกับผังมโนมติที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์และความสามารถในการคิดวิเคราะห์ เรื่อง โลกและการเปลี่ยนแปลงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนนครนายกวิทยาคม จังหวัดนครนายก. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- อุษาวดี จันทร์สนธิ. (2561). การรวบรวมข้อมูลสำหรับกรณีศึกษาเชิงปริมาณ. ใน ประมวลสาระชุดวิชาการวิจัยหลักสูตรและการเรียนการสอน. (หน่วยที่ 8). นนทบุรี: สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ภาคผนวก ก

ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

1. ชื่อ นางสาวณภัทรชญา กลิ่นน้ำหอม
 สถานที่ทำงาน โรงเรียนสิงห์บุรี
 วุฒิการศึกษา ปริญญาโท ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร
 ประสบการณ์หรือความชำนาญ ครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ กลุ่มสาระสังคมศึกษา
 ศาสนาและวัฒนธรรม

2. ชื่อ นางสุภัชชา เสือจ้อย
 สถานที่ทำงาน โรงเรียนร่วมใจประสิทธิ์ จังหวัดปทุมธานี
 วุฒิการศึกษา ปริญญาโท ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน)
 วิชาเอกสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
 ประสบการณ์หรือความชำนาญ เป็นครูสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและ
 วัฒนธรรม

3. ชื่อ นายวิศวมาศ ปาลสาร
 สถานที่ทำงาน มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
 วุฒิการศึกษา ปริญญาโท ประวัติศาสตร์(เอเชีย)
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 ประสบการณ์หรือความชำนาญ อาจารย์สาขาวิชาสังคม
 ศึกษาและกรรมการประจำหลักสูตรสังคมศึกษา คณะครู
 ศาสตร์

ภาคผนวก ข

หนังสือเชิญผู้ทรงคุณวุฒิ

ที่ อว.0602.16 (บ) / 78

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

14 มีนาคม 2565

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน นางสาวณภัทรชญา กลิ่นน้ำหอม

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางน้ำผึ้ง อุ่มน้อย นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน วิชาเอกสังคมศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5Es เรื่อง กฎหมายน่ารู้ ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเส้าไห้ “วิมลวิทยานุกูล” จังหวัดสระบุรี ตามโครงการศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านสังคมศึกษา ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษานี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษานำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นิรนาท แสนสา)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 081-384-0057

ที่ อว.0602.16 (บ) / 78

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

14 มีนาคม 2565

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน นางสุภัชชา เสือจ้อย

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางน้ำผึ้ง อุ่มน้อย นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน วิชาเอกสังคมศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5Es เรื่อง กฎหมายน่ารู้ ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเส้าไห้ “วิมลวิทยานุกูล” จังหวัดสระบุรี ตามโครงการศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านสังคมศึกษา ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณ
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นิรนาท แสนสา)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 081-384-0057

ที่ อว.0602.16 (บ) / 78

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

14 มีนาคม 2565

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน นายวิศวมาศ ปาลสาร

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางน้ำผึ้ง อุ่มน้อย นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาหลักสูตรและการสอน วิชาเอกสังคมศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5Es เรื่อง กฎหมายน่ารู้ ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเส้าไห้ “วิมลวิทยานุกูล” จังหวัดสระบุรี ตามโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ชิ้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านสังคมศึกษา ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบ
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นิรนาท แสนสา)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 081-384-0057

ภาคผนวก ค

ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้แบบ 5Es
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง กฎหมายแพ่งเกี่ยวกับตนเอง

แผนการจัดการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รายวิชา สังคมศึกษา	รหัส ส 31101
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1	ปีการศึกษา 2565
ชื่อหน่วยการเรียนรู้ กฎหมายน่ารู้	เวลา 12 คาบ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง กฎหมายแพ่งเกี่ยวกับตนเอง	เวลา 2 คาบ
คาบที่ 1 บัตรประจำตัวประชาชน	

1. มาตรฐานการเรียนรู้ / ตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้

ส 2.1 เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และธำรงรักษา ประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทย และสังคมโลกอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด

ม.4-6/1 วิเคราะห์และปฏิบัติตนตามกฎหมายที่เกี่ยวกับตนเอง ครอบครัว ชุมชน ประเทศชาติ และสังคมโลก

2. สาระสำคัญ

บัตรประจำตัวประชาชนเป็นเอกสารราชการที่ออกให้สำหรับคนไทย เพื่อเอาไว้ใช้แสดงและยืนยันตัวตน เวลาติดต่อราชการหรือหน่วยงานต่างๆ ใช้ตรวจสอบตัวบุคคลเมื่อออกหนังสือสำคัญ เช่น บัตรประจำตัวผู้พวย ใบอนุญาตขับรถ หนังสือเดินทาง รวมทั้งใช้ประกอบทำธุรกิจ ทำนิติกรรม ฯ เช่น การขอเปิดบัญชีกับธนาคาร การสมัครงาน เป็นต้น

3. สาระการเรียนรู้

กฎหมายแพ่งเกี่ยวกับตนเอง (บัตรประชาชน)

- ความหมายของบัตรประจำตัวประชาชน
- คุณสมบัติของผู้มีบัตรประจำตัวประชาชน
- บุคคลที่ได้รับการยกเว้นไม่ต้องมีบัตรประจำตัวประชาชน
- การขอมีบัตรประจำตัวประชาชน
- พัฒนาการของบัตรประจำตัวประชาชน
- ประโยชน์ของบัตรประจำตัวประชาชน

4. จุดประสงค์การเรียนรู้

4.1 ด้านความรู้

1. นักเรียนสามารถอธิบายความหมายและความสำคัญของกฎหมายแพ่งเกี่ยวกับตนเอง (บัตรประจำตัวประชาชน) ได้

2. นักเรียนสามารถวิเคราะห์และปฏิบัติตามกฎหมายแพ่งเกี่ยวกับตนเอง (บัตรประจำตัวประชาชน) ได้

4.2 ด้านสมรรถนะ/ทักษะกระบวนการ

นักเรียนสามารถ สืบค้น นำเสนอ การทำงานกลุ่ม และเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับกฎหมายแพ่งเกี่ยวกับตนเอง (บัตรประจำตัวประชาชน)

4.3 ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

นักเรียนมีความรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย

5. หลักฐานการเรียนรู้

5.1 ชิ้นงาน

-

5.2 ภาระงาน

ใบงานที่ 1 เรื่อง กฎหมายแพ่งเกี่ยวกับตนเอง (บัตรประจำตัวประชาชน)

5.3 กิจกรรมรวบรวม (ถ้ามี)

-

6. กิจกรรมการเรียนรู้ (จัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5Es)

นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน เรื่อง กฎหมายน่ารู้

ขั้นที่ 1 กระตุ้นความสนใจ (Engage)

ครูถามนักเรียนว่าในการดำเนินชีวิตประจำวัน นักเรียนต้องเกี่ยวข้องกับกฎหมายใดบ้าง เช่น กฎหมายแพ่งเกี่ยวกับตนเอง (บัตรประจำตัวประชาชน) และให้นักเรียนช่วยกันบอกความหมายของบัตรประจำตัวประชาชนที่นักเรียนเข้าใจ โดยครูเขียนสรุปความหมายที่ชัดเจนบนคอมพิวเตอร์ผ่านเครื่องฉายภาพ

ขั้นที่ 2 สำรวจค้นหา (Explore)

ครูให้นักเรียนรวมกลุ่มกันตามความสมัครใจ กลุ่มละ 4-5 คน ให้แต่ละกลุ่มร่วมมือกันศึกษาความรู้ เนื้อหาในหัวข้อ คุณสมบัติของผู้มีบัตรประจำตัวประชาชน บุคคลที่ได้รับการยกเว้นไม่ต้องมีบัตรประจำตัวประชาชนและการขอมีบัตรประจำตัวประชาชน จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เช่น อินเทอร์เน็ต หนังสือกฎหมาย

ขั้นที่ 3 อธิบายความรู้ (Explain)

1. ครูให้นักเรียนนำบัตรประจำตัวประชาชนของตนเองมาศึกษาข้อมูลบนบัตรว่าประกอบไปด้วยข้อมูลใดบ้าง และข้อมูลดังกล่าวมีความสำคัญอย่างไร
2. ครูให้นักเรียนจัดทำตารางหลักเกณฑ์ของผู้ที่จะต้องมียบัตรประชาชนตามกฎหมาย รวมถึงผู้ที่กฎหมายยกเว้นไม่ต้องให้มียบัตรประจำตัวประชาชน ว่ามีหลักเกณฑ์อะไรบ้าง

ขั้นที่ 4 ขยายความเข้าใจ (Expand)

1. ครูตั้งคำถามให้นักเรียนช่วยกันตอบดังนี้
 - ใครบ้างที่ต้องมียบัตรประจำตัวประชาชน
 - ใครบ้างที่ได้รับการยกเว้นไม่ต้องมียบัตรประจำตัวประชาชน
 - การทำบัตรประจำตัวประชาชนต้องมีขั้นตอนอย่างไรบ้าง
2. ครูเล่าถึงขั้นตอนการทำบัตรประจำตัวประชาชนในยุคประมาณ 30 ปีที่แล้วว่ามีขั้นตอนอย่างไรบ้าง และลักษณะของบัตรประจำตัวประชาชน ซึ่งแตกต่างจากยุคปัจจุบัน
3. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำความรู้ที่ได้จากการศึกษามาเป็นพื้นฐานในการทำใบงานที่ 1 เรื่อง กฎหมายแพ่งเกี่ยวกับตนเอง (บัตรประจำตัวประชาชน)

ขั้นที่ 5 ประเมิน (Evaluate)

1. ครูเฉลยคำตอบในใบงานที่ 1 เรื่อง กฎหมายแพ่งเกี่ยวกับตนเอง (บัตรประจำตัวประชาชน) สมาชิกแต่ละกลุ่มผลัดกันตรวจสอบความถูกต้อง
2. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเนื้อหาที่เรียนเกี่ยวกับบัตรประจำตัวประชาชนและให้นักเรียนร่วมกัน วิเคราะห์ประโยชน์ของบัตรประจำตัวประชาชน

7. การวัดและการประเมินผล

เป้าหมาย	หลักฐาน	วิธีวัดและประเมินผล	เครื่องมือวัดและประเมินผล	เกณฑ์การวัดและประเมินผล
ด้านความรู้ 1. นักเรียนสามารถอธิบายความหมายและความสำคัญของกฎหมายแพ่งเกี่ยวกับตนเอง (บัตรประจำตัวประชาชน)	แบบบันทึกคะแนน	- ตรวจสอบทดสอบเรื่อง กฎหมายน่ารู้ - ตรวจสอบใบงานที่ 1 เรื่อง กฎหมายแพ่งเกี่ยวกับตนเอง (บัตรประจำตัวประชาชน)	- แบบทดสอบก่อนเรียนเรื่อง กฎหมายน่ารู้ - ใบงานที่ 1 เรื่อง กฎหมายแพ่งเกี่ยวกับตนเอง (บัตรประจำตัวประชาชน)	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์

เป้าหมาย	หลักฐาน	วิธีวัดและประเมินผล	เครื่องมือวัดและประเมินผล	เกณฑ์การวัดและประเมินผล
2. นักเรียนสามารถวิเคราะห์และปฏิบัติตนตามกฎหมายแพ่งเกี่ยวกับตนเอง (บัตรประจำตัวประชาชน)				
ด้านทักษะ / (กระบวนการกลุ่ม)	แบบบันทึกคะแนน การทำงานกลุ่ม	สังเกตพฤติกรรม การทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรม การทำงานกลุ่ม	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
ด้านคุณลักษณะ อัน พึงประสงค์ (ความรับผิดชอบ)	แบบบันทึกคะแนน คุณลักษณะ อันพึงประสงค์	ตรวจแบบประเมิน คุณลักษณะอันพึง ประสงค์	แบบประเมิน คุณลักษณะอันพึง ประสงค์	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์

8. สื่อ / อุปกรณ์ / แหล่งเรียนรู้

8.1 สื่อ

- 8.1.1 Power point เรื่อง กฎหมายแพ่งเกี่ยวกับตนเอง (บัตรประจำตัวประชาชน)
- 8.1.2 ตัวอย่างบัตรประจำตัวประชาชนของนักเรียน

8.2 แหล่งเรียนรู้

- 8.2.1 แหล่งข้อมูลสารสนเทศ
 - พระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2554
 - ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 128 ตอนที่ 34 ก,
 - <http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2554/A/034/64.PDF>

ลงชื่อ

ผู้จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้

(นางน้ำผึ้ง อุ่มน้อย)

ครู

ใบงานที่ 1 เรื่อง กฎหมายแพ่งเกี่ยวกับตนเอง (บัตรประจำตัวประชาชน)

1. ให้นักเรียนตอบคำถามในประเด็นดังต่อไปนี้

ที่มา : <https://accesstrade.in.th>

1.1 บัตรประจำตัวประชาชนมีความสำคัญอย่างไร

.....

.....

1.2 การทำบัตรประจำตัวประชาชนจะต้องมีหลักเกณฑ์ใดบ้าง

.....

.....

1.3 ผู้ขอมีบัตรประจำตัวประชาชนจะต้องทำอย่างไร

.....

.....

1.4 อายุของบัตรประจำตัวประชาชนใช้ได้กี่ปี และเมื่อบัตรหมดอายุจะต้องทำอย่างไร

.....

.....

1.5 ให้นักเรียนอธิบายถึงประโยชน์ของการปฏิบัติตามกฎหมายเกี่ยวกับบัตรประจำตัวประชาชนต่อตนเองอย่างไรบ้าง

.....

.....

2. ให้นักเรียนวิเคราะห์สถานการณ์แล้วตอบคำถาม

ที่มา : <https://www.salika.co>

น้ำซิง ขับรถไปท่องเที่ยวที่จังหวัดเพชรบูรณ์ และพักค้าง 1 คืน วันเดินทางกลับปรากฏว่า น้ำซิงประสบอุบัติเหตุเนื่องจากขับรถไม่ชินทางและเสียหลักลงข้างทาง ทำให้น้ำซิงได้รับบาดเจ็บอาการสาหัส มีผู้พบเห็นเหตุการณ์แล้วช่วยน้ำซิงไปส่งโรงพยาบาลที่ใกล้ที่สุด เจ้าหน้าที่ของโรงพยาบาลได้ติดต่อญาติของน้ำซิง

2.1 ถ้านักเรียนเป็นเจ้าหน้าที่ของโรงพยาบาลจะหาข้อมูลของน้ำซิง ได้อย่างไร

.....

.....

2.2 หลักฐานที่ปรากฏในข้อ 2.1 ทำให้ทราบข้อมูลของน้ำซิงเกี่ยวกับเรื่องใด

.....

.....

2.3 สิ่งใดที่น้ำซิงจะต้องพกติดตัวเสมอ เมื่อต้องเดินทางออกนอกบ้านและมีประโยชน์อย่างไร

.....

.....

2.4 จากข้อ 2.3 หากน้ำซิงถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจเรียกและขอดูของสิ่งนั้น แต่น้ำซิงไม่ได้พกติดตัวมาด้วย น้ำซิงจะมีความผิดทางกฎหมายหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

2.5 นักเรียนคิดว่า น้ำซิง ปฏิบัติตนตามกฎหมายหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

แผนการจัดการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รายวิชา สังคมศึกษา	รหัส ส 31101
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1	ปีการศึกษา 2565
ชื่อหน่วยการเรียนรู้ กฎหมายน่ารู้	เวลา 12 คาบ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง กฎหมายแพ่งเกี่ยวกับตนเอง	เวลา 2 คาบ
คาบที่ 2 ความสามารถของผู้เยาว์	

1. มาตรฐานการเรียนรู้ / ตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้

ส 2.1 เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และดำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทย และสังคมโลกอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด

ม.4-6/1 วิเคราะห์และปฏิบัติตนตามกฎหมายที่เกี่ยวกับตนเอง ครอบครัว ชุมชน ประเทศชาติ และสังคมโลก

2. สาระสำคัญ

ผู้เยาว์” คือ ผู้ที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ผู้เยาว์จึงไม่สามารถทำนิติกรรมใดๆ ได้ ถ้าจะกระทำ ผู้เยาว์ต้องได้รับความยินยอมจากผู้แทนโดยชอบธรรมก่อน ได้แก่ บิดามารดาหรือผู้ปกครอง มิฉะนั้น การทำนิติกรรมจะถือเป็นโมฆะ โดยกฎหมายกำหนดเกี่ยวกับความสามารถของผู้เยาว์ไว้ 5 ลักษณะ ได้แก่ การทำนิติกรรม การทำการใด ๆ การทำพินัยกรรม การจำหน่ายทรัพย์สิน และการทำธุรกิจการค้าหรือเป็นลูกจ้าง

3. สาระการเรียนรู้

กฎหมายแพ่งเกี่ยวกับตนเอง (ความสามารถของผู้เยาว์)

- การทำนิติกรรม
- การทำการใด ๆ
- การทำพินัยกรรม
- การจำหน่ายทรัพย์สิน
- การทำธุรกิจและการค้าหรือเป็นลูกจ้าง

4. จุดประสงค์การเรียนรู้

4.1 ด้านความรู้

1. นักเรียนสามารถอธิบายสาระสำคัญของกฎหมายแพ่งเกี่ยวกับตนเอง (ความสามารถของผู้เยาว์) ได้
2. นักเรียนสามารถวิเคราะห์และปฏิบัติตนตามกฎหมายแพ่งเกี่ยวกับตนเอง (ความสามารถของผู้เยาว์) ได้

4.2 ด้านสมรรถนะ/ทักษะกระบวนการ

นักเรียนสามารถ สืบค้น นำเสนอ การทำงานกลุ่ม และเผยแพร่ข้อมูล กฎหมายแพ่งเกี่ยวกับตนเอง (ความสามารถของผู้เยาว์)

4.3 ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

นักเรียนมีความรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย

5. หลักฐานการเรียนรู้

5.1 ชิ้นงาน

-

5.2 ภาระงาน

ใบงานที่ 2 เรื่อง กฎหมายแพ่งเกี่ยวกับตนเอง (ความสามารถของผู้เยาว์)

5.3 กิจกรรมรวบรวม (ถ้ามี)

-

6. กิจกรรมการเรียนรู้ (จัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5Es)

ขั้นที่ 1 กระตุ้นความสนใจ (Engage)

ครูถามนักเรียนว่าในชีวิตประจำวันนักเรียนสามารถทำกิจกรรมอะไรตามลำพังได้บ้าง และกิจกรรมอะไรบ้างที่ต้องขออนุญาตจากพ่อแม่ก่อน เมื่อนักเรียนตอบคำถามแล้ว ครูอธิบายว่า กฎหมายกำหนดให้ผู้เยาว์จะทำนิติกรรมใดๆ จะต้องได้รับความยินยอมจากพ่อแม่ก่อน ยกเว้นการกระทำบางอย่างที่เป็นไปเพื่อการดำรงชีพตามสมควรหรือนิติกรรมใด ๆ ที่ไม่ทำให้ผู้เยาว์สูญเสียประโยชน์

ขั้นที่ 2 สำรวจค้นหา (Explore)

1. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม (กลุ่มเดิมจากชั่วโมงที่แล้ว) ร่วมมือกันศึกษาความรู้ เนื้อหา กลุ่มละ 1 หัวข้อ ดังนี้ 1) ความสามารถในการทำนิติกรรม 2) ความสามารถในการกระทำการใด ๆ 3) ความสามารถในการทำพินัยกรรม 4) ความสามารถในการจำหน่ายทรัพย์สิน 5) ความสามารถในการทำธุรกิจการค้าหรือเป็นลูกจ้าง

2. ครูสังเกตพฤติกรรมในการทำงานของนักเรียนในขณะที่ปฏิบัติกิจกรรม และคอยแนะนำแหล่งสืบค้นข้อมูลต่าง ๆ เพิ่มเติมให้กับนักเรียน เช่น อินเทอร์เน็ต หนังสือกฎหมาย

ขั้นที่ 3 อธิบายความรู้ (Explain)

ครูให้นักเรียนอธิบายว่ากฎหมายแพ่งเกี่ยวกับตนเอง (ความสามารถของผู้เยาว์) มีความสำคัญและมีประโยชน์ต่อตัวนักเรียนอย่างไรบ้าง โดยให้นักเรียนเขียนอธิบายลงในกระดาษ A4 ที่ครูแจกให้

ขั้นที่ 4 ขยายความเข้าใจ (Expand)

1. ครูให้นักเรียนเขียนกรณีตัวอย่างที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายแพ่งเกี่ยวกับตนเอง (ความสามารถของผู้เยาว์) โดยอาจเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นจริง หรืออาจเป็นเรื่องที่นักเรียนแต่งขึ้นเอง พร้อมทั้งระบุว่า กรณีดังกล่าว มีความเกี่ยวข้องกับกฎหมายแพ่งเกี่ยวกับตนเอง (ความสามารถของผู้เยาว์) อย่างไร

2. ครูให้นักเรียนอภิปรายถึงผลดีที่เกิดขึ้นจากการมี กฎหมายแพ่งเกี่ยวกับตนเอง (ความสามารถของผู้เยาว์)

3. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำความรู้ที่ได้จากการศึกษามาเป็นพื้นฐานในการทำใบงานที่ 2 เรื่อง กฎหมายแพ่งเกี่ยวกับตนเอง (ความสามารถของผู้เยาว์)

ขั้นที่ 5 ประเมิน (Evaluate)

1. ครูเฉลยคำตอบในใบงานที่ 2 เรื่อง กฎหมายแพ่งเกี่ยวกับตนเอง (ความสามารถของผู้เยาว์) สมาชิกแต่ละกลุ่มผลัดกันตรวจสอบความถูกต้อง

2. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเนื้อหาที่เรียนเกี่ยวกับ กฎหมายแพ่งเกี่ยวกับตนเอง (ความสามารถของผู้เยาว์) และให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์

7. การวัดและการประเมินผล

เป้าหมาย	หลักฐาน	วิธีวัดและประเมินผล	เครื่องมือวัดและประเมินผล	เกณฑ์การวัดและประเมินผล
ด้านความรู้ 1. นักเรียนสามารถอธิบายสาระสำคัญของกฎหมายแพ่งเกี่ยวกับตนเอง (ความสามารถของผู้เยาว์)	แบบบันทึกคะแนน	ตรวจใบงานที่ 2 เรื่อง กฎหมายแพ่งเกี่ยวกับตนเอง (ความสามารถของผู้เยาว์)	ใบงานที่ 2 เรื่อง กฎหมายแพ่งเกี่ยวกับตนเอง (ความสามารถของผู้เยาว์)	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์

เป้าหมาย	หลักฐาน	วิธีวัดและประเมินผล	เครื่องมือวัดและประเมินผล	เกณฑ์การวัดและประเมินผล
2. นักเรียนสามารถวิเคราะห์และปฏิบัติตนตามกฎหมายแพ่งเกี่ยวกับตนเอง (ความสามารถของผู้เยาว์)				
ด้านทักษะ / (กระบวนการกลุ่ม)	แบบบันทึกคะแนน การทำงานกลุ่ม	สังเกตพฤติกรรม การทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรม การทำงานกลุ่ม	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
ด้านคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ (ความรับผิดชอบ)	แบบบันทึกคะแนน คุณลักษณะ อันพึงประสงค์	ตรวจแบบประเมิน คุณลักษณะ อันพึงประสงค์	แบบประเมิน คุณลักษณะอันพึง ประสงค์	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์

8. สื่อ / อุปกรณ์ / แหล่งเรียนรู้

8.1 สื่อ

8.1.1 Power point เรื่อง กฎหมายแพ่งเกี่ยวกับตนเอง (ความสามารถของผู้เยาว์)

8.2 แหล่งเรียนรู้

8.2.1 แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

- หนังสือ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
- <http://web.krisdika.go.th/data/law/law4/%BB03/%BB03-20-9999-update.pdf>

ลงชื่อ

ผู้จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้

(นางน้ำผึ้ง อุ่มน้อย)

ครู

ใบงานที่ 2 เรื่อง กฎหมายแพ่งเกี่ยวกับตนเอง (ความสามารถของผู้เยาว์)

1. ให้นักเรียนตอบคำถามในประเด็นดังต่อไปนี้

1. ในทางกฎหมายได้ให้ความหมายของผู้เยาว์ หมายถึงอะไร และบุคคลจะพ้นจากการเป็นผู้เยาว์เมื่อใด

-
-

2. เพราะเหตุใด ผู้เยาว์จึงต้องถูกจำกัดความสามารถในการทำกิจการใด ๆ ที่ก่อให้เกิดผลทางกฎหมาย

-
-

3. ผู้เยาว์จะทำนิติกรรมทางกฎหมายจะต้องทำอย่างไร

-
-

4. ผู้แทนโดยชอบธรรมหมายถึง บุคคลใด

-
-

5. นักเรียนสามารถทำนิติกรรมอะไรได้บ้าง โดยไม่ต้องได้รับการยินยอมจากผู้ปกครอง

-
-

2. ให้นักเรียนอ่านข่าวแล้วตอบคำถาม

สลด! ด.ญ.วัย 12 ถูกล้วงละเมิด ไปช่วยงานศพ

จากกรณีมีแฮตระบุว่า เมื่อวานเวลาประมาณ 2-3 ทุ่ม ได้มี ด.ญ.เอ (นามสมมุติ) ได้ถูกนายบอล กระทำชำเรา 2 ครั้ง ที่วัดและในหมู่บ้านความคืบหน้า เมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ ผู้สื่อข่าวรายงานว่า แม่ ด.ญ.เอ (นามสมมุติ) อายุ 12 ปี เข้าแจ้งความร้องทุกข์กับ ร.ต.อ.ไพบุลย์ พวงจินดา รองสารวัตร (สอบสวน) สภ.ห้วยชะยุ้ง อ.วารินชำราบ จ.อุบลราชธานี เพื่อแจ้งความดำเนินคดีนายบอล ซึ่งเป็นคน บ้านห้วยชะยุ้ง หมู่ 6 ต.ห้วยชะยุ้ง อ.วารินชำราบ จ.อุบลราชธานี ในข้อหาข่มขืนกระทำชำเรา เหตุเกิด เวลาประมาณ 20.00-21.00 น.วันที่ 5 ก.พ.ที่ผ่านมา จากการสอบสวนเบื้องต้นทราบว่า ขณะที่ ด.ญ.เอ (นามสมมุติ) อายุ 12 ปี ไปช่วยงานศพที่วัด ที่ ต.โนนสัง อ.กันทรารมย์ จ.ศรีสะเกษ โดยนายบอลใช้อุบายหลอกให้ไปช่วยยกน้ำในห้องเก็บของและทำการบังคับข่มขืน 2 ครั้ง พร้อมข่มขู่ห้ามไปบอกใคร โดยขณะเกิดเหตุ ด.ญ.เอ ได้พยายามส่งข้อความทางไลน์ถึงญาติซึ่งเป็นผู้หญิงเมื่อเวลา 21.50 น. ให้ไปบอกตาเพื่อขอความช่วยเหลือ แต่ญาติคนดังกล่าวนอนหลับ ไม่ได้เปิดอ่านไลน์

จนกระทั่งรุ่งเช้าวันที่ 6 ก.พ.65 ญาติคนดังกล่าวได้ตื่นมาเปิดอ่านไลน์ และนำเรื่องไปแจ้งกับตาของด.ญ.เอ (นามสมมุติ) ต่อมาแม่ของเด็กได้สอบถามจึงทราบความจริง ซึ่งร.ต.อ.ไพบุลย์ พวงจินดา รองสารวัตร (สอบสวน) สภ.ห้วยชะยุ้ง ได้ส่งผู้เสียหายไปให้แพทย์โรงพยาบาลวารินชำราบตรวจหาร่องรอยการข่มขืน และเรียกนายบอลมาสอบปากคำในเบื้องต้น

ที่มา : <https://www.sanook.com/news/8514818>

1. จากข่าวข้างต้นนายบอลมีความผิดทางกฎหมายหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

2. เพราะเหตุใดจึงมีกฎหมายเกี่ยวกับความสามารถของผู้เยาว์

.....

.....

ภาคผนวก ง

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง กฎหมายน่ารู้

ฉบับก่อนเรียน

ฉบับหลังเรียน

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง กฎหมายน่ารู้
ฉบับก่อนเรียน

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง กฎหมายน่ารู้เป็นแบบทดสอบแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือกรวมทั้งหมด 30 ข้อ ใช้เวลา 30 นาที

2. ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องโดยทำเครื่องหมายกากบาท (X) ลงในกระดาษคำตอบ ดังตัวอย่าง

ข้อ	ก	ข	ค	ง
1.		X		

3. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบให้ครบทุกข้อ

1. ข้อมูลใดจะปรากฏบนบัตรประจำตัวประชาชน

ก. ศาสนา	ข. เชื้อชาติ
ค. สัญชาติ	ง. หมุ่โลหิต
2. บุคคลในข้อใดไม่สามารถขอมีบัตรประชาชนได้

ก. ตุ่น อายุ 60 ปีบริบูรณ์	
ข. ต้อม นับถือศาสนาคริสต์	
ค. แต้ม มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในประเทศไทย	
ง. แตม มีสัญชาติญี่ปุ่นแต่อาศัยอยู่ในประเทศไทย	
3. ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (มาตรา 19) ได้กำหนดเหตุพ้นจากภาวะผู้เยาว์และบรรลุนิติภาวะไว้อย่างไร

ก. บุคคลย่อมพ้นจากภาวะผู้เยาว์และบรรลุนิติภาวะเมื่อมีอายุเจ็ดปีบริบูรณ์	
ข. บุคคลย่อมพ้นจากภาวะผู้เยาว์และบรรลุนิติภาวะเมื่อมีอายุยี่สิบปีบริบูรณ์	
ค. บุคคลย่อมพ้นจากภาวะผู้เยาว์และบรรลุนิติภาวะเมื่อมีอายุสิบห้าปีบริบูรณ์	
ง. บุคคลย่อมพ้นจากภาวะผู้เยาว์และบรรลุนิติภาวะเมื่อมีอายุสิบแปดปีบริบูรณ์	
4. กรณีใดที่ผู้เยาว์สามารถทำนิติกรรมได้ด้วยตนเอง

ก. ขาว อายุ 13 ปี จะทำพินัยกรรม	ข. เขียว อายุ 14 ปี รับจ้างร้องเพลง
ค. ฟ้า อายุ 15 ปี ทำสัญญาซื้อขายที่ดิน	ง. ดำ อายุ 16 ปี ซื้ออุปกรณ์เครื่องเขียน
5. การหมั้นจะมีผลสมบูรณ์เมื่อฝ่ายชายปฏิบัติอย่างไรต่อฝ่ายหญิง ตามกฎหมายแพ่งลักษณะครอบครัว (มาตรา 1437)

ก. จดทะเบียนสมรส	ข. ทำพิธีสู่ขอกับฝ่ายหญิง
ค. จ่ายค่าสินสอดให้บิดามารดาฝ่ายหญิง	ง. ส่งมอบทรัพย์สินเป็นของหมั้นให้ฝ่ายหญิง
6. ชายและหญิงข้อใดเป็นการสมรสที่ถูกต้องตามกฎหมาย

ก. นายขาวและนางเขียวเป็นญาติสืบสายโลหิตสมรสกัน	
ข. นายดำมีภรรยาที่ชอบตามกฎหมายอยู่แล้วแต่มาสมรสกับนางสาวฟ้า	
ค. นางสาวแดงสมรสเมื่ออายุ 17 ปีบริบูรณ์โดยการยินยอมของบิดามารดา	
ง. นายเทาจดทะเบียนสมรสกับนางสาวชมพูโดยนายเทายังมิได้จดทะเบียนหย่ากับนางส้ม	
7. ข้อใดกล่าวถึงทายาทในการรับมรดกลำดับที่หนึ่ง

ก. คู่สมรส	ข. บิดามารดา
ค. ลูกพี่ลูกน้อง	ง. พี่น้องร่วมสายโลหิต

8. มะเหมี่ยว อายุ 13 ปี ทำพินัยกรรมยกทรัพย์สินของตนให้แก่มะปราง พินัยกรรมฉบับดังกล่าวมีผลอย่างไรตามกฎหมาย
- ก. สมบูรณ์ตามกฎหมาย
- ข. เป็นการสูญเปล่า ไม่อาจบังคับกันได้ตามกฎหมาย
- ค. ใช้บังคับกันได้ตามกฎหมายจนกว่าจะถูกบอกล้าง
- ง. เมื่อผู้แทนโดยชอบธรรมให้สัตยาบันจะมีผลสมบูรณ์ตามกฎหมาย
9. ข้อใดเป็นนิติกรรมฝ่ายเดียว
- ก. การซื้อขาย
- ข. การค้ำประกัน
- ค. การเช่าทรัพย์สิน
- ง. การทำพินัยกรรม
10. นายกัปตันเอาสร้อยเพชรไปขายให้นายกอล์ฟราคา 3 แสนบาทโดยตกลงกันว่าจะไถ่ทรัพย์สินนั้นคืนได้ภายใน 1 ปี ถือว่าเป็นนิติกรรมประเภทใด
- ก. การจำนำ
- ข. การจำนอง
- ค. การเช่าซื้อ
- ง. การขายฝาก
11. นายเชียวนำเหรียญ 10 บาท จำนวน 2 เหรียญ ไปหยอดในตู้จำหน่ายน้ำผลไม้อัตโนมัติ เพื่อให้ได้น้ำผลไม้ จำนวน 1 กล่อง การกระทำของนายเชียวเป็นลักษณะของการทำสัญญาในข้อใด
- ก. สัญญาเช่าซื้อ
- ข. สัญญาซื้อขาย
- ค. สัญญาขายฝาก
- ง. สัญญาเช่าทรัพย์สิน
12. นางสาวฟ้าใส่กุญแจเงินจากนายน้ำฟ้า 20,000 บาทพร้อมกับทำสัญญากู้เงินและลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐานเรียบร้อย โดยยินยอมให้นายน้ำฟ้าคิดดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 20 ต่อเดือน การทำสัญญากู้เงินครั้งนี้ ถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่ เพราะเหตุใด
- ก. ถูกต้อง เพราะมีการลงลายมือชื่อของนางสาวฟ้าใส่ไว้เป็นหลักฐาน
- ข. ไม่ถูกต้อง เพราะขาดเจ้าหน้าที่รัฐมาเป็นพยานในการทำสัญญากู้ยืม
- ค. ถูกต้อง เพราะนางสาวฟ้าใสและนายน้ำฟ้าต่างยอมรับเงื่อนไขของกันและกัน
- ง. ไม่ถูกต้อง เพราะกฎหมายกำหนดให้ผู้ให้กู้เรียกดอกเบี้ยจากผู้กู้ได้ไม่เกินร้อยละ 15 ต่อปี
13. ภูตะวันนำสร้อยคอทองคำไปไว้กับพลอยชมพูเพื่อประกันการชำระหนี้เงินกู้ถือเป็นการทำนิติกรรมประเภทใด
- ก. การจำนำ
- ข. การจำนอง
- ค. การขายฝาก
- ง. การเช่าทรัพย์สิน

14. ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับจำนองและจำนำ
- จำนำต้องเป็นอสังหาริมทรัพย์เท่านั้น
 - การบังคับจำนำ ผู้รับจำนำทุกรายมีสิทธิเอาทรัพย์สินจำนำนั้นหลุดเป็นสิทธิแก่ตนได้
 - ผู้จำนองต้องส่งมอบทรัพย์สินจำนองให้อยู่ในครอบครองผู้รับจำนองเพื่อเป็นหลักประกันการชำระหนี้
 - การบังคับจำนอง ผู้รับจำนองต้องฟ้องร้องขอให้ศาลสั่งบังคับให้หรือจะดำเนินการให้มีการขายทอดตลาดทรัพย์สินที่จำนองโดยไม่ต้องฟ้องเป็นคดีต่อศาลได้ในบางกรณี
15. ข้อใดถือว่าเป็น “การกระทำ” ตามนัยของกฎหมายที่จะเป็นเหตุไปสู่การที่จะให้ผู้นั้นต้องรับโทษตามกฎหมายอาญา
- ชาวอนลละเมอไปลักทรัพย์เขี้ยว
 - ดำคิดจะฆ่าแดงและตัดสินใจที่จะฆ่าแดงแล้ว
 - แม่ปล่อยให้ลูกหลานตกบันไดลงมาคอหักเสียชีวิต
 - ฟ้า ครามและเทาร่วมกันวางแผนจะไปปล้นบ้านของน้ำตาลแต่ล้มเลิกแผนการเพราะสถานการณ์ไม่เอื้ออำนวย
16. ถ้าในกฎหมายอาญาไม่บัญญัติไว้โดยชัดแจ้งว่าการกระทำนั้นเป็นความผิดและกำหนดโทษไว้จะมีผลอย่างไร
- ย่อมไม่เป็นความผิดจึงไม่มีคดีที่ต้องวินิจฉัย
 - ต้องวินิจฉัยคดีนั้นโดยอาศัยหลักกฎหมายทั่วไป
 - ต้องวินิจฉัยคดีนั้นตามจารีตประเพณีแห่งท้องถิ่น
 - ต้องวินิจฉัยคดีนั้นโดยอาศัยหลักบทกฎหมายที่ใกล้เคียงอย่างยิ่ง
17. ผู้ใดกระทำความผิดในขณะที่ไม่สามารถรู้ผิดชอบหรือไม่สามารถบังคับตนเองได้เพราะจิตบกพร่องโรคจิตฟั่นเฟือนตามกฎหมายอาญาจะมีผลอย่างไร
- ไม่ต้องรับผิด
 - ไม่ต้องรับโทษ
 - เป็นคนไร้ความสามารถ
 - เป็นคนเสมือนไร้ความสามารถ

18. น้ำเงินสูบบุหรี่ก่อนนอนแล้วเผลอหลับไป เป็นผลให้เกิดไฟไหม้บ้านของ น้ำเงิน แล้วลามไปไหม้บ้านของเหลือซึ่งอยู่ติดกันด้วย น้ำเงินเองก็ถูกไฟลวกหลายแห่งต้องรักษาตัวอยู่ที่โรงพยาบาล น้ำเงินให้การว่า ขณะสูบบุหรี่ เขาไม่คิดว่าจะหลับ จนทำให้เกิดไฟไหม้ได้ และเขาก็ไม่ได้เจตนาจะให้เกิดไฟไหม้ด้วยกรณีนี้ จะเกิดผลอย่างไร
- ก. น้ำเงินต้องรับผิดชอบทางอาญาแม้ไม่เจตนาที่มีความผิดและถูกลงโทษ
- ข. น้ำเงินต้องรับผิดชอบทางอาญาเพราะความประมาททำให้เกิดความเสียหาย
- ค. น้ำเงินไม่ต้องรับผิดชอบทางอาญาเพราะน้ำเงินมิได้ทำให้ผู้ใดบาดเจ็บนอกจากตัวของน้ำเงิน
- ง. น้ำเงินไม่ต้องรับผิดชอบทางอาญาเพราะขาดเจตนาอันเป็นสาระสำคัญของกฎหมายอาญาแต่น้ำเงินต้องใช้เวลาเสียหายทางแพ่ง
19. ทูกรณีเป็นความผิดทางอาญา ยกเว้นข้อใด
- ก. ขับรถยนต์ชนรั้วบ้านผู้อื่นโดยไม่เจตนา
- ข. ขับรถยนต์โดยประมาทจนชนผู้อื่นถึงแก่ความตาย
- ค. กำลังคิดเจ็อมืดจะฟันแต่กลับใจเพราะกลัวบาป
- ง. ใช้ปืนยิงผู้อื่นแต่กระสุนพลาดไปถูกกระจกหน้าต่างรถยนต์แตก
20. การยื่นเรื่องราวร้องทุกข์ในกรณีถูกเอาเปรียบเกี่ยวกับสินค้าและบริการ นักเรียนสามารถยื่นเรื่องดังกล่าวได้ที่ใด
- ก. สำนักงานรัฐมนตรี
- ข. คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค
- ค. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม
- ง. คณะกรรมการรับเรื่องราวร้องทุกข์
21. ข้อใดกล่าวผิดในเรื่องสิทธิผู้บริโภค
- ก. จิว ทำสัญญาซื้อขายบ้านตามกฎหมาย
- ข. แจ้ว ถูกบังคับซื้อผลไม้ในราคาสูงกว่าท้องตลาด
- ค. จ่อม ซื้ออาหารกระป๋องที่มีฉลากและได้มาตรฐาน
- ง. แจ่ม ได้รับการชดเชยค่าเสียหายจากการซื้อสินค้า
22. ผกากรอง ซื้อยาย้อมผมซึ่งผู้ผลิตแสดงสรรพคุณข้างกล่องไว้ว่าใช้แล้วปิดผมขาว ผมจะดกดำเงางามภายใน 1 สัปดาห์ ผกากรอง ใช้ไปแล้วไม่ได้ผลตามข้างกล่องยาย้อมผม จะไปร้องเรียนคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคด้านใด
- ก. ด้านสัญญา
- ข. ด้านโฆษณา
- ค. ด้านฉลากสินค้า
- ง. ด้านอาหารและยา

23. ข้อใดเป็นรายได้หลักที่รัฐบาลนำมาพัฒนาประเทศ
- ก. รายได้จากภาษี
ข. รายได้จากการค้าขาย
ค. รายได้จากคนต่างชาติ
ง. รายได้จากค่าปรับจากการทำผิดกฎหมาย
24. ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา มีอัตราภาษีแบบใด
- ก. แบบอัตราคงที่
ข. แบบอัตราก้าวหน้า
ค. แบบอัตราถอยหลัง
ง. แบบอัตราขั้นบันได
25. เมื่อชายไทยมีอายุครบ 18 ปีบริบูรณ์ จะต้องปฏิบัติตามกฎหมายเกี่ยวกับการรับราชการทหารอย่างไร
- ก. ต้องไปขึ้นทะเบียนทหารกองเกิน
ข. ต้องไปสมัครเป็นทหารกองหนุน
ค. ต้องไปรับราชการเป็นทหารกองประจำการ
ง. ต้องไปรับการตรวจเลือกทหารประจำการ
26. ตามพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. 2496 ข้อใดมิใช่ “ภูมิลำเนาทหาร”
- ก. ภูมิลำเนาของบิดา
ข. ภูมิลำเนาของมารดา
ค. ภูมิลำเนาของคู่สมรส
ง. ภูมิลำเนาของบุคคลที่จะต้องไปแสดงตนเพื่อลงบัญชีทหารกองเกิน
27. ข้อใดแสดงถึงความเท่าเทียมตามหลักสิทธิมนุษยชน
- ก. เด็กหญิงมีสิทธิเข้าห้องน้ำชาย
ข. สถานีขนส่งผู้โดยสารสร้างทางลาดเพื่อผู้พิการ
ค. แป้งหอมขอให้แม่พาไปเที่ยวประเทศเกาหลีเพราะพี่ชายเคยไป
ง. รัฐบาลเรียกเก็บภาษีคนละ 10,000 บาท เท่ากันทั่วประเทศ
28. ข้อใดถือเป็นสิทธิมนุษยชนเบื้องต้นตามหลักปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ
- ก. มนุษย์ทุกคนมีสิทธิในการมีชีวิต
ข. มนุษย์ทุกคนมีสิทธิจัดระเบียบสังคม
ค. มนุษย์ทุกคนมีสิทธิในการเปลี่ยนศาสนา
ง. มนุษย์ทุกคนมีสิทธิได้รับการคุ้มครองตามกฎหมาย
29. ประเทศไทยนำปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติมาใช้ในลักษณะใด
- ก. ใช้บังคับแรงงานต่างชาติที่อยู่ในประเทศไทย
ข. ใช้บังคับเฉพาะกลุ่มแรงงานในภาคอุตสาหกรรม
ค. ใช้ป้องกันมิให้ชาวต่างชาติลี้ภัยมาอยู่ในประเทศไทย
ง. ใช้เป็นแนวทางในการตรากฎหมายด้านสิทธิมนุษยชน

30. หากทุกคนในสังคมมีความตระหนักถึงหลักสิทธิมนุษยชน จะส่งผลดีอย่างไร

ก. สังคมไม่ต้องมีกฎหมาย

ข. มนุษย์ทุกคนมีฐานะเท่าเทียมกัน

ค. คนอยู่ร่วมกันอย่างเอื้อเฟื้อและสันติ

ง. สังคมมีสิทธิเสรีภาพอย่างไร้ขอบเขต

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง กฎหมายน่ารู้
ฉบับหลังเรียน

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง กฎหมายน่ารู้เป็นแบบทดสอบแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือกรวมทั้งหมด 30 ข้อ ใช้เวลา 30 นาที
2. ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องโดยทำเครื่องหมายกากบาท (X) ลงในกระดาษคำตอบ ดังตัวอย่าง

ข้อ	ก	ข	ค	ง
1.	X			

3. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบให้ครบทุกข้อ

1. ข้อมูลใดจะไม่ปรากฏบนบัตรประจำตัวประชาชน

ก. วุฒิการศึกษา	ข. วัน เดือน ปีเกิด
ค. การนับถือศาสนา	ง. วันออกบัตร วันหมดอายุ
2. บุคคลในข้อใดสามารถขอมีบัตรประชาชนได้

ก. ป้อม มีสัญชาติเยอรมัน	ข. โป้ง นับถือศาสนาอิสลาม
ค. ปึก มีอายุ 6 ปีบริบูรณ์	ง. แป้ง ชาวกำพูชาไม่มีทะเบียนบ้านในไทย
3. บุคคลใดต่อไปนี้ หมายถึง “ผู้เยาว์” ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

ก. บุคคลที่มีอายุสี่สิบเอ็ดปีบริบูรณ์	ข. บุคคลที่มีอายุสี่สิบห้าปีบริบูรณ์
ค. บุคคลที่มีอายุสามสิบปีบริบูรณ์	ง. บุคคลที่มีอายุต่ำกว่าสี่สิบปีบริบูรณ์
4. กรณีที่ผู้เยาว์ไม่สามารถทำนิติกรรมได้ด้วยตนเอง

ก. ขาว อายุ 13 ปี ชื่อนมกล่อง	ข. เจียว อายุ 14 ปี ชื่อเครื่องเขียน
ค. ฟ้า อายุ 15 ปี ชื่อสังหาริมทรัพย์	ง. ดำ อายุ 16 ปี ชื่ออุปกรณ์การเรียน
5. ข้อความใดกล่าวถึงการหมั้นได้ถูกต้องที่สุด

ก. เมื่อเลิกสัญญาหมั้นแล้วของหมั้นจะตกเป็นของฝ่ายหญิง	ข. เมื่อฝ่ายชายหมั้นแล้วของหมั้นจะตกเป็นสิทธิของฝ่ายชาย
ค. เมื่อฝ่ายชายหมั้นแล้วให้ของหมั้นตกเป็นสิทธิของฝ่ายหญิง	ง. เมื่อหญิงคู่หมั้นตายฝ่ายหญิงจะต้องคืนของหมั้นให้ฝ่ายชาย
6. เก๋ อายุ 19 ปี จะทำการหมั้นกับ เก่ง อายุ 17 ปี ได้หรือไม่

ก. ได้ เพราะทั้งสองคนอายุเกิน 15 ปี	ข. ไม่ได้ เพราะทั้งเก๋และเก่งยังเป็นผู้เยาว์
ค. ไม่ได้ เพราะทั้งสองอายุไม่ครบ 20 ปีบริบูรณ์	ง. ได้ แต่ต้องให้บิดามารดาของเก๋และเก่งให้ความยินยอม
7. ข้อใดไม่ใช่ผู้สืบสันดานของแอมป์ซึ่งเป็นเจ้าของมรดก

ก. บุตรของหลานของแอมป์	ข. บุตรนอกสมรสของแอมป์
ค. ผู้รับบุตรบุญธรรมของแอมป์	ง. ผู้ที่ศาลพิพากษาว่าเป็นบุตรของแอมป์
8. ลุงชุน อายุ 93 ปี ไม่ได้ทำพินัยกรรมยกทรัพย์ของตนให้แก่ผู้ใด ทั้งไม่มีคู่สมรสและทายาทโดยธรรม ทรัพย์มรดกนั้นจะตกให้แก่ข้อใด

ก. แผ่นดิน	ข. บุตรบุญธรรม
ค. ผู้จัดการมรดก	ง. เจ้ามูลนิธิหรือองค์กรการกุศล

16. การกระทำของบุคคลในข้อใดแม้มีความผิดแต่ไม่ต้องรับโทษทางอาญา
- พชร ถูกสะกดจิตให้ไปข่มขืนแพรว
 - น้ำ เสดยา บำจุนขาดสติแล้วนำค้อนไปทุบเสาไฟฟ้า
 - มะปราง บุคคลวิกลจริต เอายาพิษใส่ลงในอาหารให้มะนาวกิน
 - แต่ม ยืนเฉยๆ ตูถูกชายของตนคลานไปบนถนนแล้วถูกรถชนตาย
17. การกระทำความผิดทางอาญาหมายถึงการกระทำในข้อใด
- การกระทำที่ฝ่าฝืนจารีตประเพณี
 - กฎหมายอาญาไม่สามารถใช้ย้อนหลังเพื่อเป็นโทษ
 - การกระทำหรือละเว้นการกระทำที่กฎหมายบัญญัติว่าเป็นความผิด
 - การกระทำหรือละเว้นที่กฎหมายบัญญัติว่าเป็นความผิดและกำหนดโทษไว้
18. การกระทำความผิดข้อใดแม้ผู้กระทำได้กระทำนอกราชอาณาจักรไทยก็ต้องรับโทษในราชอาณาจักร
- ความผิดเกี่ยวกับการปกครอง
 - ความผิดที่ก่อให้เกิดอันตรายต่อประชาชน
 - ความผิดเกี่ยวกับความสงบสุขของประชาชน
 - ความผิดเกี่ยวกับการปลอมและแปลงเงินตรา
19. นาย อ้น จะผิดฐานลักทรัพย์หรือไม่ พิจารณาได้จากองค์ประกอบในข้อใด
- มีการเอาทรัพย์ไปแล้ว เอามาคืนวางไว้ที่เดิม
 - มีการเอาทรัพย์ของ เอ๋ ไปสับเปลี่ยนกับของ อ้น
 - มีการเอาทรัพย์ของ แอ้ว ไปซ่อนเพื่อให้หาไม่พบ
 - มีการเอาทรัพย์ของ อ้วน ไปเพื่อเลี้ยงดูแม่ที่กำลังไม่สบาย
20. ข้อใดไม่ใช่อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค
- ดำเนินการเกี่ยวกับสินค้าที่เป็นอันตราย
 - จำหน่ายสินค้าธงฟ้าราคาถูกให้ประชาชน
 - พิจารณาเรื่องราวการร้องทุกข์ของผู้บริโภค
 - แจ้งซื้อสินค้าและบริการที่เป็นอันตรายให้ทราบ
21. น้ำชา ซื้ออาหารกระป๋องมาจากร้านค้าใกล้บ้าน พอเปิดเพื่อรับประทานพบว่า มีเศษพลาสติกอยู่ในกระป๋อง น้ำชา มีสิทธิของผู้บริโภคในข้อใด
- สิทธิได้รับข่าวสาร
 - สิทธิอิสระในการเลือกซื้อสินค้า
 - สิทธิได้รับชดเชยความเสียหาย
 - สิทธิได้รับความเป็นธรรมในการทำสัญญา

22. บุคคลใดต่อไปนี้ ไม่ต้องเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา
ก. องคมนตรี	ข. สมาชิกวุฒิสภา
ค. คณะรัฐมนตรี	ง. บุคคลในคณะทูต
23. ข้อใดไม่ใช่ประโยชน์ที่ได้รับจากภาษีอากร
- ก. การจัดบริการให้กับชุมชน
ข. การจ่ายเงินเดือนข้าราชการ
ค. การพัฒนาเส้นทางคมนาคมในประเทศ
ง. การทำให้ประชาชนมีรายได้เพื่อใช้จ่ายฟุ่มเฟือยมากขึ้น
24. ชายที่มีสัญชาติเป็นไทยตามกฎหมาย เมื่อมีอายุย่างเข้าปีที่ 18 ต้องไปแสดงตนเพื่อลงบัญชีทหารกองเกินที่อำเภอซึ่งเป็นภูมิลำเนาทหารของตนการกระทำดังกล่าวสอดคล้องกับข้อใด
ก. สิทธิ	ข. หน้าที่
ค. เสรีภาพ	ง. ความเสมอภาค
25. ปังปอนด์ มีอายุย่างเข้าปีที่ 18 ในวันที่ 3 มีนาคม พ.ศ. 2565 เขาจะต้องไปแสดงตนเพื่อลงบัญชีทหารกองเกิน ณ สถานที่ใด
- ก. อำเภอท่าม่วง จังหวัดลพบุรี ซึ่งเป็นภูมิลำเนาของบิดา
ข. อำเภอหนองแขง จังหวัดสระบุรี ซึ่งเป็นภูมิลำเนาของตนเอง
ค. อำเภอค่ายบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี ซึ่งเป็นภูมิลำเนาของยายซึ่งเป็นผู้ปกครอง
ง. อำเภอท่าม่วง อำเภอหนองแขงหรืออำเภอค่ายบางระจัน ก็ได้แล้วแต่ความสะดวก
26. จุดมุ่งหมายสำคัญของหลักสิทธิมนุษยชนสอดคล้องกับข้อใด
- ก. การให้สิทธิพิเศษแก่คนเฉพาะกลุ่ม
ข. ความเท่าเทียมของความเป็นมนุษย์
ค. ส่งเสริมแนวคิดวัตถุนิยมแก่คนในสังคม
ง. จำกัดสิทธิในการดำเนินชีวิตของคนบางกลุ่ม
27. การกระทำในข้อใดสอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน
- ก. ใช้กำลังลงโทษลูกน้องที่ทำผิด
ข. ต่อว่าผู้อื่นที่มีเชื้อชาติต่างจากตน
ค. แสดงอาการดูหมิ่นผู้มีฐานะยากจน
ง. อำนวยความสะดวกแก่ผู้ที่มีความบกพร่องทางร่างกาย

28. ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติมีขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ตามข้อใด
- ก. มีอิสระในการกระทำการต่าง ๆ ได้อย่างเต็มที่
 - ข. ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีตามที่ได้ปฏิญาณตนไว้
 - ค. สนับสนุนและผลักดันให้ประเทศเกิดการพัฒนายั่งยืน
 - ง. ใช้เป็นแนวทางในการคุ้มครองดูแลสิทธิเสรีภาพของพลเมืองในประเทศ
29. เพราะเหตุใดปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติจึงเป็นเอกสารทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญอย่างหนึ่ง
- ก. เพราะช่วยบ่งบอกลักษณะของความเป็นมนุษย์อย่างแท้จริง
 - ข. เพราะช่วยอธิบายข้อกฎหมายระหว่างประเทศได้อย่างครบถ้วน
 - ค. เพราะช่วยให้ทุกประเทศเกิดความเข้าใจการเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์
 - ง. เพราะช่วยวางรากฐานทางด้านสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศฉบับแรกของโลก
30. การแก้ไขปัญหาสิทธิมนุษยชนให้ได้ผลดีที่สุดควรเป็นหน้าที่ของใคร
- ก. นายกรัฐมนตรี
 - ข. นักพัฒนาสังคม
 - ค. กระทรวงมหาดไทย
 - ง. สมาชิกในสังคมทุกคน

ภาคผนวก จ

หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือ และเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ

โรงเรียนเสนาห์ "วิมลวิทยานุกูล"
วันที่ ๕๒๐
วันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๕
เวลา ๑๓:๓๐-๑๓:๓๐

ที่ อว.๐6๐2.16 (บ) / 87

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

17 มีนาคม 2565

เรื่อง ขออนุญาตครูให้ให้นักศึกษาทดลองเครื่องมือ
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนเสนาห์ "วิมลวิทยานุกูล"

ด้วยนางน้ำผึ้ง อุ่มน้อย นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน
วิชาเอกสังคมศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้า
อิสระ เรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5Es เรื่อง กฎหมายน่ารู้ ที่มีผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเสนาห์ "วิมลวิทยานุกูล" จังหวัดสระบุรี

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องทดลองใช้เครื่องมือในการศึกษาค้นคว้าอิสระ โดยขอทดลองใช้
เครื่องมือกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเสนาห์ "วิมลวิทยานุกูล" ตำบลเสนาห์ อำเภอเสนาห์ จังหวัดสระบุรี
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระบุรี ทั้งนี้ จะมีให้เป็นการรบกวนเวลาเรียนตามปกติของนักเรียน
และผลการศึกษาค้นคว้าอิสระที่ได้จะเป็นประโยชน์แก่งานวิชาการสืบไป

จึงเรียนมาเพื่อขออนุญาตครูจากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาได้ทดลองเครื่องมือ ตามวัน เวลา
และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

เรียน ผู้อำนวยการฯ
น้ำผึ้ง อุ่มน้อย
กลุ่มบริหารวิชาการ

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นिरาถ แสนสา)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

18 มี.ค. 65

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา
โทร. 0-2504-8505
โทรสาร. 0-2503-3566-7
เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 081-384-0057

๑๗๖
๑๗๖๓๖๐
- แจ้งหัวหน้าภาควิชาเคมี ๕
- คณะครูที่ปรึกษา ด้านคอมพิวเตอร์
- ๑๗ มี.ค. ๖๕
- ๑๗ มี.ค. ๖๕
- ๑๗ มี.ค. ๖๕

โรงเรียนเสนาห์ "วิมลวิทยานุกูล"
วันที่ ๕๑๕
วันที่ ๑๕ เมษายน ๒๕๖๕
เวลา ๑๓:๓๐:๕๓

ที่ อว 0602.16 (บ)/ 88

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

วันที่ 17 มีนาคม 2565

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนเสนาห์ "วิมลวิทยานุกูล"

ด้วยนางน้ำผึ้ง อุ่มน้อย นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน
วิชาเอกสังคมศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช กำลังทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง
ผลการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5Es เรื่อง กฎหมายน่ารู้ ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียน เสนาห์ "วิมลวิทยานุกูล" จังหวัดสระบุรี

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
โรงเรียนเสนาห์ "วิมลวิทยานุกูล" อำเภอเสนาห์ จังหวัดสระบุรี จำนวน 40 คน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาสระบุรี

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษา
ค้นคว้าอิสระ ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่านและ
ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียน ผู้อำนวยการ
นางนันทนา อุ่มน้อย
นางนันทนา อุ่มน้อย
18 มี.ย. 65

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นิรนาท แสนสา)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา
โทร. 0-2504-8505
โทรสาร. 0-2503-3566-7
เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 081-384-0057

-แจ้งหัวหน้างาน ม.๕
๑๑.๕๕
ตามสัปดาห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูล
ตักนักเรียนให้เรียนร้อย

ภาคผนวก ฉ

ผลการวิเคราะห์

- ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้และจุดประสงค์การเรียนรู้
- ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง กฎหมายน่ารู้ กับจุดประสงค์การเรียนรู้และระดับพฤติกรรมที่ต้องการวัด ฉบับก่อนเรียน และ ฉบับหลังเรียน
- ผลการวิเคราะห์ค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง กฎหมายน่ารู้ ฉบับก่อนเรียน และ ฉบับหลังเรียน
- การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่อง กฎหมายน่ารู้ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยวิธีการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5Es

การวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้และจุดประสงค์การเรียนรู้

แผนที่	รายการ	ผู้เชี่ยวชาญ			IOC
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
1	1. สาระสำคัญสอดคล้องกับหลักสูตร	+1	+1	+1	1.00
	2. จุดประสงค์ ครอบคลุมพฤติกรรมด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการและคุณลักษณะอันพึงประสงค์	+1	+1	+1	1.00
	3. เนื้อหา				
	3.1 ครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
	3.2 เนื้อหาถูกต้อง	+1	+1	+1	1.00
	4. กระบวนการจัดการเรียนรู้				
	4.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
	4.2 สอดคล้องกับเนื้อหาในแผนการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
	4.3 เหมาะสมกับเวลา	+1	+1	+1	1.00
	5. สื่อการเรียนการสอน				
	5.1 สอดคล้องกับกระบวนการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
	5.2 ส่งเสริมให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง	+1	+1	+1	1.00
	5.3 เหมาะสมกับผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00
2	1. สาระสำคัญสอดคล้องกับหลักสูตร	+1	+1	+1	1.00
	2. จุดประสงค์ ครอบคลุมพฤติกรรมด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการและคุณลักษณะอันพึงประสงค์	+1	+1	+1	1.00
	3. เนื้อหา				
	3.1 ครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
	3.2 เนื้อหาถูกต้อง	+1	+1	+1	1.00
	4. กระบวนการจัดการเรียนรู้				
	4.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
	4.2 สอดคล้องกับเนื้อหาในแผนการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
	4.3 เหมาะสมกับเวลา	+1	+1	+1	1.00
	5. สื่อการเรียนการสอน				
	5.1 สอดคล้องกับกระบวนการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
	5.2 ส่งเสริมให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง	+1	+1	+1	1.00
	5.3 เหมาะสมกับผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00

การวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้และจุดประสงค์การเรียนรู้ (ต่อ)

แผนที่	รายการ	ผู้เชี่ยวชาญ			IOC
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
3	1. สาระสำคัญสอดคล้องกับหลักสูตร	+1	+1	+1	1.00
	2. จุดประสงค์ ครอบคลุมพฤติกรรมด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการและคุณลักษณะอันพึงประสงค์	+1	+1	+1	1.00
	3. เนื้อหา				
	3.1 ครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
	3.2 เนื้อหาถูกต้อง	+1	+1	+1	1.00
	4. กระบวนการจัดการเรียนรู้				
	4.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
	4.2 สอดคล้องกับเนื้อหาในแผนการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
	4.3 เหมาะสมกับเวลา	+1	0	+1	0.67
	5. สื่อการเรียนการสอน				
	5.1 สอดคล้องกับกระบวนการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
	5.2 ส่งเสริมให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง	+1	+1	+1	1.00
5.3 เหมาะสมกับผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00	
4	1. สาระสำคัญสอดคล้องกับหลักสูตร	+1	+1	+1	1.00
	2. จุดประสงค์ ครอบคลุมพฤติกรรมด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการและคุณลักษณะอันพึงประสงค์	+1	+1	+1	1.00
	3. เนื้อหา				
	3.1 ครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
	3.2 เนื้อหาถูกต้อง	+1	+1	+1	1.00
	4. กระบวนการจัดการเรียนรู้				
	4.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
	4.2 สอดคล้องกับเนื้อหาในแผนการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
	4.3 เหมาะสมกับเวลา	+1	0	+1	0.67
	5. สื่อการเรียนการสอน				
	5.1 สอดคล้องกับกระบวนการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
	5.2 ส่งเสริมให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง	+1	+1	+1	1.00
5.3 เหมาะสมกับผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00	

การวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้และจุดประสงค์การเรียนรู้ (ต่อ)

แผนที่	รายการ	ผู้เชี่ยวชาญ			IOC
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
5	1. สาระสำคัญสอดคล้องกับหลักสูตร	+1	+1	+1	1.00
	2. จุดประสงค์ ครอบคลุมพฤติกรรมด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการและคุณลักษณะอันพึงประสงค์	+1	+1	+1	1.00
	3. เนื้อหา				
	3.1 ครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
	3.2 เนื้อหาถูกต้อง	+1	+1	+1	1.00
	4. กระบวนการจัดการเรียนรู้				
	4.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
	4.2 สอดคล้องกับเนื้อหาในแผนการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
	4.3 เหมาะสมกับเวลา	+1	0	+1	0.67
	5. สื่อการเรียนการสอน				
	5.1 สอดคล้องกับกระบวนการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
	5.2 ส่งเสริมให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง	+1	+1	+1	1.00
	5.3 เหมาะสมกับผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00
6	1. สาระสำคัญสอดคล้องกับหลักสูตร	+1	+1	+1	1.00
	2. จุดประสงค์ ครอบคลุมพฤติกรรมด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการและคุณลักษณะอันพึงประสงค์	+1	+1	+1	1.00
	3. เนื้อหา				
	3.1 ครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
	3.2 เนื้อหาถูกต้อง	+1	+1	+1	1.00
	4. กระบวนการจัดการเรียนรู้				
	4.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
	4.2 สอดคล้องกับเนื้อหาในแผนการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
	4.3 เหมาะสมกับเวลา	+1	+1	+1	1.00
	5. สื่อการเรียนการสอน				
	5.1 สอดคล้องกับกระบวนการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
	5.2 ส่งเสริมให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง	+1	+1	+1	1.00
	5.3 เหมาะสมกับผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00

การวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้และจุดประสงค์การเรียนรู้ (ต่อ)

แผนที่	รายการ	ผู้เชี่ยวชาญ			IOC
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
7	1. สาระสำคัญสอดคล้องกับหลักสูตร	+1	+1	+1	1.00
	2. จุดประสงค์ ครอบคลุมพฤติกรรมด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการและคุณลักษณะอันพึงประสงค์	+1	+1	+1	1.00
	3. เนื้อหา				
	3.1 ครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
	3.2 เนื้อหาถูกต้อง	+1	+1	+1	1.00
	4. กระบวนการจัดการเรียนรู้				
	4.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
	4.2 สอดคล้องกับเนื้อหาในแผนการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
	4.3 เหมาะสมกับเวลา	+1	+1	+1	1.00
	5. สื่อการเรียนการสอน				
	5.1 สอดคล้องกับกระบวนการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
	5.2 ส่งเสริมให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง	+1	+1	+1	1.00
	5.3 เหมาะสมกับผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00
8	1. สาระสำคัญสอดคล้องกับหลักสูตร	+1	+1	+1	1.00
	2. จุดประสงค์ ครอบคลุมพฤติกรรมด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการและคุณลักษณะอันพึงประสงค์	+1	+1	+1	1.00
	3. เนื้อหา				
	3.1 ครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
	3.2 เนื้อหาถูกต้อง	+1	+1	+1	1.00
	4. กระบวนการจัดการเรียนรู้				
	4.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
	4.2 สอดคล้องกับเนื้อหาในแผนการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
	4.3 เหมาะสมกับเวลา	+1	+1	+1	1.00
	5. สื่อการเรียนการสอน				
	5.1 สอดคล้องกับกระบวนการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
	5.2 ส่งเสริมให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง	+1	+1	+1	1.00
	5.3 เหมาะสมกับผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00

การวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้และจุดประสงค์การเรียนรู้ (ต่อ)

แผนที่	รายการ	ผู้เชี่ยวชาญ			IOC
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
9	1. สาระสำคัญสอดคล้องกับหลักสูตร	+1	+1	+1	1.00
	2. จุดประสงค์ ครอบคลุมพฤติกรรมด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการและคุณลักษณะอันพึงประสงค์	+1	+1	+1	1.00
	3. เนื้อหา				
	3.1 ครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
	3.2 เนื้อหาถูกต้อง	+1	+1	+1	1.00
	4. กระบวนการจัดการเรียนรู้				
	4.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
	4.2 สอดคล้องกับเนื้อหาในแผนการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
	4.3 เหมาะสมกับเวลา	+1	+1	+1	1.00
	5. สื่อการเรียนการสอน				
	5.1 สอดคล้องกับกระบวนการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
	5.2 ส่งเสริมให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง	+1	+1	+1	1.00
	5.3 เหมาะสมกับผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00
10	1. สาระสำคัญสอดคล้องกับหลักสูตร	+1	+1	+1	1.00
	2. จุดประสงค์ ครอบคลุมพฤติกรรมด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการและคุณลักษณะอันพึงประสงค์	+1	+1	+1	1.00
	3. เนื้อหา				
	3.1 ครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
	3.2 เนื้อหาถูกต้อง	+1	+1	+1	1.00
	4. กระบวนการจัดการเรียนรู้				
	4.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
	4.2 สอดคล้องกับเนื้อหาในแผนการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
	4.3 เหมาะสมกับเวลา	+1	+1	+1	1.00
	5. สื่อการเรียนการสอน				
	5.1 สอดคล้องกับกระบวนการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
	5.2 ส่งเสริมให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง	+1	+1	+1	1.00
	5.3 เหมาะสมกับผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00

การวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้และจุดประสงค์การเรียนรู้ (ต่อ)

แผนที่	รายการ	ผู้เชี่ยวชาญ			IOC
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
11	1. สาระสำคัญสอดคล้องกับหลักสูตร	+1	+1	+1	1.00
	2. จุดประสงค์ ครอบคลุมพฤติกรรมด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการและคุณลักษณะอันพึงประสงค์	+1	+1	+1	1.00
	3. เนื้อหา				
	3.1 ครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
	3.2 เนื้อหาถูกต้อง	+1	+1	+1	1.00
	4. กระบวนการจัดการเรียนรู้				
	4.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
	4.2 สอดคล้องกับเนื้อหาในแผนการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
	4.3 เหมาะสมกับเวลา	+1	+1	+1	1.00
	5. สื่อการเรียนการสอน				
	5.1 สอดคล้องกับกระบวนการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
	5.2 ส่งเสริมให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง	+1	+1	+1	1.00
	5.3 เหมาะสมกับผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00
12	1. สาระสำคัญสอดคล้องกับหลักสูตร	+1	+1	+1	1.00
	2. จุดประสงค์ ครอบคลุมพฤติกรรมด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการและคุณลักษณะอันพึงประสงค์	+1	+1	+1	1.00
	3. เนื้อหา				
	3.1 ครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
	3.2 เนื้อหาถูกต้อง	+1	+1	+1	1.00
	4. กระบวนการจัดการเรียนรู้				
	4.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
	4.2 สอดคล้องกับเนื้อหาในแผนการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
	4.3 เหมาะสมกับเวลา	+1	+1	+1	1.00
	5. สื่อการเรียนการสอน				
	5.1 สอดคล้องกับกระบวนการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
	5.2 ส่งเสริมให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง	+1	+1	+1	1.00
	5.3 เหมาะสมกับผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00

การวิเคราะห์ความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง กฎหมายนำรู้จักจุดประสงค์
การเรียนรู้และระดับพฤติกรรมที่ต้องการวัดฉบับก่อนเรียน

จุดประสงค์	ข้อสอบ	ระดับ พฤติกรรม	คะแนนความ คิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			IOC	แปล ผล
			1	2	3		
1. นักเรียนสามารถอธิบายความหมายและความสำคัญของกฎหมายแพ่งเกี่ยวกับตนเอง (บัตรประจำตัวประชาชน) ได้	1. ข้อมูลใดจะปรากฏบนบัตรประจำตัวประชาชน	เข้าใจ	+1	+1	+1	3	ใช้ได้
2. นักเรียนสามารถวิเคราะห์และปฏิบัติตามกฎหมายแพ่งเกี่ยวกับตนเอง (บัตรประจำตัวประชาชน) ได้	2. บุคคลในข้อใดไม่สามารถขอมีบัตรประชาชนได้	วิเคราะห์	+1	+1	+1	3	ใช้ได้
3. นักเรียนสามารถอธิบายสาระสำคัญของกฎหมายแพ่งเกี่ยวกับตนเอง (ความสามารถของผู้เยาว์) ได้	3. ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (มาตรา 19) ได้กำหนดเหตุพ้นจากภาวะผู้เยาว์และบรรลุนิติภาวะไว้อย่างไร	วิเคราะห์	+1	+1	+1	3	ใช้ได้

การวิเคราะห์ความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง กฎหมายน่ารู้กับจุดประสงค์
การเรียนรู้และระดับพฤติกรรมที่ต้องการวัดฉบับก่อนเรียน (ต่อ)

จุดประสงค์	ข้อสอบ	ระดับ พฤติกรรม	คะแนนความ คิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			IOC	แปล ผล
			1	2	3		
4. นักเรียนสามารถ วิเคราะห์และปฏิบัติ ตนตามกฎหมายแพ่ง เกี่ยวกับตนเอง (ความสามารถของ ผู้เยาว์) ได้	4. กรณีใดที่ผู้เยาว์ สามารถทำนิติกรรมได้ ด้วยตนเอง	วิเคราะห์	+1	+1	+1	3	ใช้ได้
5. นักเรียนสามารถ อธิบายกฎหมายแพ่ง เกี่ยวกับครอบครัว และมรดก(การหมั้นและ การสมรส) ได้	5. การหมั้นจะมีผล สมบูรณ์เมื่อฝ่ายชาย ปฏิบัติอย่างไรต่อฝ่ายหญิง ตามกฎหมายแพ่งลักษณะ ครอบครัว (มาตรา 1437)	เข้าใจ	+1	+1	+1	3	ใช้ได้
6. นักเรียนสามารถ วิเคราะห์และปฏิบัติตน ตามกฎหมายแพ่ง เกี่ยวกับครอบครัวและ มรดก(การหมั้นและ การสมรส) ได้	6. ชายและหญิงข้อใดเป็น การสมรสที่ถูกต้องตาม กฎหมาย	วิเคราะห์	+1	+1	+1	3	ใช้ได้
	7. ข้อใดเป็นสินสมรส	วิเคราะห์	+1	+1	+1	3	ใช้ได้
7. นักเรียนสามารถ อธิบายกฎหมายแพ่ง เกี่ยวกับครอบครัวและ มรดก (มรดก) ได้	8. ข้อใดกล่าวถึงทายาทใน การรับมรดกลำดับที่หนึ่ง	เข้าใจ	+1	+1	+1	3	ใช้ได้

การวิเคราะห์ความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง กฎหมายนำรู้จักจุดประสงค์
การเรียนรู้และระดับพฤติกรรมที่ต้องการวัดฉบับก่อนเรียน (ต่อ)

จุดประสงค์	ข้อสอบ	ระดับ พฤติกรรม	คะแนนความ คิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			IOC	แปล ผล
			1	2	3		
8. นักเรียนสามารถ วิเคราะห์และปฏิบัติตน ตามกฎหมายแพ่ง เกี่ยวกับครอบครัวและ มรดก (มรดก) ได้	9. มะเหมี่ยว อายุ 13 ปี ทำพินัยกรรมยกทรัพย์สิน ของตนให้แก่มะปร่าง พินัยกรรมฉบับดังกล่าวมี ผลอย่างไรตามกฎหมาย	วิเคราะห์	+1	+1	+1	3	ใช้ได้
9. นักเรียนสามารถ อธิบายความหมาย ของนิติกรรมสัญญา ได้	10. ข้อใดเป็นนิติกรรม ฝ่ายเดียว	เข้าใจ	+1	+1	+1	3	ใช้ได้
10. นักเรียนสามารถ วิเคราะห์และปฏิบัติ ตนตามกฎหมายแพ่ง เกี่ยวกับนิติกรรม สัญญา (สัญญาซื้อ ขาย สัญญาขายฝาก สัญญาเช่าทรัพย์สิน สัญญาเช่าซื้อ) ได้	11. นายกัปตันเอสร้อย เพชรไปขายให้นายกอล์ฟ ราคา 3 แสนบาทโดยตกลง กันว่าจะไถ่ทรัพย์สินนั้นคืนได้ ภายใน 1 ปี ถือว่าเป็นนิติ กรรมประเภทใด	ประยุกต์	+1	+1	+1	3	ใช้ได้
	12. นายเขี้ยวนำเหรียญ 10 บาท จำนวน 2 เหรียญ ไปหยอดในตู้จำหน่ายน้ำ ผลไม้อัตโนมัติ เพื่อให้ได้ น้ำผลไม้จำนวน 1 กล่อง การกระทำของนายเขี้ยว เป็นลักษณะของการทำ สัญญาในข้อใด	ประยุกต์	+1	+1	+1	3	ใช้ได้

การวิเคราะห์ความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง กฎหมายน่ารู้กับจุดประสงค์
การเรียนรู้และระดับพฤติกรรมที่ต้องการวัดฉบับก่อนเรียน (ต่อ)

จุดประสงค์	ข้อสอบ	ระดับ พฤติกรรม	คะแนนความ คิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			IOC	แปล ผล
			1	2	3		
	13. กรรมสิทธิ์ในทรัพย์สิน ที่เช่าซื้อจะตกเป็นของผู้ เช่าซื้อเมื่อใด	วิเคราะห์	+1	+1	+1	3	ใช้ได้
11. นักเรียนสามารถ อธิบายความหมาย ของ สัญญา กู้ยืม สัญญาจำนำ สัญญา จำนอง ได้	14. นางสาวฟ้าใสกู้เงินจาก นายน้ำฟ้า 20,000 บาท พร้อมกับทำสัญญากู้เงิน และลงลายมือชื่อไว้เป็น หลักฐานเรียบร้อย โดย ยินยอมให้นายน้ำฟ้าคิด ดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 20 ต่อเดือน การทำสัญญา กู้เงินครั้งนี้ถูกต้องตาม กฎหมายหรือไม่ เพราะ เหตุใด	วิเคราะห์	+1	+1	+1	3	ใช้ได้
12. นักเรียนสามารถ วิเคราะห์และปฏิบัติ ตนตามกฎหมายแพ่ง เกี่ยวกับนิติกรรม สัญญา (สัญญากู้ยืม สัญญาจำนำ สัญญา จำนอง) ได้	15. ภูตะวันนำสร้อยคอ- ทองคำไปไว้กับพลอยชมพู เพื่อประกันการชำระหนี้ เงินกู้ถือเป็นการทำนิติ กรรมประเภทใด	วิเคราะห์	+1	+1	+1	3	ใช้ได้
	16. ข้อใดกล่าวถูกต้อง เกี่ยวกับจำนองและจำนำ	วิเคราะห์	+1	+1	+1	3	ใช้ได้
13. นักเรียนสามารถ อธิบายความหมายของ กฎหมายอาญาได้	17. “ไม่มีความผิด ไม่มี โทษ ไม่มีกฎหมาย” เป็น หลักสำคัญของกฎหมายใด	เข้าใจ	+1	+1	+1	3	ใช้ได้

การวิเคราะห์ความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง กฎหมายน่ารู้กับจุดประสงค์
การเรียนรู้และระดับพฤติกรรมที่ต้องการวัดฉบับก่อนเรียน (ต่อ)

จุดประสงค์	ข้อสอบ	ระดับ พฤติกรรม	คะแนนความ คิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			IOC	แปล ผล
			1	2	3		
14. นักเรียนสามารถ วิเคราะห์และปฏิบัติตน ได้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ การพิจารณาโทษ ทางอาญาได้	18. ข้อใดถือว่าเป็น “การกระทำ” ตามนัย ของกฎหมายที่จะเป็น เหตุไปสู่การที่จะให้ผู้นั้น ต้องรับโทษตามกฎหมาย อาญา	วิเคราะห์	+1	+1	+1	3	ใช้ได้
	19. ถ้าในกฎหมายอาญา ไม่บัญญัติไว้โดยชัดแจ้ง ว่าการกระทำนั้นเป็น ความผิดและกำหนดโทษ ไว้จะมีผลอย่างไร	วิเคราะห์	+1	+1	+1	3	ใช้ได้
15. นักเรียนสามารถ อธิบายหลักการพิจารณา ความผิดทางอาญาได้	20. ผู้ใดกระทำความผิด ในขณะที่ไม่สามารถรู้ผิด ชอบหรือไม่สามารถ บังคับตนเองได้เพราะจิต บกพร่อง โรคจิตฟั่น เฟือน ตามกฎหมาย อาญาจะมีผลอย่างไร	วิเคราะห์	+1	+1	+1	3	ใช้ได้

การวิเคราะห์ความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง กฎหมายน่ารู้กับจุดประสงค์
การเรียนรู้และระดับพฤติกรรมที่ต้องการวัดฉบับก่อนเรียน (ต่อ)

จุดประสงค์	ข้อสอบ	ระดับ พฤติกรรม	คะแนนความ คิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			IOC	แปล ผล
			1	2	3		
16. นักเรียนสามารถ วิเคราะห์และปฏิบัติตน ได้ถูกต้องตามหลักการ พิจารณาความผิดทาง อาญาได้	21. นำเงินสูบบุหรี่ก่อน นอนแล้วผลอหลับไป เป็นผลให้เกิดไฟไหม้บ้าน ของ น้ำเงิน แล้วลามไป ไหม้บ้านของเหลือง ซึ่งอยู่ติดกันด้วย น้ำเงิน เองก็ถูกไฟลวกหลายแห่ง ต้องรักษาตัวอยู่ที่ โรงพยาบาล น้ำเงินให้ การว่าขณะสูบบุหรี่ เขา ไม่คิดว่าจะหลับ จนทำ ให้เกิดไฟไหม้ได้ และเขา ก็ได้เจตนาจะให้เกิดไฟ ไหม้ด้วยกรณีนี้จะเกิดผล อย่างไร	วิเคราะห์	+1	+1	+1	3	ใช้ได้
	22. ทุกกรณีเป็นความผิด ทางอาญา ยกเว้นข้อใด	วิเคราะห์	+1	+1	+1	3	ใช้ได้
17. นักเรียนสามารถ อธิบายสาระสำคัญของ กฎหมายคุ้มครอง ผู้บริโภคได้	23.การยื่นเรื่องราวร้อง ทุกข์ในกรณีถูกเอารถเอา เปรียบเกี่ยวกับสินค้า และบริการ นักเรียน สามารถยื่นเรื่องดังกล่าว ได้ที่ใด	วิเคราะห์	+1	+1	+1	3	ใช้ได้

การวิเคราะห์ความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง กฎหมายน่ารู้กับจุดประสงค์
การเรียนรู้และระดับพฤติกรรมที่ต้องการวัดฉบับก่อนเรียน (ต่อ)

จุดประสงค์	ข้อสอบ	ระดับ พฤติกรรม	คะแนนความ คิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			IOC	แปล ผล
			1	2	3		
18. นักเรียนสามารถ วิเคราะห์ และสามารถ ปฏิบัติตามกฎหมาย คุ้มครองผู้บริโภคได้อย่าง ถูกต้อง	24. ข้อใดกล่าวผิดในเรื่อง สิทธิผู้บริโภค	เข้าใจ	+1	+1	+1	3	ใช้ได้
	25. ผกากรอง ซ้อยย้อม ผมซึ่งผู้ผลิตแสดงสรรพคุณ ข้างกล่องไว้ว่าใช้แล้วปิด ผมขาว ผมจะดกดำเงางาม ภายใน 1 สัปดาห์ ผกากรอง ใช้ไปแล้วไม่ ได้ผลตามข้างกล่องย้อย้อม ผม จะไปร้องเรียน คณะกรรมการคุ้มครอง ผู้บริโภคด้านใด	วิเคราะห์	+1	+1	+1	3	ใช้ได้
19.นักเรียนสามารถ อธิบายความหมายและ ประเภทภาษีอากร ได้	26.ข้อใดเป็นรายได้หลักที่ รัฐบาลนำมาพัฒนา ประเทศ	วิเคราะห์	+1	+1	+1	3	ใช้ได้
20. นักเรียนสามารถ วิเคราะห์ และสามารถ ปฏิบัติตามกฎหมายภาษี อากรได้อย่างถูกต้อง	27. ภาษีเงินได้บุคคล ธรรมดา มีอัตราภาษี แบบใด	วิเคราะห์	+1	+1	+1	3	ใช้ได้
21.นักเรียนสามารถ อธิบายความสำคัญและ ความจำเป็นของการรับ ราชการทหารตาม กฎหมายได้	28. เมื่อชายไทยมีอายุครบ 18 ปีบริบูรณ์ จะต้อง ปฏิบัติตนตามกฎหมาย เกี่ยวกับการรับราชการ ทหารอย่างไร	วิเคราะห์	+1	+1	+1	3	ใช้ได้

การวิเคราะห์ความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง กฎหมายน่ารู้กับจุดประสงค์
การเรียนรู้และระดับพฤติกรรมที่ต้องการวัดฉบับก่อนเรียน (ต่อ)

จุดประสงค์	ข้อสอบ	ระดับ พฤติกรรม	คะแนนความ คิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			IOC	แปล ผล
			1	2	3		
22. นักเรียนสามารถ วิเคราะห์และสามารถ ปฏิบัติตามกฎหมาย เกี่ยวกับการรับราชการ ทหารได้อย่างถูกต้อง	29. ตามพระราชบัญญัติ รับราชการทหาร พ.ศ. 2496 ข้อใดมิใช่ “ภูมิลำเนาทหาร”	วิเคราะห์	+1	+1	+1	3	ใช้ได้
	30. บุคคลในข้อใดที่ ได้รับการยกเว้น ไม่ต้อง เข้ารับราชการทหารกอง ประจำการ	วิเคราะห์	+1	+1	+1	3	ใช้ได้
23. นักเรียนสามารถ อธิบายความหมายของ สิทธิมนุษยชนได้	31. ข้อใดอธิบาย ความหมายของสิทธิ มนุษยชนได้ชัดเจนที่สุด	เข้าใจ	+1	+1	+1	3	ใช้ได้
	32. ข้อใดแสดงถึงความ เท่าเทียมตามหลักสิทธิ มนุษยชน	เข้าใจ	+1	+1	+1	3	ใช้ได้
24. นักเรียนสามารถ วิเคราะห์ และปฏิบัติ ตนตามกฎหมายที่ เกี่ยวกับปฏิญญาสากล ว่าด้วยสิทธิมนุษยชน แห่งสหประชาชาติได้	33. ข้อใดถือเป็นสิทธิ มนุษยชนเบื้องต้นตาม หลักปฏิญญาสากลว่า ด้วยสิทธิมนุษยชนแห่ง สหประชาชาติ	วิเคราะห์	+1	+1	+1	3	ใช้ได้
	34. ประเทศไทยนำ ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิ มนุษยชนแห่ง สหประชาชาติมาใช้ใน ลักษณะใด	วิเคราะห์	+1	+1	+1	3	ใช้ได้

การวิเคราะห์ความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง กฎหมายน่ารู้กับจุดประสงค์
การเรียนรู้และระดับพฤติกรรมที่ต้องการวัดฉบับก่อนเรียน (ต่อ)

จุดประสงค์	ข้อสอบ	ระดับ พฤติกรรม	คะแนนความ คิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			IOC	แปล ผล
			1	2	3		
	35. หากทุกคนในสังคมมี ความตระหนักถึงหลักสิทธิ มนุษยชน จะส่งผลได้อย่างไร	วิเคราะห์	+1	+1	+1	3	ใช้ได้

การวิเคราะห์ความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง กฎหมายน่ารู้กับจุดประสงค์
การเรียนรู้และระดับพฤติกรรมที่ต้องการวัด ฉบับหลังเรียน

จุดประสงค์	ข้อสอบ	ระดับ พฤติกรรม	คะแนนความ คิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			IOC	แปล ผล
			1	2	3		
1. นักเรียนสามารถอธิบายความหมายและความสำคัญของกฎหมายแพ่งเกี่ยวกับตนเอง (บัตรประจำตัวประชาชน) ได้	1. ข้อมูลใดจะไม่ปรากฏบนบัตรประจำตัวประชาชน	เข้าใจ	+1	+1	+1	3	ใช้ได้
2. นักเรียนสามารถวิเคราะห์และปฏิบัติตามกฎหมายแพ่งเกี่ยวกับตนเอง (บัตรประจำตัวประชาชน) ได้	2. บุคคลในข้อใดสามารถขอมีบัตรประชาชนได้	วิเคราะห์	+1	+1	+1	3	ใช้ได้
3. นักเรียนสามารถอธิบายสาระสำคัญของกฎหมายแพ่งเกี่ยวกับตนเอง (ความสามารถของผู้เยาว์) ได้	3. บุคคลใดต่อไปนี้หมายถึง “ผู้เยาว์” ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์	เข้าใจ	+1	+1	+1	3	ใช้ได้

การวิเคราะห์ความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง กฎหมายน่ารู้กับจุดประสงค์
การเรียนรู้และระดับพฤติกรรมที่ต้องการวัด ฉบับหลังเรียน (ต่อ)

จุดประสงค์	ข้อสอบ	ระดับ พฤติกรรม	คะแนนความ คิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			IOC	แปล ผล
			1	2	3		
4. นักเรียนสามารถ วิเคราะห์และปฏิบัติ ตนตามกฎหมายแพ่ง เกี่ยวกับตนเอง (ความสามารถของ ผู้เยาว์) ได้	4. กรณีใดที่ผู้เยาว์ไม่ สามารถทำนิติกรรมได้ ด้วยตนเอง	วิเคราะห์	+1	+1	+1	3	ใช้ได้
5. นักเรียนสามารถ อธิบายกฎหมายแพ่ง เกี่ยวกับครอบครัว และมรดก(การหมั้นและ การสมรส) ได้	5. ข้อความใดกล่าวถึงการ หมั้นได้ถูกต้องที่สุด	วิเคราะห์	+1	+1	+1	3	ใช้ได้
6. นักเรียนสามารถ วิเคราะห์และปฏิบัติตน ตามกฎหมายแพ่ง เกี่ยวกับครอบครัวและ มรดก(การหมั้นและ การสมรส) ได้	6. เก้าอายุ 19 ปีจะทำการ หมั้นกับเก่ง อายุ 17 ปีได้ หรือไม่	วิเคราะห์	+1	+1	+1	3	ใช้ได้
	7. ข้อใดเป็นสินส่วนตัว ของโอมสามีของแอม	วิเคราะห์	+1	+1	+1	3	ใช้ได้
7. นักเรียนสามารถ อธิบายกฎหมายแพ่ง เกี่ยวกับครอบครัวและ มรดก (มรดก) ได้	8. ข้อใดไม่ใช่ผู้สืบสันดาน ของแอมป์ซึ่งเป็นเจ้าของ มรดก	วิเคราะห์	+1	+1	+1	3	ใช้ได้

การวิเคราะห์ความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง กฎหมายน่ารู้กับจุดประสงค์
การเรียนรู้และระดับพฤติกรรมที่ต้องการวัด ฉบับหลังเรียน (ต่อ)

จุดประสงค์	ข้อสอบ	ระดับ พฤติกรรม	คะแนนความ คิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			IOC	แปล ผล
			1	2	3		
8. นักเรียนสามารถ วิเคราะห์และปฏิบัติตน ตามกฎหมายแพ่ง เกี่ยวกับครอบครัวและ มรดก (มรดก) ได้	9. ลูกขุน อายุ 93 ปี ไม่ได้ ทำพินัยกรรมยกทรัพย์สินของ ตนให้แก่ผู้ใด ทั้งไม่มีคู่สมรส และทายาทโดยธรรม ทรัพย์สิน มรดกนั้นจะตกให้แก่ข้อใด	วิเคราะห์	+1	+1	+1	3	ใช้ได้
9. นักเรียนสามารถ อธิบายความหมายของ นิติกรรมสัญญาได้	10. ข้อใดไม่สัมพันธ์กับ นิติกรรม	วิเคราะห์	+1	+1	+1	3	ใช้ได้
10. นักเรียนสามารถ วิเคราะห์และปฏิบัติ ตนตามกฎหมายแพ่ง เกี่ยวกับนิติกรรม สัญญา (สัญญาซื้อขาย สัญญาขายฝาก สัญญา เช่าทรัพย์สิน สัญญาเช่า ซื้อ) ได้	11. สัญญาขายฝาก ทรัพย์สินซื้อใดต้องทำเป็น หนังสือและจดทะเบียนต่อ พนักงานเจ้าหน้าที่	วิเคราะห์	+1	+1	+1	3	ใช้ได้
	12. ข้อใดเป็นทรัพย์สินที่ สามารถซื้อขายได้ตาม กฎหมาย	วิเคราะห์	+1	+1	+1	3	ใช้ได้
11. นักเรียนสามารถ อธิบายความหมายของ สัญญากู้ยืม สัญญา จำนำ สัญญาจำนอง ได้	13. นางสาวชมพู่ได้เช่า คอนโดของนายหรั่ง กำหนดเวลา 5 ปี เมื่อเวลา ผ่านไป 3 ปี นายหรั่งยกเลิก การเช่าคอนโดนางสาวชมพู่ จะฟ้องร้องบังคับสัญญาเช่า ได้หรือไม่	วิเคราะห์	+1	+1	+1	3	ใช้ได้

การวิเคราะห์ความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง กฎหมายนำรู้จักจุดประสงค์
การเรียนรู้และระดับพฤติกรรมที่ต้องการวัด ฉบับหลังเรียน (ต่อ)

จุดประสงค์	ข้อสอบ	ระดับ พฤติกรรม	คะแนนความ คิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			IOC	แปล ผล
			1	2	3		
	14. ตามประมวล กฎหมายแพ่งและ พาณิชย์ (มาตรา 653) การกู้ยืมเงินเกินกว่า จำนวนเท่าใดต้องมี หลักฐานเป็นหนังสือลง ลายมือชื่อผู้กู้จึงจะ ฟ้องร้องให้บังคับคดีได้	วิเคราะห์	+1	+1	+1	3	ใช้ได้
12. นักเรียนสามารถ วิเคราะห์และปฏิบัติตน ตามกฎหมายแพ่งเกี่ยวกับ นิติกรรมสัญญา (สัญญา กู้ยืม สัญญาจำนำ สัญญา จำนอง) ได้	15. ข้อใดเป็นทรัพย์สินที่ สามารถนำไปจำนำได้	เข้าใจ	+1	+1	+1	3	ใช้ได้
	16. นายดินตกลงจำนอง บ้านพร้อมที่ดินให้แก่ นายดำ การจำนองจะ สมบูรณ์เมื่อใด	วิเคราะห์	+1	+1	+1	3	ใช้ได้
13. นักเรียนสามารถอธิบาย ความหมายของกฎหมายอาญา ได้	17. บทบัญญัติในข้อใด ต่อไปนี้เป็นกฎหมาย อาญา	วิเคราะห์	+1	+1	+1	3	ใช้ได้
14. นักเรียนสามารถ วิเคราะห์และปฏิบัติตน ได้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ การพิจารณาโทษทางอาญา ได้	18. การกระทำของ บุคคลในข้อใดต่อไปนี้จะ ต้องได้รับโทษทาง อาญา	วิเคราะห์	+1	+1	+1	3	ใช้ได้
	19. การกระทำของ บุคคลในข้อใดแม้มี ความผิดแต่ไม่ต้องรับ โทษทางอาญา	วิเคราะห์	+1	+1	+1	3	ใช้ได้

การวิเคราะห์ความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง กฎหมายน่ารู้กับจุดประสงค์
การเรียนรู้และระดับพฤติกรรมที่ต้องการวัด ฉบับหลังเรียน (ต่อ)

จุดประสงค์	ข้อสอบ	ระดับ พฤติกรรม	คะแนนความ คิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			IOC	แปล ผล
			1	2	3		
15. นักเรียนสามารถ อธิบายหลักการพิจารณา ความผิดทางอาญาได้	20. การกระทำความผิด ทางอาญาหมายถึงการ กระทำในข้อใด	วิเคราะห์	+1	+1	+1	3	ใช้ได้
16. นักเรียนสามารถ วิเคราะห์และปฏิบัติตนได้ ถูกต้องตามหลัก การพิจารณาความผิดทาง อาญาได้	21. การกระทำความผิด ข้อใดแม้ผู้กระทำได้ กระทำนอก ราชอาณาจักรไทยก็ต้อง รับโทษในราชอาณาจักร	วิเคราะห์	+1	+1	+1	3	ใช้ได้
	22. นายอัน จะผิดฐาน ลักทรัพย์หรือไม่ พิจารณาได้จาก องค์ประกอบในข้อใด	วิเคราะห์	+1	+1	+1	3	ใช้ได้
17. นักเรียนสามารถ อธิบายสาระสำคัญของ กฎหมายคุ้มครอง ผู้บริโภคได้	23. ข้อใดไม่ใช่อำนาจ หน้าที่ของคณะกรรมการ คุ้มครองผู้บริโภค	วิเคราะห์	+1	+1	+1	3	ใช้ได้
18. นักเรียนสามารถ วิเคราะห์ และสามารถ ปฏิบัติตามกฎหมาย คุ้มครองผู้บริโภคได้ อย่างถูกต้อง	24. น้ำชา ซึ้ออาหาร กระป๋องมาจากร้านค้า ใกล้บ้าน พอเปิดเพื่อ รับประทานพบว่ามีเศษ พลาสติกอยู่ในกระป๋อง น้ำชา มีสิทธิของ ผู้บริโภคในข้อใด	ประยุกต์	+1	+1	+1	3	ใช้ได้

การวิเคราะห์ความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง กฎหมายน่ารู้กับจุดประสงค์
การเรียนรู้และระดับพฤติกรรมที่ต้องการวัด ฉบับหลังเรียน (ต่อ)

จุดประสงค์	ข้อสอบ	ระดับ พฤติกรรม	คะแนนความ คิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			IOC	แปล ผล
			1	2	3		
	25. ข้อใดเป็นการโฆษณาที่ เหมาะสมที่สุด	วิเคราะห์	+1	+1	+1	3	ใช้ได้
19.นักเรียนสามารถ อธิบายความหมายและ ประเภทภาษีอากร ได้	26. บุคคลใดต่อไปนี้ ไม่ ต้องเสียภาษีเงินได้บุคคล ธรรมดา	วิเคราะห์	+1	+1	+1	3	ใช้ได้
20. นักเรียนสามารถ วิเคราะห์ และสามารถ ปฏิบัติตามกฎหมายภาษี อากรได้อย่างถูกต้อง	27. ข้อใดไม่ใช่ประโยชน์ที่ ได้รับจากภาษีอากร	วิเคราะห์	+1	+1	+1	3	ใช้ได้
21.นักเรียนสามารถ อธิบายความสำคัญและ ความจำเป็นของการรับ ราชการทหารตาม กฎหมายได้	28. ชายที่มีสัญชาติเป็น ไทยตามกฎหมาย เมื่อมี อายุย่างเข้าปีที่ 18 ต้องไป แสดงตนเพื่อลงบัญชีทหาร กองเกิน ที่อำเภอซึ่งเป็น ภูมิลำเนาทหารของตนการ กระทำดังกล่าวสอดคล้อง กับข้อใด	วิเคราะห์	+1	+1	+1	3	ใช้ได้
22.นักเรียนสามารถ วิเคราะห์และสามารถ ปฏิบัติตามกฎหมาย เกี่ยวกับการรับราชการ ทหารได้อย่างถูกต้อง	29. ปังปอนด์ มีอายุย่าง เข้าปีที่ 18 ในวันที่ 3 มีนาคม พ.ศ.2565 เขา จะต้องไปแสดงตนเพื่อ ลงบัญชีทหารกองเกิน ณ สถานที่ใด	วิเคราะห์	+1	+1	+1	3	ใช้ได้

การวิเคราะห์ความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง กฎหมายนำรัฐกับจุดประสงค์
การเรียนรู้และระดับพฤติกรรมที่ต้องการวัด ฉบับหลังเรียน (ต่อ)

จุดประสงค์	ข้อสอบ	ระดับ พฤติกรรม	คะแนนความ คิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			IOC	แปล ผล
			1	2	3		
	30.ผู้ใด ไม่ต้อง ไปแสดงตน เพื่อขึ้นทะเบียนทหาร กองเกินต่อนายอำเภอ แต่ จะมีพนักงานไปจัดการให้ มีการขึ้นทะเบียนทหาร ณ สถานที่ที่เป็นที่อยู่ของ บุคคลนั้น	วิเคราะห์	+1	+1	+1	3	ใช้ได้
23. นักเรียนสามารถ อธิบายความหมายของ สิทธิมนุษยชนได้	31. จุดมุ่งหมายสำคัญของ หลักสิทธิมนุษยชน สอดคล้องกับข้อใด	วิเคราะห์	+1	+1	+1	3	ใช้ได้
	32. การกระทำในข้อใด สอดคล้องกับหลักสิทธิ มนุษยชน	วิเคราะห์	+1	+1	+1	3	ใช้ได้
24. นักเรียนสามารถ วิเคราะห์ และปฏิบัติตน ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ ปฏิญญาสากลว่าด้วย สิทธิมนุษยชนแห่ง สหประชาชาติได้	33. ปฏิญญาสากลว่าด้วย สิทธิมนุษยชนแห่ง สหประชาชาติมีขึ้นเพื่อ วัตถุประสงค์ตามข้อใด	วิเคราะห์	+1	+1	+1	3	ใช้ได้
	34. เพราะเหตุใดปฏิญญา สากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน แห่งสหประชาชาติจึงเป็น เอกสารทางประวัติศาสตร์ ที่สำคัญอย่างหนึ่ง	วิเคราะห์	+1	+1	+1	3	ใช้ได้
	35.การแก้ไขปัญหาสิทธิ มนุษยชนให้ได้ผลดีที่สุด ควรเป็นหน้าที่ของใคร	วิเคราะห์	+1	+1	+1	3	ใช้ได้

การวิเคราะห์ค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนก ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
เรื่อง กฎหมายน่ารู้ ฉบับก่อนเรียน

ข้อสอบ ข้อที่	ค่าความยากง่าย (p)	ค่าอำนาจจำแนก (r)	แปลผล	แบบทดสอบ ฉบับจริง (30 ข้อ)
1	0.76	0.33	ใช้ได้	1
2	0.46	0.49	ใช้ได้	2
3	0.75	0.53	ใช้ได้	3
4	0.73	0.60	ใช้ได้	4
5	0.49	0.37	ใช้ได้	5
6	0.63	0.22	ใช้ได้	6
7	0.81	0.13	ทิ้ง	-
8	0.41	0.27	ใช้ได้	7
9	0.59	0.48	ใช้ได้	8
10	0.69	0.63	ใช้ได้	9
11	0.39	0.26	ใช้ได้	10
12	0.77	0.62	ใช้ได้	11
13	0.86	0.09	ทิ้ง	-
14	0.41	0.51	ใช้ได้	12
15	0.62	0.55	ใช้ได้	13
16	0.34	0.40	ใช้ได้	14
17	0.86	0.17	ทิ้ง	-
18	0.21	0.29	ใช้ได้	15
19	0.35	0.27	ใช้ได้	16
20	0.51	0.43	ใช้ได้	17
21	0.58	0.29	ใช้ได้	18
22	0.57	0.42	ใช้ได้	19

การวิเคราะห์ค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนก ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง
กฎหมายน่ารู้ ฉบับก่อนเรียน (ต่อ)

ข้อสอบ ข้อที่	ค่าความยากง่าย (p)	ค่าอำนาจจำแนก (r)	แปลผล	แบบทดสอบ ฉบับจริง (30 ข้อ)
23	0.79	0.63	ใช้ได้	20
24	0.69	0.51	ใช้ได้	21
25	0.68	0.60	ใช้ได้	22
26	0.77	0.47	ใช้ได้	23
27	0.31	0.34	ใช้ได้	24
28	0.44	0.38	ใช้ได้	25
29	0.65	0.36	ใช้ได้	26
30	0.96	0.13	ทิ้ง	-
31	0.87	0.15	ทิ้ง	-
32	0.68	0.47	ใช้ได้	27
33	0.37	0.27	ใช้ได้	28
34	0.80	0.67	ใช้ได้	29
35	0.52	0.35	ใช้ได้	30

การวิเคราะห์ค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนก ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
เรื่อง กฎหมายน่ารู้ ฉบับหลังเรียน

ข้อสอบ ข้อที่	ค่าความยากง่าย (p)	ค่าอำนาจจำแนก (r)	แปลผล	แบบทดสอบ ฉบับจริง (30 ข้อ)
1	0.65	0.46	ใช้ได้	1
2	0.49	0.22	ใช้ได้	2
3	0.76	0.62	ใช้ได้	3
4	0.76	0.75	ใช้ได้	4
5	0.62	0.39	ใช้ได้	5
6	0.73	0.45	ใช้ได้	6
7	0.91	0.05	ทิ้ง	-
8	0.37	0.33	ใช้ได้	7
9	0.33	0.37	ใช้ได้	8
10	0.44	0.50	ใช้ได้	9
11	0.61	0.32	ใช้ได้	10
12	0.75	0.57	ใช้ได้	11
13	0.86	0.07	ทิ้ง	-
14	0.65	0.29	ใช้ได้	12
15	0.84	0.11	ทิ้ง	-
16	0.54	0.55	ใช้ได้	13
17	0.46	0.46	ใช้ได้	14
18	0.28	0.38	ใช้ได้	15
19	0.40	0.41	ใช้ได้	16
20	0.67	0.33	ใช้ได้	17
21	0.43	0.39	ใช้ได้	18
22	0.30	0.32	ใช้ได้	19

การวิเคราะห์ค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนก ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
เรื่อง กฎหมายน่ารู้ ฉบับหลังเรียน (ต่อ)

ข้อสอบ ข้อที่	ค่าความยากง่าย (p)	ค่าอำนาจจำแนก (r)	แปลผล	แบบทดสอบ ฉบับจริง (30 ข้อ)
23	0.78	0.20	ใช้ได้	20
24	0.69	0.74	ใช้ได้	21
25	0.85	0.16	ทิ้ง	-
26	0.75	0.30	ใช้ได้	22
27	0.71	0.57	ใช้ได้	23
28	0.74	0.59	ใช้ได้	24
29	0.73	0.42	ใช้ได้	25
30	0.83	0.14	ทิ้ง	-
31	0.71	0.70	ใช้ได้	26
32	0.80	0.62	ใช้ได้	27
33	0.48	0.49	ใช้ได้	28
34	0.36	0.33	ใช้ได้	29
35	0.74	0.52	ใช้ได้	30

การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่อง กฎหมายน่ารู้ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยวิธีการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5Es

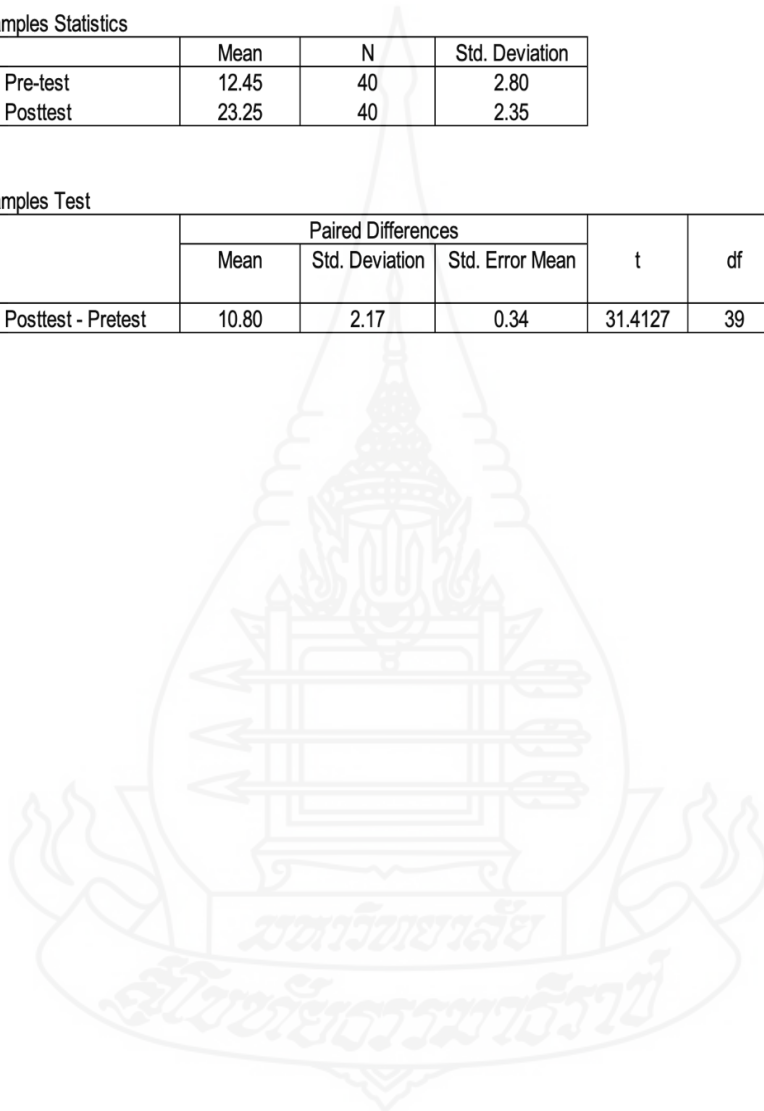
t-test

Paired Samples Statistics

	Mean	N	Std. Deviation
Pair 1 Pre-test	12.45	40	2.80
Posttest	23.25	40	2.35

Paired Samples Test

		Paired Differences			t	df	Sig.(2-tailed)	Sig.(1-tailed)
		Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean				
Pair 1	Posttest - Pretest	10.80	2.17	0.34	31.4127	39	0.0000	0.0000

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นางน้ำผึ้ง อุ่มน้อย
วัน เดือน ปีเกิด	6 ธันวาคม 2514
สถานที่เกิด	อำเภอท่าม่วง จังหวัดลพบุรี
ประวัติการศึกษา	ครุศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยครูเทพสตรี พ.ศ. 2536
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนเส้าไห้ “วิมลวิทยานุกูล” อำเภอเส้าไห้ จังหวัดสระบุรี
ตำแหน่ง	ครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ

